Roman distins cu Premiul Bagutta (2011)

POLIROM

Gianfranco Calligarich

Abisuri personale

BIBLIOTECA POLIROM

Autorul romanului-cult *Ultima vară în oraş*

Gianfranco Calligarich

Abisuri personale

Traducere din limba italiană
de Cerasela Barbone

POLIROM
2022

POLIROM | Ne veți citi și mâine!

Gianfranco Calligarich, *Privati abissi*
Copyright © 2018 Giunti Editore S.p.A. / Bompiani, Firenze-Milano
www.giunti.it
www.bompiani.it

© 2022 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

www.*polirom.ro*
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53

ISBN ePub: 978-973-46-9510-2
ISBN PDF: 978-973-46-9511-9
ISBN print: 978-973-46-9102-9

Coperta: Carmen Parii
Foto copertă: © RossHelen/Shutterstock.com

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepsesc penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura eco - un supererou al lumii moderne!

Versiune digitală realizată în colaborare cu Libris.ro

Pentru Daniela și Ferruccio.
Meșteșugari îndrăgiți.

„Cred că fluviul e un zeu puternic și brun…“[1]

T.S. Eliot

„Romanul e o formă de nostalgie.“

Cineva

1. Citat din poemul „The Dry Salvages“, traducere din limba engleză de Sorin Mărculescu, în T.S. Eliot, *Opere poetice. 1909-1962*, Editura Humanitas Fiction, București, 2011, p. 377 (n.t.).

PARTEA ÎNTÎI

1
Dincoace de rîu

Așadar. Poate ar fi cazul să spun de ce mă gîndesc iar la povestea asta. Bine, să zicem că faptul se datorează călătoriei lungi și epuizante făcută cu mașina în Capitală ca să-mi iau un ultim rămas-bun de la bătrînul Santandrea. Întins în paltonul lui de scînduri la expirarea perioadei de funcționare. La umbra chiparoșilor. Călătorie pe care în cazul meu au făcut-o epuizantă diureticele menite să-mi susțină mușchiul cardiac slăbit. Să-i amîne înțepenirea definitivă. Observație nu tocmai gratuită, de vreme ce, dacă mă gîndesc mai bine, într-adevăr despre asta va fi vorba. Despre întunecatul mușchi care, atîta timp cît e activ, pulsează stăruitor în cutiile toracice ale oamenilor înainte de bătaia lui finală și decisivă. În rest, puține și antropologice elemente factuale notabile în activitatea lui oarbă, stăruitoare. Că uneori nimic nu poate fi mai destabilizant decît acea obscură întîmplare numită iubire, că oamenii se împart întotdeauna în jucători și nejucători, chiar dacă nu stau la mese de joc, și, în fine, că în viață, la fel ca la acele mese deznădăjduit de verzi, toate victoriile ajung să semene între ele, în timp ce înfrîngerile sînt întotdeauna diferite unele de altele.

De aceea, dacă vrei într-adevăr, numai înfrîngerile merită să le rememorezi.

* * *

Bun, și atunci, odată stabilit acest lucru – aici, sub palmierii litoralului în extrasezon, partida mea, căreia îi venise rîndul,

înregistrează zile de vacanță liniștite, crupierii de la Riviera petrec după-amiezi întregi la frizerie, unde își aranjează unghiile în așteptarea serilor la mesele de joc pe jumătate goale, iar în ceea ce mă privește, cît timp partida e în desfășurare, merită să joc –, să luăm din nou de la începutul începutului această poveste cu mușchi cardiaci în acțiune. Adică, mai precis, din acea iarnă cu mai bine de trei decenii în urmă, cînd – om tînăr, cu mușchiul cardiac încă disprețuind riscurile – mi s-a întîmplat să am o neînțelegere cu un proprietar de tripouri care acum i-a transferat Tatălui Ceresc problema confruntării cu el. Numai că pe atunci, cînd împingea în lături zidurile străzilor pe care trecea, era mai bine să nu ai nici un fel de neînțelegeri cu el. De aceea, ridicîndu-mi gulerul, am părăsit reședința cețoasă din nord unde locuiam și pe care nu stau s-o numesc – la urma urmei, orice oraș chinuit de ceață seamănă cu altul – ca să cobor în sud. În cea mai blîndă iarnă a Capitalei. Doar cît să se liniștească apele, asta să fie clar.

Așadar, Capitala a fost locul în care am ajuns să intru în povestea asta cu mușchi cardiaci în acțiune. La un moment dat mi-am găsit refugiul într-un hotel cu trecut dubios și nu întru totul ispășit, înfipt undeva pe străduțele din acea parte a orașului unde erau mai puține șanse să mi se dea de urmă. Mă refer la acel cartier vechi de secole, care, închis pe două treimi de un cot al rîului care șerpuia prin centrul Capitalei, era legat de restul orașului din jur doar prin poduri străvechi, care îl făceau să semene cu un fel de insulă umedă, izolată și – în acel moment – ocrotitoare.

Bun, deci dincoace de rîu, într-un labirint de străduțe întunecoase, pavate cu pietre mici, pătrățoase – alunecoase cînd ploua și cenușii ca fierul cînd era soare –, dar și ciuruit de prăvăliile meșteșugarilor, ce își răspîndeau aromele acre de solvenți chimici de pe bancurile de lucru scoase pe caldarîm, iar în rest, de piațete mai mărunte, cu tarabe pline cu tot felul de obiecte casnice. Așa era cartierul acela. Înzestrat totuși și cu piețe largi, străjuite de fîntîni arteziene ropotitoare, fațade impasibile de biserici împodobite cu scene sacre și clădiri antice cu arcade și coloane la intrare, avînd uneori în spate

grădini împrejmuite cu ziduri și plăci care marcau date și niveluri de revărsări istorice ale rîului.

Da, cupole mari de biserici pe un cer traversat necontenit de pescărușI și clădiri unde se comiseseră asasinate istorice, așa era cartierul acela de dincoace de rîu. Dar, de asemenea, mai ales în cazul poveștii de față, și refugiu pentru exilații cosmopoliți ai lumii din jur – în special boemi, jurnaliști și faună limitrofă –, care, împinși de valurile existenței lor, umpleau barurile cuibărite pe străduțe și erau uniți cu toții de un fel de conștiință comună, colectivă. Aceea de a fi ajuns la un ultim refugiu, unde omul construise cît putuse de bine, dar care – deși nu din acest motiv – nu era sortit să devină inevitabil, la fel ca restul lumii de dincolo de poduri. Un loc ca oricare altul. Conștiința acestui fapt, ea sfîrșea prin a-i face cumva să semene unii cu alții pe toți exilații aceia cosmopoliți. Parcă trufași în părăsire. Pe scurt, încă încăpățînat de umani. Cu alte cuvinte, poate victime ale mușchilor lor cardiaci într-o măsură mai mare decît ceilalți, cu consecințe mai degrabă nocive pentru existențele lor. Așa cum urma să verific eu însumi atunci cînd – exilat la fel ca ei pînă la sfîrșitul verii – aveam să sfîrșesc prin a participa la îndîrjita partidă sentimentală jucată de doi dintre ei. Chiar dacă din afară. Ca simplu dealer, ca să zicem așa.

* * *

Cît despre locul întîlnirii noastre, era un bar pe nume La timpul regăsit, cuibărit printre străduțele din jurul acelei esplanade întinse și lunguiețe cu biserici, cafenele și fîntîni arteziene ropotitoare, diferită de inima vieții sociale a cartierului și indicată pe hărțile topografice ale Capitalei drept Piața Navona. Un bar, cel în chestiune, administrat de bărbatul acela voinic de cincizeci de ani, fumător de pipă și încă departe de chiparoși, cum era pe atunci bătrînul Santandrea. O zeitate alcoolică înaltă, voinică, alb-mustăcioasă, în costum de tweed, a cărei ocupație era să le împartă clienților refugiați binecuvîntări lichide din spatele unui altar de mahon lustruit,

gemînd de sticle înșirate ordonat. Așa era pe-atunci bătrînul Santandrea, încă departe de cimitir. Făcea ca barul lui să fie un loc curat și bine luminat, cum se zicea pe vremuri, unde sfîrșisem prin a căpăta obiceiul de-a mă opri seara la un pahar care mă punea în mișcare înainte de a o porni cu taxiul spre anumite apartamente împrăștiate strategic în orașul din jur, ca să mă așez la mesele surselor mele de subzistență.

În ce-i privește pe cei doi – Tommaso și Alessandra, căci așa se numeau –, poate ar merita să spun cum ajunsesem să-i remarc printre ceilalți exilați cosmopoliți de la Timpul regăsit. Bun, să spunem atunci că dacă el – un tip taciturn, la vreo treizeci de ani, pe care valurile existenței îl făcuseră nu doar să debarce în Capitală din orașul de reședință din Liguria unde familia lui deținea o importantă uzină siderurgică și să înceapă să cînte la pian în studiourile de înregistrări, ci și să devină asociatul mai tînăr al lui Santandrea în administrarea barului –, masiv cam cît un dulap, era astfel imposibil de ignorat, ea, ei bine, ea era cu certitudine aşa din alte motive.

Poate prea sigură de frumusețea ei neasemuită, lucru ce trebuie spus. Asta era cu siguranță o altă certitudine. Dar și, pe de altă parte, înzestrată cu un corp teribil de ferm și plin de promisiuni secrete pe sub rochii invariabil albe și cu un asemenea parfum de ceea-ce-contează, de vreme ce era – cum aveam să aflu la momentul potrivit, lucru valabil încă de la bun început pentru multe alte detalii ale acestei povești, pe unele urmînd să le aflu și la distanță de ani de zile – fiica unică a unui bancher elvețian. Și, în ansamblu, cu rezultatul că devenea imposibil să o scrutezi cu privirea fără a înțelege imediat că, în cel mai bun caz, ai fi putut obține de la ea acul cu care să te străpungă înainte să te așeze într-o cutie deja ticsită cu obiecte de colecție.

Soiul ăsta era. Fără a mai lua în considerare zîmbetul. Zeflemitor. Pe o gură ferm conturată. Zîmbetul cuiva care, implicat într-o provocare personală legată de ceva cunoscut doar ei, ar vrea să măsoare și capacitatea voastră de a accepta aceeași provocare. Tăinuit. Fără să știți despre ce ar putea fi vorba și independent de înzestrarea voastră cu ceea-ce-contează. Așa era zîmbetul acela. Făcînd din ea, împreună cu

tot restul, o tipă pe care îți venea greu să n-o scrutezi cu privirea – deși cu o anumită prudență, ținînd cont de dulapul masiv ce o însoțea. Pentru că de fapt era de ajuns să vezi cum o privea și el – baricadat în sine de parcă, în ciuda faptului că formau un cuplu, încă încerca să înțeleagă provocarea acceptată cînd începuse o relație cu ea – ca să pricepi că nu i-ar fi plăcut astfel de interferențe. Așa că mă mulțumeam să fac și eu la fel ca toți ceilalți din bar, s-o scrutez cu prudența necesară de pe taburetele din dreptul tejghelei, cînd într-o seară ea a fost cea care, după ce a străbătut luminile și umbrele barului ca o apariție ironică și fulgurantă, a venit lîngă mine pe acele taburete.

Să-mi facă propunerea – derutantă, în ciuda atmosferei generale de camaraderie din bar – de a-i fi martor, împreună cu Santandrea, la căsătoria cu dulapul ei.

Acea propunere a ei era derutantă chiar și dacă luai în considerare atmosfera generală de camaraderie din bar. Datorată tendinței ei de a face propuneri derutante, de care să pot ține cont ulterior, dar – cu acel prilej – mai ales ca răspuns provocator la privirile mele scrutătoare, deși prudente. Căci ca să pricepi asta, era de ajuns să-i vezi zîmbetul zeflemitor pe gura ferm conturată, zîmbet ce excludea orice posibil raport necamaraderesc și te provoca să te ridici la înălțimea situației. Ce am făcut ulterior, după răspunsul pe care și-l dorea, a fost să stau și s-o privesc întorcîndu-se la dulapul ei, care rămăsese să aștepte printre mese, observîndu-ne. Înainte să iasă din bar împreună cu el. În grabă. De parcă amîndoi întîrziaseră la o întîlnire importantă undeva pe străduțe, lăsîndu-mă pe acele taburete singur cu mine însumi. Închis în cutia mea, ca să zicem așa.

De aceea, la rugămintea mea, am aflat prin vocea lui Santandrea, ca printr-un geam de sticlă, antecedentele acestei căsătorii.

Nu-s multe de spus, începuse Santandrea.

A urmat – în timp ce el ștergea pahare, pe care apoi le atîrna cu capul în jos pe polițele suspendate deasupra tejghelei, ascunzîndu-și stupoarea legată de eveniment – relatarea întîmplărilor al căror început putea fi datat cu vreo două

săptămîni în urmă, nu mai mult, cînd, într-o seară, ea, trup plin de promisiuni pe sub rochia albă și zîmbet zeflemitor pe gura ferm conturată, își făcuse apariția pentru prima oară la Timpul regăsit. Nu singură, ci în compania unei tipe masculine cu buze subțiri, cu care se dusese și se așezase la o masă separată, de unde îi studia pe exilații cosmopoliți care se îngrămădeau în local. Pînă cînd, într-un anumit moment al serii, Tipa Masculină, după o discuție scurtă, dar intensă, se ridicase brusc și aruncase spre ea whiskyul din pahar, pentru ca apoi să plece și s-o lase singură la masă, cu rochia albă mirosindu-i atunci nu doar a ceea-ce-contează, ci și a îndepărtate lande scoțiene.

Asta se întîmplase. În esență, cu sau fără camaraderia generală din local, incidentul putea face pe oricine să se simtă stînjenit. Dar nu și pe ea, care, străbătînd luminile și umbrele localului, a ajuns la tejghea, unde mai tînărul asociat al lui Santandrea stătea retras și bea o bere în picioare.

I-a cerut să-i șteargă rochia.

Asta i-a fost pretenția. Rostită cu un zîmbet zeflemitor și un trup încordat și plin de promisiuni tăinuite sub rochia albă, pentru ca apoi să rămînă cu privirea ațintită asupra lui, în așteptarea unui răspuns, pînă cînd el, luînd un șervet de pe tejghea, se îngrijise cu precauție de problemă. Dar, în ceea ce-l privea, la un moment dat simțise în mod clar sub rochia ei ceva ce probabil că i se întinsese din vîrfurile degetelor direct spre unele părți mult mai intime, fiindcă pusese pe neașteptate șervetul la loc pe tejghea, ca apoi să rămînă așa și s-o privească, la rîndul lui.

Toate astea determinînd a doua pretenție a ei. Să iasă împreună pe străduțe, pentru ca aerul nopții să desăvîrșească uscarea rochiei.

Aceea a fost întîlnirea lor. Cu un rezultat ulterior clar. Și cu punctuala ei revenire în toate serile următoare pentru un asediu susținut, manifestat mereu în același fel. Mai întîi intra în local, apoi – după ce bea bere din paharul lui – își ștergea cu mîna spuma de pe buze, privindu-l fix în ochi, și toate astea precedau ieșirea lor pe străduțele de unde el revenise într-o seară cu vestea laconică – și stupefiantă, chiar dacă luai în

considerare berea băută din același pahar – a respectivei căsătorii.

Acestea – și nu altele – au fost antecedentele căsătoriei, relatate de perplexul Santandrea în timp ce-și vedea de ștersul paharelor și ajunse la mine prin geamul de sticlă al cutiei mele. Antecedente într-adevăr pripite, chiar și ținînd cont de tendința exilaților din local de a se lăsa tîrîți de fluxul și refluxul existențelor lor. Dar acestea și nu altele au fost antecedentele respectivei căsătorii. Și imediat, după doar cîteva zile, eu și Santandrea ne-am trezit în postura de martori. Într-o dimineață călduță, cu soare iernatic. În birourile corespunzătoare din primărie. Care în Capitală era plasată pe o colină, între statui de împărați călare. Retrași nepăsători în bronzul și marmura monumentelor lor.

Ceremonia, grăbită și fără fotografi. Nimic mai mult decît o formalitate, cu patru persoane fără palton sub soarele călduț de iarnă. Și totuși cu ceva nimerit să-mi ofere un prim semnal de care să țin cont în privința mirelui. Pentru că dacă ea nu apăruse în fața mesei funcționarului corespunzător altfel decît de obicei – surîs sfidător și o rochie albă asemănătoare cu cele obișnuite –, el, trup mătăhălos într-un impermeabil vechi, încheiat cu nasturi ca o armură, părea că o studiază și mai înțepenit decît la Timpul regăsit și că ignoră tot restul grupului, începînd cu mine. Ca și cum implicarea mea în poveste avea legătură doar cu iubita lui. Un străin devenit părtaș în urma acțiunilor ei provocatoare și sortit să dispară imediat ce formalitatea lua sfîrșit. Da, la fel de indiferent față de mine, cît și față de orice alt lucru din jur, cu ochii ațintiți doar asupra ei, ca un cartofor în fața unui dealer, așteptîndu-l să scoată cartea potrivită. Așa stătea el în fața mesei funcționarului de la primărie. Lucru pe care îl remarcasem grație atenției mele concentrate spre oricine, specifică profesiei.

După ceremonie, nici un fel de petrecere. Doar împrăștierea grupului pricăjit, cu cei doi protagoniști ai formalității coborînd scara monumentală a colinei înspre piața aflată mai jos. Unul lîngă celălalt. Cu capetele ușor înclinate. Cu mîinile în buzunare. Doi inși care coborau spre viitorul lor fără să-și

ofere brațul, ca să zicem așa. Pentru ca apoi, odată ajunși în piață, să urce într-un Porsche cu număr de Elveția și să dispară nu doar în trafic, dar și de la Timpul regăsit, așa cum am putut verifica în săptămînile următoare.

Și, într-adevăr, în cele aproximativ două luni care au urmat rareori am avut parte de aparițiile lor în local. Din două motive posibile, conform unui Santandrea ciudat de laconic. Iar dacă primul putea fi faptul că el își părăsise apartamentul din cartier – o singură cameră spațioasă dintr-un bloculeț dărăpănat de pe străduțele acelea, cu o terasă cu pardoseala ciobită, plasat în fața uneia din multele cupole de biserici înălțate printre acoperișurile caselor vechi – ca să se mute în al ei – divane albe într-un apartament de pe o colină, departe de umiditatea rîului, între vile elegante, de oameni dotați cu ceea-ce-contează –, al doilea, mai demn de crezare, se putea datora unor șederi lungi de-ale lor în blînda iarnă a albastrei insule Capri, unde ea avea o casă agățată de stîncile coastei.

Iată posibilele motive ale vizitelor lor sporadice la local, conform ciudat de laconicului Santandrea. Ambele valabile pentru a justifica, poate, chiar și absențe mai prelungite, dar nu și atitudinea lor din timpul rarelor apariții. Adică el tot mai închis în sine și adresîndu-i-se doar lui Santandrea, iar ea tot cu surîsul sfidător pe gura ferm conturată, da, dar și cumva în defensivă și cu ochii adesea îndreptați în altă parte, căutînd parcă ceva de care să-și agațe privirea. Așa erau ei doi în puținele lor vizite. Ca doi inși cărora destinul le prezentase o asemenea notă de plată, încît orice vor fi cumpărat, se dovedise în cele din urmă prea scump. Pînă în primăvară. Cînd – după o absență mai lungă decît cele dinainte – Santandrea a aflat în urma unui telefon primit la tejgheaua localului că mai tînărul său asociat se întorsese în vechiul apartament din fața cupolei bisericii. Singur.

* * *

Vestea întoarcerii lui în apartamentul din fața cupolei a ajuns întrucîtva atenuată de evenimentele în curs de

desfășurare în cartier.

Evenimente care, în esență, nu erau decît efecte ale agitației revoluționare de amploare, care se manifestau în primăvara aceea cam oriunde ați fi indicat punînd un deget la întîmplare pe o hartă a planetei și apoi ați fi trecut la relatările din presă conținînd ultimele două cifre ale acelui an. *Șaizeci și opt*.

Evenimente care, dacă în lumea înconjurătoare de dincolo de poduri luaseră aspecte diverse și erau oricum complet excluse din această poveste, în cartier semănaseră cu un fel de învolburare care, odată ce treceai podurile peste rîu, invadase piețe și străduțe, lăsînd pe pavaje resturi de baricade în chip de suporturi pentru pescărușI și un întreg popor de oameni în teniși și impermeabile scurte și verzi, ferm hotărîți să declare învechit orice lucru în vigoare pînă în acel moment. Cu o consecință clară pentru exilații cosmopoliți. Retragerea lor ulterioară în baruri. De aceea vestea întoarcerii lui în cartier a ajuns la Santandrea întrucîtva atenuată de o mulțime enervată și însetată, ce se îngrămădea în jurul tejghelei.

Nimic altceva în discuția de la telefon. Doar informația laconică. Rezultatul fiind că Santandrea fusese cel care căutase să afle detalii, cel care în după-amiaza următoare, înainte de deschiderea localului, traversase piețe și străduțe invadate de impermeabile verzi ca să ajungă la apartamentul mai tînărului său asociat. Unde acesta se întorsese de aproximativ o săptămînă fără să dea de veste nimănui. Și – i s-a părut lui Santandrea pe cînd îl studia – fără să facă altceva decît să stea în fața glasvandului ce dădea spre terasa apartamentului. Privind pescărușii care se înălțau de pe acoperișurile dinspre rîu, parcă amintindu-le tuturor – și lui, care venea din orașul de reședință din Liguria – că, orice catastrofă ți-ar rezerva existența, undeva totuși exista și nemărginita îndurare a mării, ca să zicem așa. Apoi, odată ce văzuse ce era de văzut și aflase ce era de aflat, Santandrea se dusese să deschidă localul. Lăsîndu-l singur în fața glasvandului. Întors cu spatele. Trupul mătăhălos, cu picioarele bine înfipte în podea. Parcă sprijinind o totală, o destructurantă prăbușire interioară.

Și așa cum i se păruse lui Santandrea, la fel mi s-a părut și mie după cîteva zile. Cînd, în miezul unei zile în care mă

trezisem iarăși tîrziu din cauza nopților petrecute la mesele surselor mele de subzistență, mi s-a întîmplat să-l revăd în piață, ajuns evident la finalul izolării, stînd în aer liber la Caffè coi Portici. O matahală descompusă, coborîtă într-o primăvară neagră personală și parcă doborîtă printre mese de aceeași învolburare care traversase cartierul. Așa arăta insul, cum stătea singur la masa de la Caffè coi Portici. Declarat cumva perimat, ca toate cele din jur. Cu privirea ațintită asupra pieței înțesate de revoluționari, dar fără s-o vadă, și cu obeliscul fîntînii arteziene din centrul ei înălțat de-acum cu vădită zădărnicie spre cerul dimineții brăzdat de pescărușii.

Era o privire pe care o știam. Cea a unor jucători stînd în afara tripourilor unde primiseră o lovitură crîncenă. O privire plecată, încordată, concentrată doar asupra rememorării jocului lor dezastruos, în încercarea de a înțelege cum survenise prăbușirea. Nu era greu să-ți imaginezi încotro se îndrepta a lui. Evident, asupra cărții ieșite în cele din urmă din pachetul funcționarului de la primăria de pe colina cu împărați călare. În orice caz, tot privirea unui jucător. De aceea, dat fiind rolul meu, fie și doar de martor întîmplător al întregii povești, m-am dus pînă la masa lui.

M-am așezat la masă. Nici un cuvînt din partea vreunuia dintre noi. El îmi accepta prezența, parcă autorizată de ceva. Poate de rolul meu – fie el și de martor întîmplător – la ceremonia de pe colină. Și asta era posibil. Dar nu era un tip formalist, cum putusem deja constata pe acea colină și la Timpul regăsit. Toate astea mă făceau să simt clar că acceptarea tăcută a prezenței mele se datora mai degrabă altui lucru. Era ceva ce mă privea personal. Ceva ce pînă la urmă putea aminti de o singură chestie. Privirile mele aruncate spre iubita lui de pe taburetele de la Timpul regăsit. Da, un fel de camaraderie tacită între învinși. Acceptarea tăcută a prezenței mele la masa lui nu putea aminti de altceva.

În mod sigur n-ar fi fost el omul care să spună apoi că lucrurile stăteau sau nu așa. Pentru că ăsta îi era felul, cum presupusesem deja cu prilejul căsătoriei lui pripite și cum, într-un fel, o confirma faptul că mă acceptase la masă. Genul de om care știa că vorbele nu contează. Doar faptele. Da, să plătești ca

să vezi cărțile celui din fața ta. Întotdeauna. Cu orice preț. Chiar și cu prețul de a fi doborîți, distruși, printre mesele unei cafenele, într-o piață plină de revoluționari.

În esență, prototipul unei specii pe care avusesem prilejul s-o cunosc ducîndu-mă unde era de dus, văzînd ce era de văzut și trăgînd, ca întotdeauna, concluzii utile despre aproapele meu. Adică unul din tipii peste care puteați nimeri în timp ce vindeau enciclopedii. Sau asigurări. Sau stînd tăcuți la volanul unui taxi. În orice caz, toți atîrnați de locuri și slujbe preferabil temporare, ca să-și asigure libertatea de mișcare necesară pentru activitatea lor de bază: să-și pună în joc pînă la capăt miza primită ca zestre de la Tatăl Ceresc oriunde ar ajunge în lume și în orice loc i-ar purta partida jucată. Chiar și pe coline cu împărați călare.

Tipii ăștia. Da, niște războinici solitari pe culoarele existențelor lor. Vorbind puțin și cu o privire care înregistrează, privirea cuiva care știe să vadă întotdeauna lucrurile așa cum sînt. În fine, jucători fără mese cu postav verde. Așa erau ei. Așa a ajuns el să se ocupe de administrarea unui bar și să cînte la pian în studiourile de înregistrări din Capitală în loc să stea la cîrma uzinei siderurgice din Liguria a familiei, cum urma să aflu mai apoi, în urma întîlnirilor noastre ulterioare.

În acea primă după-amiază am rămas împreună suficient de mult ca să-l pot studia cu calm pe jucătorul acela în absența unor mese de joc cu postav verde. Înfipt între brațele scaunului de aluminiu și parcă izolat în fizicul lui construit fără economie, folosindu-l aproape ca pe un bastion în spatele căruia să apere ceva altfel vulnerabil. Fizic greu de imaginat așezat la un pian. Asta doar dacă nu consideri și pianul un instrument al izolării, fiindcă pînă la urmă nimeni nu e mai izolat decît un pianist. În orice caz, așa era el la Caffè coi Portici. Baricadat în sine.

Apoi, odată achitată datoria mondenă a celor cîtorva cuvinte indispensabile, rostite cînd și cînd, s-a extras dintre brațele scaunului și s-a dus pe trotuarul din centrul pieței. Dar în zilele ce au urmat mi-a acceptat iarăși prezența la masa lui, cu aceeași atitudine reținută, atît în după-amiezile cînd mă

trezeam tîrziu, cît și seara, înainte să urc într-unul din taxiurile din spatele pieței ca să ajung la mesele surselor mele de subzistență. Totul ca într-un fel de ritual pe care părea nu doar că-l acceptă, ci chiar că-l și caută cumva. Cu acea nevoie obscură a oamenilor de a urma niște ritualuri în momentele de prăbușire.

Bun. Deci așa era cartierul acela. Dincoace de rîu și cu exilații lui cosmopoliți. Și așa eram eu. În exilul meu forțat. Și așa era el. În primăvara lui neagră. Și, cum se va vedea, povestea pe care am venit s-o spun. Fie ea bună sau mediocră. Mă gîndesc din nou la ea. Sub palmierii acestui litoral în extrasezon. Împărțind cărți cît timp ele mai există.

2

Arome de cafea

Dat fiind că se baricadase în sine, nu de la el aflasem motivele revenirii sale în cartier. Ci de la un Santandrea căruia era evident că-i dăduse permisiunea să vorbească. În penumbra de amiază a unui Timp regăsit încă închis, așadar prielnic nu doar împărtășirii unor informații private, ci și instituirii unei relații clare în trei, care nu avea să se modifice nici mai tîrziu. Practic, la întîlnirile noastre punctuale de sub porticuri, dinspre Partenerul Baricadat nu se scurgea nici un fel de informație despre sine. Îi lăsa mereu lui Santandrea sarcina de a mă pune la curent cu faptele ce puteau avea legătură cu el. De aceea, atît sub porticuri, cît și în toate locurile unde întîlnirile noastre aveau să ne ducă ulterior, între noi circulau numai și numai cuvintele absolut necesare. El se limita să afle că știam ce era de știut, iar eu, să aflu că știa că eu știam.

Și, ca întotdeauna între jucători, cu sau fără mese de postav verde, pînă la urmă asta era de ajuns.

* * *

Așadar, după a treia sau a patra dintre întîlnirile noastre, reușisem să aflu motivele întoarcerii lui solitare în cartier de la un Santandrea aflat pentru prima oară în rolul de portavoce oficială a relației noastre în trei.

Asta grație unei relatări detaliate despre seara de după ceremonia de pe colina cu împărați. Cînd – mai întîi pe divanele albe ale apartamentului ei, unde hotărîseră să

locuiască, și apoi în camera lor nupțială – Partenerul meu Baricadat se văzuse pus în situația să încaseze cît nu încasase vreodată pînă în momentul acela, căci ea nu mergea niciodată mai departe de îmbrățișările frenetice din scurta lor logodnă de pe străduțele din preajma Timpului regăsit. Îmbrățișări pe care le căuta mereu frenetic, cu trupul ei plin de promisiuni secrete, dar din care ajungea întotdeauna să se sustragă. Amînînd batjocoritor pînă după o căsătorie impulsivă reciproca și indispensabila cunoaștere biblică.

Aceasta era sfidătoarea ei provocare în întunecimea străduțelor din cartier. Un fel de început de partidă înainte de împărțirea cărților, în vederea cîștigării unui pot viitor, care însă, în ciuda învoielilor, nu se realizase nici în seara ceremoniei. Cînd, după îmbrățișările lor frenetice pe divanele albe din apartamentul ei, odată ajunsă la momentul decisiv, i s-a împotrivit din nou – cu trupul ei plin de promisiuni secrete devenit brusc rigid și tremurător –, nu cu aceleași refuzuri batjocoritoare ca pe străduțe, ci cu amînări încordate, agitate și de neînduplecat pentru alte momente, mai favorabile. Fără nimic altceva între ei în seara ceremoniei. Avînd drept consecință începutul unui impas, rămas fără progrese substanțiale și în apartamentul de pe colină, și în casa de pe albastra insulă Capri, unde se duseseră să caute cu mai multă hotărîre acele așteptate momente mai favorabile.

Așadar, cum aveam să aflu *a posteriori*, o situație bună să ofere explicații mai mult decît inteligibile pentru rarele lor apariții la Timpul regăsit, cu el mereu mai baricadat în sine, adresîndu-i-se numai lui Santandrea, și ea mereu cu surîsul acela sfidător, da, dar și în defensivă și cu ochii îndreptați adesea altundeva, parcă în căutarea unui punct de sprijin de care să-și agațe privirea.

Bun – și spun „bun“ doar așa, de formă –, deci așa stăteau lucrurile între ei pînă cînd, dintre cele două maniere în care se înfățișează întotdeauna mai răul, cel lent și cel neașteptat, acesta alesese să se înfățișeze în a doua. Într-o după-amiază luminoasă de aprilie. Cînd, sărind o tură de lucru ca pianist în studiourile de înregistrări, el s-a întors pe neprevăzute în apartamentul de pe colină, urmarea fiind că – mîna lipindu-i-

se parcă automat de clanța ușii dormitorului lor – a prins-o pe soția de-acum legală, chiar dacă imposibil de cucerit, în pat și într-o situație deloc echivocă cu cineva pe care numai surpriza l-a împiedicat s-o identifice imediat ca fiind aruncătoarea masculină cu whisky din pahar de la Timpul regăsit.

Apoi, după ce identificarea a avut loc, facilitată și de încremenirea uluită a celor două în pat, n-a reușit să facă altceva decît să-și desprindă mîna lipită parcă automat de clanță. Pentru ca apoi, odată ușa închisă la loc, să se ducă – într-o liniște absolută și suprarealistă din casă, precum cele de după zgîlțîiturile cutremurelor – să se așeze pe divanul alb. Cu mîinile încleștate una peste alta, ca să oprească impulsul nestăpînit de a deschide din nou ușa pe care tocmai o închisese, pentru ca măcar să nu sporească senzația de ridicol insuportabil al situației. Cu mintea angajată într-o încercare inutilă de a-și pune din nou în ordine gînduri greu de pus în ordine. Cu mușchiul cardiac bătîndu-i în cutia toracică precum o tobă stăruitoare și lentă undeva departe în noapte, semnalînd inutil un pericol necunoscut, dar deja manifestat.

Totul a rămas nemișcat, ascultînd zgomotele furișe, grăbite, ce se auzeau prin ușa dormitorului, pînă cînd – după un timp greu de calculat – ușa s-a deschis și Tipa Masculină, îmbrăcată cuviincios, a trecut prin fața lui. Liniștită. Cu un vag zîmbet ironic pe buzele subțiri. Cu dezinvoltura cuiva care cunoștea bine locul în care se mișcă. Pentru ca apoi, odată ajunsă la ușa apartamentului, s-o închidă cu același calm ironic în urma ei.

După dispariția ei, nimic altceva în afară de liniștea seismică din apartament. Pentru un timp încă o dată imposibil de calculat. Pînă cînd ușa dormitorului s-a deschis din nou și ea a apărut în prag, palidă și încordată. Totuși fără a folosi timpul imposibil de calculat ca să se îmbrace, dat fiind că era în picioarele goale și avea pe ea doar un furou alb.

Au rămas amîndoi nemișcați. Privindu-se în tăcere. El pe divan și ea în pragul ușii, în lumina rarefiată a amiezii, care intra pe ferestrele deschise spre colină, parcă vrînd să atenueze realitatea incontestabilă a faptelor, estompînd-o. El a fost cel care s-a mișcat mai întîi. A părăsit brusc divanul ca să se ducă în bucătărie, unde, în încercarea de a deturna impulsul

de nestăpînit al mîinilor de a se năpusti asupra oricărui obiect, și le ținuse ocupate mai întîi cu lenta, precisa și atenta preparare a unei cafele pe care nu avea intenția să o bea și apoi, odată cafetiera pusă pe foc, cu o la fel de lentă, precisă și zadarnică rearanjare a vaselor înșirate pe chiuvetă.

Abia atunci cînd cafetiera a început să emită chemările ei horcăitoare și inutile, el, întorcîndu-se, a băgat de seamă că ea ajunsese tiptil în ușa bucătăriei, în picioarele goale, parcă găsind între timp curajul să facă asta. Se oprise în prag. Trupul plin de promisiuni secrete și nerespectate, abia acoperit de furou, a stîrnit în el scurte și, dată fiind situația, absurde străfulgerări cu ei doi pe albastra insulă Capri, unde se duseseră să caute cu mai multă hotărîre nicicînd găsitele momente mai favorabile pentru rezolvarea problemei lor conjugale. Atunci, stingînd focul de sub cafetieră, ce ardea de fapt inutil, ca – după cum și-a dat seama abia în momentul acela – toată căsnicia lor, el s-a întors spre fereastră, încercînd să țină sub control cu ajutorul priveliștii copacilor de pe colină absurdele străfulgerări ale albastrei insule Capri.

Doar cînd a înțeles în mod clar că n-o să audă întrebări din partea lui, oricît le-ar aștepta, ea a început să vorbească. La început cu greu. Parcă vrînd să aleagă cuvintele cele mai potrivite pentru a zgîria liniștea lăsată în bucătărie după ce cafetiera încetase să horcăie. Și apoi, încetul cu încetul, ajungînd la un ton diferit. Unul rece și ferm, relatînd o cronică a vieții ei, una dură, nepretinsă și niciodată oferită anterior. Cronică ce, în definitiv și în esență, nu era altceva decît explicația tardivă a problemei lor conjugale.

A expus motivele problemei lor conjugale pe tonul acela aspru și atît de lipsit de orice pretenție de a fi înțeleasă, încît friza un soi de orgoliu rece. Data din perioada unui soi de Mare Dezastru – sintagmă ce n-a fost furnizată de ea, ci formulată mental de el într-o încercare absurdă și încăpățînată de a apăra cumva străfulgerările de pe albastra insulă Capri –, ce avusese loc cu ani în urmă între ea și tatăl ei. Cînd ea împlinise optsprezece ani. În lumea lor de oameni excesiv de dotați cu ceea-ce-contează, așa cum dădeau clar de înțeles detaliile cronicii ei nepretinse.

Un Mare Dezastru ce a presupus întoarcerea în timp la tulburătoarea relație conjugală care îl legase pe tatăl ei – un bancher de renume în toate cele patru cantoane ale acelei specii de fortăreață montană, bine organizată economic, care era Elveția – de splendida lui soție. Într-atît de splendidă, încît a provocat furiile destinului, după cum avea să se vadă. În fine, un soț și o soție cufundați într-o pasională și îndestulată existență atît în casa familiei de pe lacul dichisitului Locarno, cît și în călătoriile lui de afaceri, cu șederi în anumite hoteluri vechi și mari preferate de soție. Astfel curgea viața celor doi. Pasională și îndestulată. Pînă la epilogul ei brusc, datorat unei boli a ei pentru care nu existau destui munți de ceea-ce-contează ca să o scape de încăpățînat de democratica Doamnă cu Coasa.

A fost epilogul brusc al acelei vieți conjugale pasionale și îndestulate. Cu două consecințe clare pentru văduvul neconsolat: hotărîrea de a o închide pe singura lor fiică de unsprezece ani într-un colegiu – evident, elvețian –, precum și transformarea călătoriilor lui în niște pelerinaje silnice în aceleași hoteluri mari preferate de soție. Unde o căuta și o regăsea, fantasmă greu de prins, în plecăciunile invariabile ale unor ospătari zeloși în sacou alb. Pe covoarele marilor saloane pe care ea pășise odinioară. În fața marilor oglinzi care îi reflectaseră fidel imaginea. Pe somptuoasele terase din fața lacurilor cristaline, unde cinaseră romantic la mese luminate cu sfeșnice mari de argint.

Toate astea pentru revizitarea unei lumi în fiecare zi tot mai insuportabil de lipsită de semnificație fără prezența ei. Și unde toată puterea a ceea-ce-contează își dovedea neputința insultătoare de a o avea din nou alături de el, cu sunetul real al vocii ei. Cu sarcastica privire reală a ochilor ei. Cu materialitatea reală a trupului ei. Cu alte cuvinte, după dispariția soției bărbatul a fost văduvit în mod insultător atît de ea, cît și de propria omnipotență. Și, în consecință, după funestul eveniment, de existența sa afacerist-romantică. Timp de șapte ani biblici. Pînă cînd, odată ce perioada de întemnițare a ajuns la scadență, fiica s-a întors de la colegiu în casa familiei de pe malul lacului.

Potrivit detaliilor nesolicitate din bucătăria inundată de aromele deja reci de cafea, elementul care declanșase Marele Dezastru fusese tocmai acea întoarcere. Și, ca să fim mai preciși, constatarea făcută de bărbat că fiica sa, ce avea de-acum optsprezece ani, se transformase în decursul anilor de colegiu într-o femeie atît de asemănătoare mamei sale, încît părea aceeași persoană, înviată în mod uimitor, revenită din mormînt. Cu o consecință precisă: reluarea împreună cu fiica – mai întîi puțin cîte puțin, ca pentru a savura realitatea acelei învieri, apoi cu tot mai multă hotărîre – a aceleiași existențe trăite anterior cu soția.

Și-apoi din nou aceleași călătorii. Aceleași hoteluri. Aceleași plecăciuni ale ospătarilor zeloși. Aceleași covoare pe care să calce iar. Aceleași oglinzi mari în care să se reflecte fidel. Aceleași cine la lumina lumînării pe terase din fața lacurilor cristaline. Dar mai ales același chip, aceeași voce, aceeași privire sarcastică, din nou alături de el. În fine, aceeași materialitate și căldură ale trupului soției, din nou alături de el. Toate ca să-și ia o revanșă arogantă față de Doamna cu Coasa, una atît de totală și care a declanșat în bărbatul acela o asemenea voluptate a omnipotenței regăsite, încît l-a îndemnat – într-una din acele călătorii – să își supună fiica unei încălcări a acelei legi pe care o stipulează toate codicele încă din negura vremurilor.

Asta se întîmplase în taină. Și continuase să se întîmple în taină pentru un timp nespecificat în detaliile oferite de ea în bucătărie, pînă într-o dimineață decisivă, cînd bărbatul – poate într-o iluminare a tainițelor lui, într-un hotel situat, poate semnificativ, în apropiere de Lucerna, sau, poate, doar cu o încredere excesivă în regăsita lui omnipotență –, într-un moment de absență a fiicei, oferise spectacolul unui inopinat zbor voluntar de la fereastra camerei lor de hotel, ajungînd pe pavajul grădinilor de jos.

Cu un ultim și disprețuitor sarcasm al Doamnei cu Coasa. Nu i-a oferit îmbrățișarea ei izbăvitoare, ci eterna țintuire într-un scaun cu rotile. Și, de atunci, nici un gest sau cuvînt din partea lui. De-a lungul întregii veșnicii.

* * *

De la fereastra bucătăriei, Partenerul meu Baricadat putea vedea copacii de pe colină înnegrindu-se în după-amiaza ce aluneca în seară în timp ce ea îi oferea detaliile nesolicitate. Cu un ton al vocii tot mai aspru, parcă menit să descurajeze în mod orgolios posibilele comentarii și reacții la ceea ce tocmai îi povestise. Cumva, cu aceeași voce – și-a dat el seama în timp ce o asculta – cu care îi ceruse imperios în penumbra străduțelor îmbrățișările acelea frenetice, înainte să le zădărnicească fugind din brațele lui și apoi nerespectîndu-și promisiunile. În orice caz, totul cu un singur rezultat: să se întrebe în timp ce o asculta cum se legau toate astea de străina ironică, cu buze subțiri, găsită în patul lor.

Răspunsul a venit în continuarea cronicii, fără ca el să fie nevoit să întrebe, cu întoarcerea ei în casa de pe malul lacului după o ședere într-o clinică îngropată între zăpezile elvețiene, unde o adusese încheierea pe calea aerului a Marelui Dezastru. Cu întoarcerea lor în casa de pe lac, unde tatăl era imobilizat într-un scaun cu rotile și ea, da, aparent refăcută. Dar în realitate nutrind o teamă neclară și rece față de sumbrul animal din pantaloni, cel care își dorise și provocase Marele Dezastru. O teamă neclară, pe care însă, în timp, impulsurile fiziologice ale trupului ei tînăr ajunseseră s-o împletească și cu un fel de nostalgie contradictorie pentru sumbrul animal din pantaloni ce îl provocase, problemă la care într-o noapte găsise o soluție alternativă în atențiile uneia dintre infirmierele din preajma părintelui ei imobilizat.

O soluție alternativă pe care ea o practicase mai apoi în toți anii care urmaseră. Cu frecventarea exclusivă a ființelor de același sex, care însă n-au putut face să dispară complet nostalgia contradictorie pentru sumbrul animal din pantaloni. Fapt ce a provocat adesea accese de gelozie din partea obișnuitelor ei însoțitoare, cum se întîmplase la Timpul regăsit, cînd Tipa Masculină – o navigatoare profesionistă, proprietară a unei ambarcațiuni pentru turiști, pe care o cunoscuse vara trecută –, auzind-o cum afirmă că el, retras în soliditatea fizicului său și concentrat să-și bea berea în picioare la

tejgheaua localului, ar fi putut eventual să-i satisfacă și nostalgia ei contradictorie, aruncase dintr-odată whiskyul din pahar spre ea, lăsînd-o apoi cu rochia mirosind a îndepărtate lande scoțiene.

Așadar, iată care părea să fie explicația prezenței Tipei Masculine în patul lor. O reapariție a vechii soluții alternative. În orice caz, abia cînd ea a atins subiectul întîlnirii lor la Timpul regăsit, el a ieșit din apatie ca s-o asculte cu atenția necesară în timp ce ea relata neașteptata certitudine simțită cînd l-a privit stînd în picioare la tejgheaua localului. Aceea de a fi ajuns pe neașteptate – în fața lui, robust și liniștit, bînd bere la tejghea – la unica posibilitate de reorganizare a existenței ei contradictorii, concepută în decursul anilor de întîlniri exclusiv feminine. Adică aceea de a găsi bărbatul potrivit, care să o facă să-și învingă temerile, și de a se pune la adăpost în spatele bastioanelor unei căsătorii oficiale. Așadar, îmboldită de certitudinea aceea neprevăzută, se dusese la tejgheaua de la Timpul regăsit ca să-l pună să-i șteargă rochia. Temîndu-se numai de două lucruri. Că el nu era liber și că surîsul ei sfidător putea fi trădat, pe sub rochia albă, de neașteptata, accelerata, autoritara pulsație a mușchiului ei cardiac.

* * *

Astea au fost, mai mult sau mai puțin, cuvintele ei din a doua parte a cronicii. El s-a uitat în continuare pe fereastră. Cînd ea se oprise cu totul din vorbit, copacii de pe colină erau de-acum de un verde închis. Îmbibați de umbra înserării care invada apartamentul, ca într-o încercare ulterioară a luminii – după cea rarefiată a amiezii – să atenueze încă o dată realitatea faptelor. Acum, după ce se întrebase încă de la prima lor întîlnire ce era cu provocarea lansată de ea la Timpul regăsit, era în sfîrșit informat. O provocare sfidătoare și irațională, lansată ei înseși și apărută, din cîte se părea, doar grație garanțiilor oferite de soliditatea trupului său sprijinit de tejgheaua localului.

Genul acesta de provocare era unul pe care el îl cunoștea: provocarea reprezentantei unui mediu pe care, mereu iritat, îl frecventase – din cauza uzinei siderurgice a familiei – în orașul său de reședință din Liguria înainte să-l părăsească, luînd o decizie fermă. Mediul unor oameni pe care enormele doze de ceea-ce-contează îi autorizau să se folosească de aproapele lor pentru propriile nevoi. Indiferent de cine ar fi fost vorba. Fără să le pese de posibilele consecințe ale acțiunilor lor asupra aproapelui și prevalîndu-se de un drept tacit de iertare de castă, indiferent care ar fi fost acele consecințe. Da, așa era mediul frecventat de el în orașul de reședință din Liguria. Și așa era și ea. Cu sau fără Mari Dezastre ascunse pe sub rochii albe. Cu nimic altceva luat în calcul în căsnicia lor eșuată. Doar soliditatea fizicului său, folosită ca metodă de terapie ratată a problemei ei. Pînă la urmă cu atît participase el la această afacere.

Ea i-a susținut mîndră privirea cînd el, plecînd de la fereastră – de-acum fără ca mîinile să-i mai aibă impulsul de a se năpusti asupra a ceva –, s-a răsucit și a privit-o stăruitor în bucătăria inundată de aromele reci de cafea. În privirea ei: dreptul tacit de iertare de castă al propriilor fapte, în ciuda picioarelor goale de pe podea și a furoului căzut neglijent de pe un umăr. El a continuat s-o privească. În fața trupului ei pe jumătate gol, odată ce sprijinul copacilor de pe colină dispăruse, reapăruseră străfulgerările albastrei insule Capri. Și atunci, brusc furibund, nu rece, ca mai înainte, o ocolise. Ca să se ducă să facă singurul lucru care-i rămînea de făcut.

* * *

În fața valizei deschise pe patul răvășit din dormitorul lor, după ce l-a urmat, ea a început să-i vorbească din nou. Spunînd, cu același ton aproape orgolios, că ea și Tipa Masculină nu se întîlniseră niciodată după căsătoria lor, cu excepția acelei după-amiezi și doar la insistențele celeilalte. Altminteri, fidelitatea ei era una totală.

Abia la auzul cuvîntului „căsătorie“ el a încetat să-și umple

valiza și a privit-o din nou. Cufundat pe neașteptate într-un soi de senzație cețoasă de irealitate, ca și cum n-ar fi fost ei în cameră, ci alte două persoane. Două persoane care, după ce-și dăduseră întîlnire sus, pe colina primăriei, dispăruseră, pentru ca apoi să-și facă din nou apariția abia în după-amiaza aceea. Străini. Răniți. Avînd, poate, nevoie doar de compătimire. De aceea a privit-o în continuare încă o clipă așa cum o vedea. Cum ar veni, cu acea senzație cețoasă de irealitate.

Apoi, imediat, în loc de asta a intervenit ceva stupefiant. Lenta și aproape totala dispariție a ceții, cu ea fiind din nou ea și numai ea. Toate astea conferindu-i brusc o ulterioară, inimaginabilă și absolută certitudine. Aceea că pînă și acum, cînd știa tot ce era de știut despre căsătoria lor, el, ce stătea în picioare în fața ei, ar fi fost oricum dispus – imediat, chiar în acel moment, chiar în camera aia, chiar în ceața aia ale cărei margini pluteau încă în jurul lor – să renunțe chiar și la ambele mîini numai ca să aibă fie și cea mai mică speranță că le poate întinde spre trupul ei, pe care furoul de-abia îl acoperea, ca să fie în sfîrșit acceptat măcar o dată.

Atunci el s-a silit să-și desprindă privirea, căutînd o cale de ieșire pe undeva. I-a oferit-o patul răvășit. I-a dat ocazia să se gîndească la faptul că nu le fusese îngăduit niciodată să-l răvășească împreună. Și, după momentul acela, nici un cuvînt în plus în cameră. Nici un zgomot în plus în apartament. Doar – odată valiza umplută cu ceea ce e întotdeauna, într-un fel sau altul, un scurt și expeditiv rezumat al propriei vieți – bufnitura ușii în urma lui.

Apoi nimic altceva în de-acum încheiata după-amiază luminoasă de aprilie.

3
Swinging London

Așadar, potrivit relatării detaliate a lui Santandrea din penumbra de amiază de la Timpul regăsit, acestea au fost motivele revenirii în cartier a Partenerului meu Baricadat de la Caffè coi Portici. Apoi, cîteva săptămîni mai tîrziu, am aflat că el, înfipt în tăcere între brațele scaunelor de sub porticuri și prăbușit în primăvara lui neagră, se afla și spre finalul unei partide de zece ani din existența lui. Asta odată cu intrarea în scenă a altui exilat cosmopolit al cartierului, chiar dacă doar unul de vară: stoicul Sfînt Sebastian sau, dacă vrem, Neobositul Căutător de Valori Autentice. Cu alte cuvinte și mai precis, un anume Larry Stevens, de profesie narator britanic de istorii despre oameni dotați cu ceea-ce-contează, ca să zicem așa. Dar mai ales un ins care complica lucrurile în cazul Partenerului meu Baricadat.

Aparițiile lui în cartier la începutul fiecărei veri puteau fi puse în legătură cu o datorie de ospitalitate pe care Partenerul meu Baricadat o contractase cu trei ani în urmă. La Londra. Unde se dusese să-și întrerupă cariera de pianist nomad, alăturîndu-se uneia din multele formații care călătoreau în anii aceia prin Europa și pentru care Anglia – patria spirituală a muzicii lor – era cea mai rîvnită destinație.

Carieră de care se apucase în jurul vîrstei de douăzeci și cinci de ani, din cauza unei intransigente intoleranțe față de universul oamenilor dotați cu ceea-ce-contează ce se învîrteau în jurul uzinei siderurgice a familiei. Dar mai ales ca să scape de persistentul și devorantul sentiment de pustietate care, alimentat în mod implacabil de marea ce asedia orașul lui de reședință din Liguria, îngrădit în cealaltă parte de munți, îi

tulbura zilele îndestulate și insuportabile și îi inculca o chinuitoare și neîntreruptă senzație de gol. Iată motivul aflat la originea carierei lui de pianist nomad, facilitată și de o educație familială care inclusese lecții de pian. Lucru care îi îngăduise să cînte la pian oriunde era de cîntat, dar numai după o învoială clară cu familia. Să nu treacă astfel de vîrsta de treizeci și cinci de ani, iar la împlinirea ei, fără alte tergiversări existențiale, să-și asume responsabilitățile asociate uzinei lor siderurgice.

Cu alte cuvinte, o partidă cu propria existență pe o perioadă determinată, începută de Partenerul meu Baricadat cu opt ani în urmă, odată cu părăsirea orașului de reședință din Liguria. Partidă pe care, după cinci ani de călătorii, odată confirmată definitiv inutilitatea alegerii altor locuri și instrumentiști nomazi ca terapie pentru senzația lui de gol, se hotărîse totuși să o continue jucîndu-și la alte mese această miză de zece ani a propriei existențe. Hotărîrea o luase în timpul ultimei lui călătorii profesionale la Londra, rezervîndu-și pentru continuarea partidei, adică pentru cei cinci ani de autonomie rămași, o muncă sedentară în studiourile de înregistrări ale Capitalei, tabăra de bază a popasurilor lui dintre o călătorie și alta.

În ansamblu, nu era o perspectivă rea. Dar nici atît de bună încît să se grăbească. Prin urmare, la încheierea angajamentelor din Londra ale formației din care făcea parte, în loc să plece din nou împreună cu ceilalți, preferase să ia o pauză în locul numit de agențiile turistice din anii aceia Fabuloasa Swinging London – în realitate, localuri, teatre și străzi pline de oameni pradă unei plăceri epidemice de a trăi în lume, într-un soi de încercare britanică a orașului de a semăna cu Parisul, chiar dacă nu avea aceeași rezervă de stridii. Așa era Fabuloasa Swinging London. În orice caz, lăsînd la o parte rezerva de stridii, era un loc bun ca să ia o pauză înainte să se apuce, în viitorii cinci ani, de o carieră sedentară în Capitală.

Pauză pe care o folosise în foarte lungile zile de vară englezească în care trăia hoinărind pe străzile supraaglomerate și îngrijindu-se, cu calmul său atestat, de senzația de gol. Pînă la apus. Cînd, dacă nu avea altceva de

făcut, lua metroul spre Lambeth North și ajungea la un pub proletar, dar aparte, numit Horse and Groom, cu lambriuri și stampe cu cai pe pereți, ca să bea o bere și să facă o partidă de *darts* cu singura cunoștință pe care și-o făcuse în oraș. Palidul, stoicul Sfînt Sebastian.

* * *

Era o cunoștință pe care și-o făcuse în salonul de dans unde se încheiase cariera lui de pianist nomad. Vastă, periferică, rezonantă și suficient de murdară și de psihedelică pentru a-l determina să-și schimbe locul de muncă chiar și pe cineva care încă nu hotărîse asta. Așa era salonul acela de dans. În ce-l privește pe Sfîntul Sebastian, prezența lui în sală se datora studiului ambianței și nevoii de a strînge informații pentru un roman la care scria. Așadar, tipul făcea parte din categoria aceea de scriitori care studiază ambianțele și strîng informații, dar cînd – la sfîrșitul unei conversații aproximative într-o italiană chinuită, pe care o învățase la un curs seral – acesta îi propusese să se întîlnească în timpul cît mai urma să rămînă în Fabuloasa Swinging London, nu găsise motive suficient de valide ca să refuze. De aceea, dacă la apus nu avea altceva de făcut, se ducea după el la Horse and Groom cel cu cai.

În ce-l privea pe Sfîntul Sebastian, cînd el intra în pub, de obicei acesta se afla oricum pe un taburet de la tejghea, așteptîndu-l, cu sau fără certitudinea că o să vină. Stătea singur, separat de ceilalți obișnuiți ai localului, cu o bere mare în mînă și numele lor deja înscrise cu încredere pe tabla pe care își rezervau locurile jucătorii de *darts*, agățată lîngă ținta din împletitură de paie pusă în cui pe peretele de lemn al localului. Apoi, cînd îl vedea intrînd, comanda la tejghea o bere și pentru el, numai că fără să se ofere vreodată să o și plătească, doar că ăsta nu era un motiv să-l refuze dacă în schimb, la sfîrșitul partidelor lor de *darts*, plătea el pentru amîndoi. Ca și cum, într-un fel, i-ar fi fost dator. Pentru că așa era tipul. Parcă prins într-o confruntare solitară și eroică și ducînd cumva cu gîndul, din cauza palorii lui și a atitudinii

rezervate, la un stoic Sfînt Sebastian în care se trăgea cu săgeți invizibile și care, cum lumea îi era datoare în chip misterios, nu putea face altceva decît să stea în fiecare după-amiază pe taburetele acelui local, acceptînd tot ce i se oferea, fie și numai o bere.

Așa era tipul. Parcă ocupat să oficieze pe acele taburete un ritual al lui, unul strict personal, la care, din motive necunoscute, numai el fusese invitat să asiste. Tipul era un stoic, un solitar, un retras, un creditor al lumii. La urma urmei, nu mai rău decît alții. Dar asta nu-l împiedicase să stea pe gînduri cîteva zile mai tîrziu, cînd – trezindu-se la ieșirea metroului din Fabuloasa Swinging London fără portofel – acesta se oferise să-l găzduiască, în așteptarea viramentului bancar pe care îl ceruse din Capitală ca să poată porni din nou la drum.

O ofertă foarte surprinzătoare din partea unui atît de stoic creditor al lumii. Ceea ce l-a făcut să presupună că va contracta o datorie pe care nu era sigur că dorea s-o contracteze. Dar dacă viramentul bancar urma să ajungă cu întîrziere, ar fi putut chiar să nu fie suficient de consistent pentru a acoperi cheltuielile cu hotelul ale unei șederi mult mai lungi decît cea prevăzută, așa că în cele din urmă își depășise reticența și acceptase.

* * *

Locul în care nimerise era un demisol cu ferestre înguste, dînd spre trotuarele acelei șosele dezolante, cu case scunde, pe două niveluri, și grădini mici și sfrijite în față și în spate, cum era pe atunci Lambeth North. Demisol unde locuiau, în afară de gazda lui, doi studenți anonimi din provincie pe care, în timpul șederii sale, avea să-i vadă doar în fugă, precum și o tăcută și mult mai puțin anonimă franțuzoaică tînără. Patru persoane în cinci sau șase camere, așadar cu posibilitatea de a adăposti și alți eventuali oaspeți. Cu camere mobilate cu canapele care noaptea erau folosite ca paturi, acoperite în întregime cu o mochetă uzată, odinioară albastră, ce lipsea

doar în bucătărie – dotată în mod surprinzător cu o cadă de baie – și în coșmelia toaletei ascunse în grădina din spate. În concluzie, un loc nu lipsit de un anumit confort, după cum putuse stabili încă din prima zi. Datorat în mare parte liniștii care persista în timpul zilei, cînd – odată cei doi studenți anonimi plecați dimineața – demisolul rămînea supravegheat doar de gazda lui și de tînăra franțuzoaică neanonimă.

Ghemuită în tăcere pe canapeaua din cameră, ea cosea și croșeta veșminte care, vîndute apoi în buticurile din Fabuloasa Swinging London, constituiau sursa ei de subzistență. Așa era tînăra franțuzoaică neanonimă. Cu păr negru și lins, lung pînă la jumătatea spatelui, o doză considerabilă de energie într-un fizic plăpînd, de contorsionistă, și un incisiv asimetric în colțul stîng al gurii, care, chiar dacă nu strica o anumită armonie agreabilă a ansamblului, îl îndemna instinctiv pe aproapele ei să fie conciliant cu ea. Așa era tînăra franțuzoaică neanonimă. Mută, dar – poate tocmai din cauza caracterului ei taciturn și a încremenirii pe canapeaua din camera ei – capabilă să-și facă simțită prezența în demisol.

În ce o privea pe gazda lui, situația era aproape identică. Și el stătea mut, închis în camera lui, așezat la o masă unde umplea un teanc gros de hîrtii pînă după-amiaza tîrziu, cînd, oprindu-se din lucru, ieșea la Horse and Groom pentru unica lui masă zilnică. O singură bere neagră, mare și bogată în proteine – asta numai dacă nu i se oferea încă una – și două sendvișuri groase și stratificate pe care le mînca încet. Parcă numărînd caloriile.

Acela era, așadar, ritualul strict personal pe care gazda lui mergea să-l oficieze în fiecare după-amiază la pub. Singura masă zilnică pe care și-o putea permite cu puținele transferuri de bani venite de la tatăl lui – un croitor modest din provincie, despre care evita să vorbească –, dar cu mondena și antieconomicoasa încăpățînare de a merge s-o consume într-un local public. Toate parcă din nevoia unei răsturnări de situație în rolul său solitar și eroic pe care se străduia să-l joace. Adică rolul unui scriitor fără mijloace, în război cu o lume persistent insolvabilă, după cum reușise să stabilească, confirmîndu-și prima impresie despre el de la Horse and

Groom. Un rol cu două consecințe precise, cum putuse verifica în timpul vizitelor lor frecvente la local: o reținere posomorîtă față de ceea-ce-contează, care îl determina, ori de cîte ori plătea ceva, să deschidă portofelul doar atît cît era absolut necesar ca să strecoare două degete în el, aproape ocrotindu-i conținutul de eventuale priviri indiscrete, și, cum se va vedea în curînd, o încrîncenată și devastatoare dependență de lumea dotată cu ceea-ce-contează.

* * *

A început să observe acea dependență la cîteva zile după sosirea lui în demisol. La un sfîrșit de săptămînă pe care urmau să-l petreacă împreună, cînd – cu o disponibilitate tot mai inexplicabilă față de el – a insistat să-l invite la casa de la țară a unor foști colegi de-ai lui de facultate. A simțit iarăși, instinctiv, o reținere la ideea de a accepta. Apoi, aflînd că invitația includea și posibilitatea de a practica acea dură măsurare a propriilor puteri, uneori terapeutică pentru senzațiile de gol, cum poate fi tenisul, sfîrșise încă o dată prin a spune da.

Călătoria: o oră cu un tren lent, cu opriri multe și meticuloase în cîmpia verde englezească, scăldată în soare. Apoi, la sosire, o vilă cu parc și primirea pe care le-a făcut-o un cuplu format din o tipă de vreo treizeci de ani moderat de antipatică, fără copii, înaltă și osoasă, și un agent de bursă din Londra, voinic și britanic de reținut.

Oameni destul de bine situați financiar, judecînd după casa cu parc, terenul de tenis și dependințele pentru oaspeți. Și, aparent, legați de gazda lui printr-unul dintre acele pacte camaraderești pe care oamenii le încheie uneori în timpul facultății, în armată și în toate locurile în care viața poate face să se întîlnească oameni din clase diferite. Pacte camaraderești care de obicei nu rezistă multă vreme după dispariția condițiilor în care sînt încheiate, numai că al lor, chiar dacă – în ceea ce-i privea pe stăpînii casei – cu superficialitatea și blîndul îndemn la răbdare pe care oamenii dotați cu ceea-ce-

contează le rezervă în anumite cazuri rudelor sărace, părea totuși să reziste. Cel puțin la sfîrșiturile de săptămînă, așa cum a putut stabili el.

Cît despre cel ce îl găzduia, acesta – indiferent atît la superficialitate, cît și la îndemnuri blînde – dădea impresia că beneficiază de niște drepturi tacite în casă. Și, adîncit în plimbări ostentativ meditative prin parc, cu un pahar într-o mînă și un carnețel în cealaltă, le suspenda doar cînd era chemat pe terenul de tenis pentru a juca vreo partidă cu stăpîna osoasă a casei. Fiind, așadar, cineva care-și propune să-și folosească dreptul clar stabilit de a beneficia de tot confortul pe care casa și situația îl puteau oferi. Așa era gazda lui în weekend.

Apoi, duminică după-amiază, înaintea întoarcerii la Londra, putuse verifica cît de departe puteau ajunge beneficiile confortului pe care i le oferea casa. Atunci cînd, la sfîrșitul unei partide de simplu cu agentul de bursă, întorcîndu-se în dependință ca să se schimbe, putuse constata că gazda lui și stăpîna osoasă a casei erau împreună sub duș. Ceea ce făceau ei nu era chiar un duș și, înainte ca ei să-i remarce prezența, se întorsese să-i propună încă o partidă agentului de bursă rămas pe marginea terenului ca să citească niște ziare, fără să-i pese deloc unde ar putea fi ceilalți doi. Un context de camaraderie neîndoielnică, dacă voiai să vezi lucrurile dintr-un asemenea punct de vedere. Și, oricum, un prim indiciu clar al unui alt aspect esențial al caracterului gazdei lui, care în curînd avea să se dovedească plin de consecințe neprevăzute.

Relațiile lui strînse cu celălalt sex.

* * *

Consecințe care nu s-au lăsat așteptate, ci au început să se manifeste chiar în seara aceea. La întoarcerea în Londra. După o călătorie cu un tren nu doar lent și ticăit, ci și pe jumătate gol, de seară de duminică, petrecută de gazda lui privind pe fereastră întunericul cîmpiei englezești. Și mușcîndu-și în tăcere încheieturile degetelor de la o mînă, pradă unei

încordări ostentative. Așa că nu puteai să nu te întrebi cărui fapt i s-ar putea datora toată încordarea aceea. Singura ipoteză demnă de luat în seamă – dat fiind comportamentul lui în weekend – era că se datora întoarcerii forțate la demisol, după confortul casei de la țară, și rolului său eroic de scriitor fără mijloace.

Odată întorși în apartament, a putut stabili că, într-adevăr, viața lui la demisol era mai complicată decît probabil că i se păruse, asta atunci cînd, revenind după o scurtă oprire la toaleta din grădină, nu l-a mai găsit în casă, unde tocmai îl lăsase, și s-a trezit singur în bucătărie, unde s-a confruntat cu tînăra franțuzoaică.

Aceasta se învîrtea prin bucătărie ca sub efectele unei explozii a întregii și considerabilei doze de energie cuprinse între hotarele restrînse ale corpului ei, deschizînd și trîntind toate ușile dulapurilor într-o furioasă activitate motrice, care conferea cumva trupului plăpînd, de contorsionistă, aspectul curios al unei jucării mecanice mari, cu arcul stricat. Apoi, văzîndu-l, începuse imediat să-i pună întrebări furioase și sarcastice legate de modul în care își petrecuse weekendul gazda lui. Pînă în momentul acela nu aflase nimic altceva despre ea în afară de nume – Beatrix – și de faptul că își ocupa timpul stînd zi de zi pe o canapea și tricotînd veșminte și, oricum, de vreme ce nu-i văzuse niciodată pe cei doi adresîndu-și vreun cuvînt – cum, de altfel, se comportau toți cei din demisolul unde, chiar dacă locuiau împreună, trăiau ca și cum nu s-ar cunoaște –, nimic nu-i sugerase că ar putea-o interesa cum își petrecea gazda sa weekendurile.

Nu era așa. Și cînd arcul s-a destins complet, ea s-a așezat pe marginea căzii de baie, iar el a aflat că de fapt s-ar putea să aibă unele motive pentru a se manifesta așa. Azvîrlindu-și părul lung pe spate cu mișcări bruște, scurte și mînioase ale capului. Cu incisivul asimetric din gură lăsat disprețuitor la vedere. Și mai ales furnizîndu-i un raport mînios și nesolicitat despre relația dintre ea și gazda lui. Relație care, conform mîniosului raport, începuse cu aproximativ un an în urmă, în timpul unei excursii turistice de-a lui la Paris, cînd ea fusese ghid și traducătoare la bordul unui autocar. Călătoria se

încheiase cu mutarea ei în Fabuloasa Swinging London, unde el, după cîteva luni de conviețuire la demisol, și-a anunțat nevoia de libertate, ajungînd să nu-i mai adreseze nici un cuvînt numai ca s-o facă să se întoarcă în Paris.

Acela a fost raportul ei mînios. Făcut de pe marginea căzii de baie cu toată remarcabila gamă de tonuri disprețuitoare ale limbii franceze și încheiat cu o declarație clară și amenințătoare. Că ea ar fi acceptat să plece, lăsîndu-l în seama acelei *poule* cu care își petrecea weekendurile, numai după restituirea anumitor bani pe care fusese atît de proastă încît să îi împrumute abjectului parazit.

Deci parazit abject și *poule* – definițiile gazdei lui și a stăpînei casei de la țară. Arătînd astfel cel puțin că ea știa foarte bine cum își petrece el weekendurile. Așadar, fuseseră întrebări pur retorice, ce nu aveau nevoie de răspunsuri pe care el oricum nu le-ar fi dat. Experiența îl învățase să nu se amestece în problemele de cuplu, așa că a rămas tăcut în timp ce ea, odată declarația rostită, stătea în continuare așezată pe marginea căzii. De-acum cu părul nemișcat pe spate. Cercetînd bucătăria din priviri. Cu incisivul la vedere, parcă gata să se înfigă în jugulara oricui n-ar fi fost de acord cu declarația ei amenințătoare. Nu era cazul lui, căci rămăsese tăcut, numai că, temîndu-se că și tăcerea i-ar putea fi interpretată drept dezaprobare și ținînd și el, ca oricine altcineva, la jugulara proprie, la momentul oportun s-a dus în camera lui. Lăsînd-o singură în bucătărie. Să închidă la loc ușile dulapurilor.

Gazda lui s-a întors acasă abia noaptea tîrziu. Cînd de-acum toți dormeau. Apoi, a doua zi, în mod surprinzător, în demisol totul revenise la normal. Ea își tricota veșmintele, ghemuită pe canapea, și el umplea teancuri de hîrtie scriind la masă. Numai că patru semne roșii pe obrazul lui stîng ofereau un indiciu destul de semnificativ despre primirea pe care probabil că ea i-o rezervase la întoarcerea din weekend. Și asta nu era totul, dar să afle cum stăteau lucrurile în realitate la demisol ar fi însemnat să golească liniștea de peste zi de orice farmec, așa că în zilele următoare a făcut în așa fel încît să rămînă cît mai mult posibil pe străzile Fabuloasei Swinging London. Pînă cînd a primit viramentul bancar care i-a permis să plece din nou.

I-a dat vestea gazdei lui la Horse and Groom. Cînd a auzit-o, stînd în picioare la tejghea, cu privirea întoarsă spre glasvandul care dădea spre stradă, n-a spus nimic preț de o clipă. Apoi, tot întors spre glasvand, a emis rugămintea lui precisă.

Să fie găzduit cîteva zile în Capitală.

Era o rugăminte pe care și-a dat seama că o aștepta chiar în momentul cînd i-a fost adresată. Și care oricum avea un merit: de a limpezi o dată pentru totdeauna motivele întregii disponibilități a gazdei lui în ceea ce-l privea. Trebuie să fi fost, foarte probabil, un plan conceput de el încă de la întîlnirea lor din salonul de dans. Să-și creeze o oportunitate de a scăpa din demisolul acela accesibil financiar. Înainte să-i răspundă, se uitase lung la el.

În lumina neonului de la tejghea, chipul lui palid, de Sfînt Sebastian, se reliefa pe o stampă cu cai – niște călăreți în haine roșii care urmăreau cu haite de cîini o vulpe argintie pe o pajiște de smarald –, lăsînd încă să se vadă pe obrazul lui o rămășiță a celor patru semne roșii, urmările weekendului petrecut în casa de la țară. În esență, cineva stînd la rînd în fața unui ghișeu de bancă și așteptînd să-și încaseze viramentul legitim – așa arăta gazda lui cît aștepta răspunsul. L-a privit în continuare, fără să simtă vreo simpatie deosebită față de el. În ciuda semnelor de pe obraz. Dar cînd îi acceptase ospitalitatea în acel demisol, știuse imediat că îi va fi dator, iar acum venise momentul să se achite. Atîta tot.

La rugămintea expresă a gazdei, în ziua plecării a ajuns la aeroport singur, înaintea lui. El sosise cu mare întîrziere. Exact la timp pentru îmbarcare și avînd ca unic bagaj un sac de voiaj. Dar întîrzierea cu care sosise lăsa să se înțeleagă că, probabil, nu-i fusese chiar atît de ușor să-l umple. Dar, oricum, nu mai avea alte semne pe obraji și, odată îmbarcat, s-a așezat la fereastră. Mușcîndu-și în tăcere încheieturile degetelor. Cu ochii ațintiți pe aripile avionului. În așteptarea decolării. Stoic.

Aceea a fost, cu trei ani în urmă, prima dintre sosirile lui în cartier.

* * *

În vara respectivă a dormit timp de aproximativ două săptămîni în apartamentul din fața cupolei, pe divanul pus la dispoziție de Partenerul meu Baricadat. Apoi, după ce a cunoscut în piață o tînără cu apartament, s-a mutat la ea. Apărea uneori în compania ei în cafenelele din piață și dădea cu regularitate cîte un semn de viață de două ori pe săptămînă, doar ca să-și culeagă corespondența, expediată în continuare pe adresa Partenerului meu, și pentru cîteva meciuri de tenis. Asta pînă în septembrie. Cînd a plecat înapoi. După care, în ciuda faptului că de-acum creditul de ospitalitate putea fi declarat lichidat, povestea s-a repetat și în următoarele două veri. Cînd, după o rugăminte formală venită printr-o scrisoare, s-a întors pentru alte șederi, desfășurate în aceeași manieră. Adică pînă cunoștea o fată cu apartament, după care urmau mutarea la ea și aparițiile sale regulate pentru corespondență și tenis. Pînă în septembrie, cînd pleca înapoi.

Ajuns în acest punct, era imposibil să nu constați o surprinzătoare disponibilitate a fetelor față de el. În ce privește motivele, se puteau emite doar ipoteze. Adevărul e că nu vorbea niciodată despre tinerele care-l găzduiau. Nu vorbea niciodată despre fete în general și, așa cum nu făcuse niciodată vreo referire la stăpîna casei de la țară și la tînăra franțuzoaică de la demisol, nu făcea nici vreuna la tinerele care îl găzduiau în Capitală. Avea în privința lor un fel de reținere posomorîtă, care te ducea cu gîndul la cea față de portofelul lui. Nici o deschidere dincolo de cît era necesar ca să strecoare două degete, ca să zicem așa.

În ceea ce privește ipotezele despre toată această disponibilitate a fetelor, în lumina evenimentelor ele erau, în esență, două. Și dacă prima putea fi asociată unei disponibilități romantice a fetelor în fața unui atît de stoic creditor al lumii, a doua, mai puțin altruistă, era posibil să aibă legătură cu comentariile amuzate din vestiarele clubului de tenis, atunci cînd el devenea subiectul predilect de discuție al celorlalți jucători. Comentarii referitoare la partea lui anatomică ce stătea ascunsă în pantaloni cînd era în repaus și

pe care el se prefăcea că nu le aude. În cazul lui, într-adevăr, o parte anatomică de dimensiuni destul de considerabile și care îi dădea, cînd era gol, un aer aproape abătut, lucru care însă, evident, nu li se părea astfel și fetelor. În orice caz, ambele ipoteze – atît cea romantică, cît și cea anatomică – făceau șederile lui acceptabil de scurte.

Cel puțin pînă în urmă cu un an. Cînd lucrurile se schimbaseră parțial odată cu publicarea romanului său. Acesta conținea povestea unui tînăr provincial cu resurse financiare modeste, care, îndrăgostit de o colegă de facultate foarte frumoasă și foarte bogată, o vede mergînd spre altar cu un alt coleg de facultate, și el foarte frumos și foarte bogat și al cărui destin era să devină agent de bursă la Londra. În ciuda exagerărilor estetice și, poate, și financiare ale protagoniștilor, nu era greu să înțelegi la cine se referă. Cel puțin grație descrierilor exacte făcute personajelor și numeroaselor weekenduri pe care protagonistul părăsit din roman le petrece într-o casă de la țară din Anglia înainte de tragicul lui autodafe, realizat cu un pistol într-un vast și murdar salon de dans de la periferia Londrei. Un final dramatic, care i-a sugerat editorului ideea de a promova cartea ca „o elocventă căutare a valorilor autentice ale vieții“.

Căutare mai mult sau mai puțin elocventă decît o cărămidă aruncată de un sărăntoc în vitrina securizată a unui magazin de bijuterii. Ceea ce nu l-a împiedicat să ia sintagma ca pe o sugestie comportamentală și, în loc să accepte ca atare ceea-ce-contează de care cartea îi făcuse rost – o sumă apreciabilă, deși poate sub așteptările lui – și să reducă măcar parțial datoria lumii față de el, s-a limitat la o singură schimbare. A stoicismului său. Nu mai era unul al scriitorului lipsit de mijloace, în luptă cu racilele lumii, ci al Neobositului Căutător de Valori Autentice ale Existenței, stoic de conștient de sarcina grea ce-i fusese pusă pe umeri.

Cu o singură schimbare substanțială: îmbrăcămintea. Nu mai purta costume burgheze, ci blugi vechi și rupți, pantofi Clarks ponosiți, cămăși militare uzate și baticuri negre la gît, scoțîndu-și în evidență paloarea stoică a chipului. Afișa totul cu ostentație, ca pe un soi de uniformă. A Căutătorului de Valori

Autentice, probabil. Avînd ca rezultat transformarea lui ulterioară într-un fel de Sfînt Sebastian paramilitar, înclinat adeseori să vorbească despre valori autentice, cu un singur efect clar. Să stîrnească în oricine avea de-a face cu el un impuls unic și imediat. Acela de a privi în jur, în căutare de arc și săgeți.

4
Dulăi credincioși

Deci așa era exilatul acesta estival al cartierului, oaspetele Partenerului meu Baricadat. Insuportabil. În ce privește atitudinea mea refractară față de el, unul dintre motive urma să fie și a treia postură pe care întîmplarea va ajunge să i-o atribuie în continuarea poveștii de față. Cu numărul respectiv – trei în acea etapă verde a profesiei mele, petrecută, de nevoie, departe de casă – concretizat de prea multe ori de trei cărți de valori egale și la fel de perdante atunci cînd stăteam la mesele surselor mele de subzistență, iar la hipodrom, de locul al treilea ocupat de caii sosiți în urma primilor doi, anume ca să nu ofere nici un fel de cîștig. Toate acestea făcîndu-mă să dezvolt în cazul respectivului număr o prejudecată nu întru totul nejustificată față de orice concretizare a lui. Prejudecată poate denigratoare la adresa Sfintei Treimi, totuși menită să se dovedească încă o dată absolut întemeiată în cazul lui.

* * *

Caz care, dintre toate feluritele împrejurări posibile, a făcut în așa fel încît în acel an eu să fiu cel care-i urează bun venit în cartier. Cînd a sosit fără să-l anunțe în prealabil pe Partenerul meu Baricadat fie printr-o scrisoare, fie prin telefon, de parcă, dată fiind devalorizarea generală a lucrurilor declarate perimate anul acela de revoluție, el hotărîse să declare perimate serviciile poștale și telefonice. A sosit într-o seară vîntoasă, care preceda brusca apropiere a verii. Cu un vînt care, după ce traversa podurile de peste rîu, se învîrtejea în

jurul cupolelor bisericilor, pentru ca apoi să coboare și să perturbe jeturile de apă ale fîntînilor arteziene, să rotunjească pe la colțuri clădirile vechi și să mături inutil piața de revoluționarii ancorați cu îndîrjire de mesele cafenelelor. Evident, nu doar ca să aducă alți străini în cartier – în acest caz concret, un paramilitar necunoscut care, ivindu-se în bătaia vîntului de sub încrengătura de porticuri, împovărat de un sac de voiaj aruncat pe un umăr, a venit la masa mea în urma indicațiilor cîtorva ospătari.

Ca să mă întrebe dacă îl văzusem pe Partenerul meu Baricadat.

Fără să se prezinte sau să salute înainte de întrebare. Pentru ca apoi, după răspunsul meu negativ, să dea scurt din cap, asemeni cuiva care știe deja că nu se poate aștepta la un alt răspuns de la unul ca mine. Așa era tipul. După care, tot fără să salute, s-a întors și a dispărut în mulțimea din piață, arogant și arțăgos precum cadavrul unui cavaler străvechi în căutarea unui lințoliu furat. Așa era tipul. Că te și întrebai cine e. Iar răspunsul, deși vag și complet nesatisfăcător – adică „unul pe care-l știu“ – îl primisem de la Partenerul meu Baricadat cînd a venit să se așeze la masă. După ce a apărut și el din încrengătura de porticuri. Fără să-i pese de vînt, dat fiind tonajul lui.

Așadar, pe moment nici o altă informație despre noul sosit – urma să le primesc după aceea de la Santandrea, la fel ca întotdeauna – și nici alte comentarii din partea Partenerului meu Baricadat în legătură cu această sosire neanunțată. În ce-l privea, el îl considera, probabil, doar unul dintre incidentele primăverii lui negre. A urmat partea a doua a ritualului nostru de seară: mersul pînă la stația de taxiuri din spatele pieței, de unde eu am plecat apoi spre mesele surselor mele de subzistență, în timp ce el, rămas singur, a pornit pe străduța care ducea la Timpul regăsit.

* * *

Străduța era pustie. Anul acela prezența revoluționarilor în

piață ajunsese să constituie un fel de forță centrifugă care seara golea străzile din jur și, la fel ca aproape toate celelalte străduțe, era și ea pustie. Sediu al meșteșugarilor chitiți să răspîndească pe străduță mirosurile lor acre de solvenți chimici în timpul zilei, noaptea ea etala doar vechile uși zăbrelite ale prăvăliilor, mari și făcute dintr-un lemn în curs de a fi devorat de vreme. Pe la jumătatea străduței, luminile slabe și izolate ale unui birt ieftin, cu foi de hîrtie drept fețe de masă, iar pe ușă, o firmă delicată ca prețurile din local.

Așa arăta noaptea străduța ce ducea la Timpul regăsit. Așa că îi făcea oricînd plăcere s-o străbată după zilele petrecute în acele acvarii fără apă care erau studiourile de înregistrări, unde-și făcea munca sedentară pentru care optase după întoarcerea de la Londra. Cu mîinile doar aparent pe claviaturile pianelor, în realitate ocupate să împartă și să distribuie cărți de joc invizibile în a doua parte a partidei de zece ani de dinainte de întoarcerea în orașul de reședință din Liguria.

Partidă în care mîna cea mai bună se dovedise a fi întîlnirea cu Santandrea. Atunci cînd fostul proprietar al unui studio de înregistrări, obligat de concurența marilor case de discuri să tragă obloanele și aflat în căutarea unei activități liniștite și suficient de rentabile cu care să se redreseze economic, deschisese Timpul regăsit și îi oferise o cotă-parte din afacere în contul unor creanțe acumulate la studioul de înregistrări din vremea cît fusese pianist acolo, el acceptase fără să regrete niciodată că o făcuse. La fel ca în studioul de înregistrări, cei vreo douăzeci de ani care erau între ei rămăseseră în continuare și la Timpul regăsit doar ceva ce ținea de registrul de stare civilă. Așadar, iată un alt element care făcea din local un bun refugiu pentru a doua parte a partidei lui, indiferent cum s-ar fi scurs zilele.

Lucrurile nu se schimbaseră nici după ce căsnicia lui se făcuse țăndări. Simțea în continuare localul, laolaltă cu apartamentul din fața cupolei, ca pe unicul său refugiu, unde se putea pune la adăpost de neliniști fizice și senzații de gol. Pentru că, pînă la urmă, acesta era rezultatul căsniciei lui eșuate. O neliniștitoare senzație de atribute intime secătuite.

Declarate secătuite, ca să zicem așa. Și mai ales vechea senzație de gol, care nu doar că revenise, ci chiar se adîncise și sporise în luminoasa după-amiază de aprilie din bucătăria inundată de arome de cafea odată ce Marea Lovitură de Val s-a disipat.

Pentru că toată povestea asta cu ea nu putea fi caracterizată altfel decît ca o Lovitură de Val. Încă de la prima lor întîlnire. Cînd – traversînd luminile și umbrele localului și golindu-l progresiv de orice altă prezență – ea venise la tejgheaua de la Timpul regăsit ca să i se șteargă rochia albă. Pentru că așa a fost apariția ei la tejghea. Asemănătoare impactului cu o masă mare de apă care, după ce stătuse zăgăzuită și se acumulase ani de zile – mai întîi în orașul de reședință din Liguria și apoi în călătoriile cu instrumentiștii nomazi –, s-a năpustit asupra lui. Tîrîndu-l după ea nu doar de la tejgheaua Timpului regăsit, ci din toată viața lui. Marea Lovitură de Val care, în loc să se îndepărteze, se întorsese seară de seară pe străduțele cartierului. Alimentată de îmbrățișări frenetice și de surîsurile ei sfidătoare. Îmbrățișări și surîsuri care măturau orice altă prezență feminină din nopțile și zilele vieții lui, cu un rezultat precis: înlocuirea vechii senzații de gol cu o primă conștientizare a existenței, una incitantă, niciodată simțită înainte, și avînd drept consecință o descoperire. Că asta și nimic altceva căutase el necontenit încă de cînd își părăsise orașul de reședință din Liguria. O conștientizare incitantă a existenței.

Conștientizare care apoi se dovedise rezistentă la orice. Chiar și la nopțile chinuitoare din paturile lor, atît în cel din Capitală, cît și în cele de pe albastra insulă Capri. Și totul se datora unei certitudini precise, imposibil de distrus: ea – oricum ar fi stat lucrurile și orice altceva ar fi survenit – era singura parteneră la înălțimea partidei jucate de el. Dacă te gîndeai bine, o certitudine deloc diferită de cea pe care o simțise ea, că putea domoli prin el frici și nostalgii obscure, conform spuselor ei din bucătăria inundată cu arome de cafea. De aceea, dacă voiai, puteai defini căsătoria lor drept întîlnirea a două certitudini neîntemeiate.

Și, oricum, cu un rezultat precis în ce-l privea pe el: vechea senzație de gol nu doar că revenise, dar stingerea Marii

Lovituri de Val o adîncise și mai mult, lăsîndu-l cu sentimentul neliniștitor de secătuire a atributelor intime. Ceea ce, în consecință, a stîrnit tentația de a întrerupe cu doi ani mai devreme partida lui de zece ani cu existența și de a reveni în orașul de reședință din Liguria, ca să-și trateze atributele intime secătuite muncind în uzina siderurgică. În prezența milosteniei liniștitoare a mării, ca să zicem așa. Tentație oricum menită să se izbească zi de zi de reticența confuză și îndîrjită de a-și părăsi mesele, comună tuturor jucătorilor. Oricît de ruinătoare s-ar dovedi ea. Chiar dacă de-acum potul care i-ar fi putut îmbogăți dispăruse de pe masă. Continuînd să-și joace cărțile, oricît de mizerabile, pînă la ultimul jeton, doar ca să-i dea ocazia Tatălui Ceresc să-și demonstreze existența neîndoielnică.

Așadar, pentru el seara însemna să străbată străduța spre refugiul de la Timpul regăsit. Mărunțiș de la masa unde de-acum marele pot dispăruse, dar suficient ca să-l îndemne să nu se ridice de pe scaun, ci să aștepte. Chiar dacă fără să știe prea bine ce. Poate doar ca vîntul – în alte seri vîntoase ca aceea – să înhațe, pe lîngă tot ce mai lua cu el, și senzațiile sale de gol și neliniștile stîrnite de atributele intime secătuite.

Și, în momentul acela de încredere irațională în vînt, cărțile lui mizerabile au făcut să nimerească peste cuplul care ieșea din birtul ieftin, cu foi de hîrtie pe post de fețe de masă. El, bărbat tînăr, ea, femeie tînără. Așa era cuplul acela. Ținîndu-se cu brațul pe după umeri. Îndreptîndu-se spre piață și înfruntînd vîntul, strîns îmbrățișați. Cu mersul grăbit și flămînd al celor care s-au hotărît să profite de toate oportunitățile pe care le-ar fi putut oferi noaptea. Așa era mersul lor. Așa că lăsa puține îndoieli în privința locului unde, mai devreme sau mai tîrziu, i-ar fi purtat seara, odată devenită noapte. Un pat în care să beneficieze pînă la capăt de toate acele oportunități nocturne. A rămas locului și i-a privit cum dispar înspre piață, neputîndu-se înfrîna să se gîndească iarăși la alte plimbări asemănătoare – și, în acel sens specific, zadarnice – pe străduțele de acolo. Și atunci, strîngîndu-și brusc cărțile mizerabile, golit de orice fărîmă de încredere în vînt, s-a dus să le arunce pe tejgheaua lui Santandrea. Așa,

inutile.

* * *

Abia peste cîteva ore a ajuns să-l întîlnească pe oaspetele lui. Cînd s-a întors acasă noaptea tîrziu. Și l-a găsit așteptîndu-l adormit la capătul scării, pe pardoseala palierului. Cu capul culcat pe sacul de voiaj. Cu ochii închiși, parcă vrînd să ascundă în somn motivele sosirii lui neanunțate. Atunci l-a trezit atingîndu-l cu mîna pe umăr. Apoi – controlîndu-și impulsul de nerăbdare ce caracteriza de-acum relația cu el – s-a dus să deschidă ușa locuinței.

L-a întrebat de ce nu apăruse la Timpul regăsit ca să ia cheile.

I-a răspuns ceva vag, legat de o plimbare prin cartier, și tonul stins al vocii lui l-a îndemnat să-l privească. Înțelegînd imediat că avea ceva. Chipul lui palid de căutător existențial se ivea aproape livid deasupra baticului de la gît și privirea îi era ațintită asupra mîinilor lui, ce descuiau ușa, vrînd parcă să se asigure că știe s-o facă. Un tip urmărit de ceva. Asta era impresia pe care o crea în timp ce el deschidea ușa.

Indiferent ce era lucrul care îl hăituia, nu a reușit să se elibereze nici cînd ușa apartamentului s-a închis după el. Imediat ce și-a pus sacul de voiaj în spatele divanului pe care urma să doarmă – cu acel rol fundamental pe care divanele păreau să-l joace în viața lui – și a primit așternuturile necesare, a început să-l aranjeze pentru noapte. În tăcere. Desfăcînd cearșafurile și întinzîndu-le pe divan, parcă absorbit de o misiune stoică. Precum cineva care, găsind în cele din urmă lințoliul căutat, îl pregătește ca să se înfășoare în el. Operațiune care cerea o anumită discreție, așa că – înfrînîndu-și din nou impulsul de nerăbdare – el l-a părăsit și s-a dus pe terasă, ca să-și aline cu o bere senzațiile de gol și neliniștile fizice nealungate de vîntul înserării. Pe latura unde vîntul învîrtejit pe după cupola bisericii ce se ivea printre acoperișurile caselor din față ajungea mai domolit. Așezat pe unul din fotoliile de răchită care mobilau terasa, goale și uscate

în timpul iernii, lustruite și dotate cu perne vara prin grija menajerei plătite cu ora.

Și pe acele fotolii a aflat în sfîrșit ce îl hăituia pe oaspetele lui. Cînd, odată divanul pregătit, venise după el, se așezase pe un alt fotoliu și rămăsese așa, mușcîndu-și o mînă și cu privirea ațintită stoic spre corpul întunecos al cupolei. În tăcere. Aproape așteptînd ca el să vorbească primul și să-l întrebe ce are. Nu avea nici o intenție să-l întrebe. Totul – sosirea neanunțată, mutenia îngîndurată și ora tîrzie din noapte – făcea să se prevadă pericolul unei stoice conversații existențiale. Așa că tocmai se pregătea să se ridice și să intre în casă, cînd și-a dat seama de starea mîinii pe care el și-o mușca. Umflată. Vineție. În urma îndîrjirii fără precedent a dinților.

Atunci, reprimîndu-și în continuare nerăbdarea, l-a întrebat ce are.

Răspunsul nu a venit imediat. Doar după o ezitare destul de lungă ca să te facă să-ți zici că scopul ei e să tensioneze așteptarea cu doza potrivită de suspans. Apoi i-a spus. În italiana chinuită a primelor lui zile de după sosire. Și, în seara aceea, cumva sfîrtecată, făcută și mai greoaie de palele de vînt venind dinspre cupolă.

Al doilea roman al lui. Lui i se datorau aerul de om hăituit și îndîrjirea cu care își tot mușca mîna. Mai precis, tuturor încercărilor ratate de a-l scrie pe care le făcuse luni în șir în demisolul de pe Lambeth North pînă cînd, într-un moment de depresie acută, luase primul tren spre Capitală fără ca măcar să se gîndească să-l anunțe – și îi cerea scuze pentru asta –, pentru a încerca să-l scrie direct aici, în cartier.

Căci povestea pe care o avea în minte era plasată în cartier. Cartier pe care-l vedea ca pe un fel de ghetou în care dezrădăcinați și miliardari trăiau ușă în ușă, izolați voluntar atît de zdravăn între hotarele lui, încît nu le venea să-l părăsească nici măcar în weekenduri. Niște precizări care arătau cel puțin că dezrădăcinații, miliardarii și weekendurile erau de-acum fundamentele verificate ale tematicii sale specifice. Ceea ce l-a făcut să se întrebe ce piedici întîmpina.

Și, în ciuda nerăbdării, l-a întrebat.

Iar răspunsul a fost acela că, în ciuda tuturor precauțiilor

absolut necesare, personajele și situațiile se dovedeau atît de asemănătoare cu personaje și situații din realitate, încît creau riscul apariției unor identificări exagerate.

Explicație dată cu privirea fixată la cupolă. Dramatic. Parcă gîndindu-se iar la ceva dureros.

După lectura romanului, Partenerului meu Baricadat i-a trecut prin minte dacă nu cumva publicarea lui nu îi crease probleme cu stăpînii casei de la țară, iar privirea aia dramatică spre cupolă era, foarte probabil, răspunsul. De aceea tocmai începuse să se întrebe ce miliardari susceptibili cunoaștea în cartier, cînd ceva din atitudinea lui l-a făcut să intuiască faptul că, după toate probabilitățile, chestiunea nu-i privea atît pe miliardari, cît pe dezrădăcinați și că, în ultimă instanță, acestui lucru i se datora, probabil, conversația de acum, cu toate precizările ei nesolicitate. Era o cerere de complicitate subînțeleasă. Poate chiar de permisiune de a scrie povestea lui. În calitatea lui de reprezentant al dezrădăcinaților, probabil. Și atunci, considerînd discuția încheiată, a intrat înapoi în apartament. Lăsîndu-l singur pe terasă. Pradă problemelor lui și palelor de vînt care veneau dinspre cupolă.

Asta însă doar ca să-l regăsească dimineața, cînd s-a trezit, așezat pe același fotoliu unde îl lăsase. Singurele diferențe față de noaptea trecută erau un top de hîrtie de pe genunchi, cu cîteva foi mototolite pe pardoseală, în jurul lui, și ochii ațintiți în continuare dramatic spre cupola reliefată de data asta pe cerul albastru al dimineții. Cu o privire atît de fixă, încît te făcea să te gîndești la un soi de experiment telekinetic de sfărîmare a cupolei și, dacă n-ar fi fost topul de hîrtie de pe genunchi și priveliștea patului nefăcut, ai fi putut crede că își petrecuse noaptea pe fotoliul acela, ațintind cupola cu privirea. Oricum, toate absorbindu-l atît de tare, încît aproape că nu a remarcat prezența lui pe terasă. Atunci, în loc să utilizeze cafeaua deja pusă pe foc în bucătărie, s-a hotărît să iasă și să meargă s-o bea în piață.

* * *

În ciuda albastrului dimineții văzut de pe terasă, abia pe străduțe a început să perceapă aerul periculos al zilei, ca pe o indispoziție ascunsă care îl năpădea cu o tenacitate tăcută de cînd se trezise. Parcă netezite de vîntul nopții, fațadele bisericilor și ale altor clădiri străluceau în soare, mîngîiate de o briză care venea dinspre rîu și făcea lumea să umble pe străduțe cu un soi de neliniște.

Nu altfel stăteau lucrurile în piață. Unde un cer de un albastru intens, încărcat de certitudini, cobora greu peste umbrelele cafenelelor, voind parcă să le strivească, și unde revoluționari la bustul gol se bronzau pe marginile fîntînilor arteziene, jos, lansînd strigăte provocatoare înspre tinerele mame în fuste scurte care împingeau cărucioare pe pavaj ridicînd stoluri de porumbei. În piață totul era lumină. Și adiere ușoară, venită dinspre rîu și chemîndu-i parcă pe toți, împreună cu lumina soarelui, la o altă viață. Oferind oricui oportunități necunoscute și ironice.

Da, o zi ironică la adresa speciei umane. Dar la fel de capabilă să pătrundă direct în cutia toracică și să impulsioneze dorința ascunsă de a o împărți cu cineva. Înainte să se termine. Atunci, încercînd s-o ignore, a luat un ziar și s-a dus să-l răsfoiască la Caffè coi Portici. Apoi, după ce a citit paginile sportive – singurele care nu vorbeau despre revoluția pe ai cărei protagoniști, dacă ridica privirea, îi putea vedea adăstînd în piață –, l-a închis. În ciuda a tot și toate, s-a întors să privească din nou piața și ziua.

În privinţa zilei, știa că n-o să fie nevoie să bage prea multe fise în telefonul agățat pe zidul porticurilor ca să găsească pe cineva cu care s-o împartă. Atunci, puțin cîte puțin, chipuri feminine anterioare Marii Lovituri de Val au apărut iarăși din întunecoasele ape care stagnau de mai multe luni și, în dimineața aceea, erau scăldate în soare. De aceea a încercat să-și imagineze ziua împreună cu un alt chip, cu o altă voce de femeie. Singurul rezultat fiind acela că senzația de gol și neliniștea au revenit aproape automat. Doi dulăi credincioși, culcușiți în el și gata să-și strîngă cu prima ocazie fălcile în jurul stomacului lui. Îi cunoștea bine pe dulăii ăia. Imposibil de domesticit și, în anumite ocazii, cum era ziua aceea, slăbind

mai greu strînsoarea mușcăturii.

Nu-ți trebuia mult ca să înțelegi cărui lucru, în afara strălucirii zilei, i se datora stăruința mușcăturii lor. Cuplului întîlnit cu o seară înainte în vîntul de pe străduță și celor puse în mișcare în partea lui cea mai vulnerabilă și mai protejată, chiar dacă, evident, nu suficient de protejată. Bine, atunci nu-i rămînea altceva de făcut decît să caute niște moduri de a-i face pe cei doi dulăi să slăbească strînsoarea, așa că a stat să se gîndească cum s-o facă să slăbească pînă la ora prînzului. Cînd oamenii așezați în cafenele începuseră deja să plece. În grupuri mici. Împotriva voinței lor. Aproape regretînd. Lăsînd parcă în urmă pe scaunele goale o parte din ei înșiși. În timp ce ospătarii profitau de moment ca să pregătească din nou mesele și să schimbe orientarea umbrelelor, potrivindu-le pentru soarele amiezii.

Rămase în continuare nemișcat. Privind piața care se golea. Știa că în curînd urma să ia înfățișarea ei cea mai bună, pe jumătate pustie și în bătaia soarelui, iar în altă împrejurare ar fi profitat de după-amiaza lipsită de angajamente în studiourile de înregistrări ca să ia prînzul – prost, dar cu priveliștea pieței aproape pustii – într-unul din restaurantele pentru turiști cu mese pe trotuar. Dar nu în ziua aceea. În ziua aceea chiar și după-amiaza liberă de angajamente contribuia la încleștarea mușcăturii celor doi dulăi.

Așa că a părăsit masa. Cu hotărîre. Ca să profite de singura posibilitate de care dispunea pentru a face să slăbească strînsoarea celor doi dulăi.

* * *

Cînd s-a întors acasă, oaspetele lui era tot pe terasă și numărul foilor mototolite de pe podea sporise. Dar tot a trebuit să insiste ca să-l convingă. Apoi, odată dezgropate din dulap o pereche de rachete nefolosite de luni de zile – un alt efect al disipării Loviturii de Val fusese acela că renunțase la tenis –, a umplut două genți cu cele necesare pentru el și pentru oaspetele lui. Înainte să se ducă la telefon ca să cheme un taxi

și încercînd să își țină sub control nerăbdarea de a se mișca, care îi tensiona mușchii.

Nerăbdare care a persistat și în drumul spre arena de tenis. Timp în care vedea pe geamurile coborîte ale taxiului, dincolo de ceafa șoferului, ziua născută din vîntul nopții dezvăluindu-se așa cum era din toate punctele de vedere. Prima, brusca, precocea și indiscutabila zi de vară. Lucru evident mai ales pe splai. Unde platanii mari, toaletați, de pe marginea bulevardelor se revărsau peste zăgazurile de piatră de pe malul rîului ca sub imboldul unei forțe tăcute și de neoprit, născută și ea din vîntul nopții. Era aceeași forță pe care, cum se întîmpla întotdeauna vara, o simțea împingînd în venele trupului său mătăhălos, vrînd parcă să iasă din el și să se contopească cu căldura și lumina ce îl înconjurau. Pentru el vara era întotdeauna astfel. O dorință fizică de a se contopi cu tot ce era scăldat în soare.

Nu altfel stăteau lucrurile la club, o construcție ponosită de pe malul rîului, cenușie și tristă chiar și în strălucirea zilei. Dar leandrii înșirați de-a lungul gardurilor ce împrejmuiau terenurile parcă explodaseră, supuși aceleiași forțe ca și platanii de pe splai, iar arborii de pe latura cu rîul erau închiși la culoare, falnici sub soare și parcă prinși într-o solemnitate încremenită. S-a dus să se schimbe. În grabă. În penumbra umedă a vestiarului. Pentru ca apoi să meargă să-l aștepte pe oaspetele lui pe teren. Zgura roșie, scăldată în soare, se simțea caldă sub picioare și, ca să țină sub control mușcătura celor doi dulăi, el s-a apucat mai întîi să-și frece cu putere tălpile de benzile de plastic ale tuşelor, ca să le curețe de zgură, și apoi să izbească cu ele ca să împingă în sol ancorele metalice care le fixau. Pînă cînd, odată terenul pregătit pentru partidă, a venit și oaspetele lui.

A jucat mai întîi cu el și apoi, cînd oaspetele lui s-a declarat obosit, cu alții care frecventau clubul. Toată după-amiaza. Pînă cînd mușchii neantrenați au început să resimtă efortul. Atunci s-a întors în penumbra vestiarului. Pentru un duș lung, rece ca gheața, de unde în cele din urmă a ieșit simțindu-se așa cum sperase să se simtă. Rece, amorțit, fără dorințe. Și cu cei doi dulăi în sfîrșit cu botul pe labe. Aproape indiferenți.

Cînd a ieșit din vestiar, oaspetele lui îl aștepta pe terasa barului, așezat pe un șezlong și privind ultimele partide de la apus. Cu ochii ațintiți asupra jucătorilor, așa cum îi ațintise asupra cupolei cînd își mușca mîna. Nu părea că se grăbește acasă, ca să și-o muște din nou, așa că s-a așezat și el. Rămînînd să se bucure de durerea tainic reconfortantă a mușchilor. Cu liniștea apusului întreruptă doar de loviturile rachetelor, de cîteva strigăte rare ale ultimilor jucători de pe terenuri și de zăngănitul sticlelor pe care barmanul le punea înapoi în rafturi pentru a doua zi. Apoi s-au terminat și ultimele partide, jucătorii au intrat la vestiare și un om de serviciu a început să ude terenurile rămase pustii. Formînd pete mari, întunecate, pe zgura roșie.

Au rămas amîndoi nemișcați. Apoi omul de serviciu a închis aspersoarele și a plecat. Lăsînd în urma lui terenurile întunecate, tăcute și ude. Timp în care deasupra zidului împrejmuitor de pe latura cu rîul vîntul stîrnea foșnetul copacilor ce așteptau drepți și neînfricați venirea serii. Și împingînd în sfîrșit ziua spre final.

* * *

Așadar, sosirea oaspetelui din vara aceea a adus niște foloase terapeutice. Și a determinat alte reveniri la club în zilele ce au urmat. Doar că fără rezultate notabile. Căci, conform numărului de foi mototolite de pe pardoseala terasei și în ciuda mutării lui în cartier, probabil că nu făcea progrese deosebite cu romanul, iar treaba asta ajungea să se reflecte în jocul lui, făcînd din el doar fantoma jucătorului bun care putea de fapt să fie. Și nu doar atît. Pe lîngă asta, era atît de evident că îl urma la club doar dintr-o datorie de oaspete, încît în cele din urmă a preferat să nu-i mai propună așa ceva și să-și continue terapia cu un antrenor.

El nu a reacționat în nici un fel cînd a încetat să-l invite la club. Așa cum nu părea să reacționeze la nimic altceva. Pentru că starea în care rămînea toată ziua sub copertina terasei, întinsă în calea unui soare de-acum irevocabil estival, era una

esențialmente catatonică. Ieșea din casă doar ca să cumpere provizii, pe care apoi le punea în frigider cu discreție britanică. Frumos, în ordine, separat de restul. O ordine din frigider care implica și bucătăria după mesele lui solitare, și – dimineața – divanul unde dormea, în ciuda venirii zilnice a menajerei plătite cu ora. Și totul cu o strategie evidentă. Să facă din prezența lui în casă o povară cît mai mică cu putință. Însă cu un singur rezultat consistent. Că – la fel ca la tenis – pînă și prezența lui în casă semăna cumva cu cea a unei fantome. Fantoma terasei, ca să zicem așa.

Un alt efect al stării lui catatonice: nu ieșea niciodată seara ca să meargă în piață, dînd de înțeles cum că în anul acela nu urma să facă nimic ca să-și procure o altă locuință. Iar dacă în cîteva rînduri a părut să fie pe punctul de a aborda subiectul șederii lui îndelungate în apartament, în cele din urmă a preferat să amîne, așteptîndu-l pe celălalt s-o facă. Conform firii lui, de altfel. În viață, ca și în tenis, prefera să joace pe contre. Dar nu era un subiect pe care să-ți facă plăcere să-l abordezi cu cineva aflat în starea lui, așa că, grație și numeroaselor angajamente avute în studiourile de înregistrări, care îl țineau suficient de mult timp în afara locuinței ca să nu simtă prea tare povara prezenței lui, a ajuns și el să amîne discuția.

Cu o consecință precisă. Că, atunci cînd ceea ce trebuia să se întîmple a început să se întîmple, totul a devenit mai dificil. După cîteva săptămîni. Cînd lucrurile au început să facă ceea ce pînă la urmă par că preferă mereu să facă.

Să se complice.

PARTEA A DOUA

1
Reveniri în piață

În regulă. Nu e nevoie să ajungeți în faze deosebit de avansate de maturizare ca să învățați asta. Sau – cum e cazul meu – să petreceți zile diuretice pe litoral în extrasezon, făcînd reflecții antropologice despre mușchiul tenebros al oamenilor, în așteptarea unor seri la mese de joc dotate cu recipientele adecvate imperioaselor voastre exigențe hidrice. E ceva cunoscut de toți. Există momente în viață ce pot rezista atît de mult la inevitabilele cingători ale timpului, încît să ni se înfățișeze minții cu o obstinație care să ne facă să credem că ne-ar putea urmări, ca niște ironice resturi de lumină, pînă și în Marele Întuneric și că ar putea fi licăririle efemere ce se văd uneori deasupra baricadatelor noastre paturi ultime, în drumul spre lumea cealaltă.

În regulă, să spunem atunci că, dacă așa stau lucrurile, în cazul meu unele dintre acele momente crîncene ar putea fi legate de povestea de față, dată fiind reapariția lor stăruitoare ani de-a rîndul, ba chiar și în ziua de azi – odată faza de maturizare practic încheiată –, în fața unor trupuri feminine bronzate uniform. Sau a unor baloane plutind banal spre cer. Sau a unor apusuri excesiv de cinematografice. Momente crîncene și decisive pentru povestea de față. Cuprinse în scurtul interval a două seri consecutive. Sub cerul boreal al felinarelor din piață. Irevocabil, ca să zicem așa.

* * *

S-a întîmplat ca sus-pomenitele evenimente să înceapă să se

petreacă într-o seară, în timp ce așteptam la Caffè coi Portici împreună cu Partenerul meu Baricadat să primim nota de plată de la ospătarii naufragiați printre mesele aglomerate și să plecăm spre obligațiile noastre. În piața ticsită, căci mulțimea înfierbîntată traversa în fiecare seară podurile ca să vină să-i vadă pe revoluționarii așezați la mesele cafenelelor și să-și aducă propria contribuție la revoluție. Oricare ar fi putut fi aceea. Cu orice mijloace. Chiar și cu un balon trandafiriu cu aer cald. Fiindcă, într-adevăr, după ce am cerut zadarnic nota a treia oară de la ospătarii naufragiați, un Citroën cu o capacitate cilindrică mare, complet revopsit în roz, și-a făcut apariția în piață. Pătrunzînd prin zidul mulțimii cu salturi extenuante de cetaceu muribund și declanșînd fluierături, rîsete și aplauze.

Ce-i drept, în piață și-a făcut intrarea mai mult decît o mașină – era un soi de aerostat, date fiind culoarea roz a caroseriei și ciorchinii de baloane colorate care, fixați la mînerele și apărătoarele vehiculului, se întindeau spre cerul boreal al felinarelor. Un aerostat trandafiriu și trăsnit, de parc de distracții, prea greoi ca să se poată înălța, care, odată încheiate salturile lui extenuante, aducînd cu niște încercări inutile de decolare, s-a apropiat de trotuarul cu porticuri, lăsînd apoi să iasă din viscerele lui o jumătate de duzină de travestiți excentrici, care roiau printre mesele cafenelelor, vorbind cu voce tare și împărțind flori de hîrtie.

Într-o astfel de companie alesese ea să revină în piață și în viața Partenerului meu Baricadat – și nu doar a lui.

A coborît ultima – cu baloanele plutitoare în urma ei, parcă neștiind ce să aleagă între ea și cerul boreal al felinarelor –, lăsîndu-și zîmbetul zeflemitor să hoinărească peste mulțimea din jur și închisă în armura unui bronz strălucitor și atît de uniform, încît te ducea cu gîndul la cineva abia coborît de pe o ambarcațiune după ce avusese de-a face mult timp cu soarele și marea înainte să coboare ca să înfrunte uscatul. Cu părul strîns necruțător la ceafă, de parcă voia să-l înfrunte cu chipul descoperit. Cu nerușinare. Apoi, lăsînd baloanele pradă osîndei instabilității lor, a început să străbată mulțimea de la mese, semănînd întrucîtva ea însăși – poate din cauza rochiei albe –

cu o ambarcațiune revenită în port. Cu vela încă ridicată. Căutîndu-și locul la debarcader. Pînă ce l-a găsit la masa unde eu și Partenerul meu Baricadat așteptam nota, rămînînd apoi în picioare și privindu-ne. Cu zîmbetul ei zeflemitor pe gura ferm conturată. În așteptarea unei deschideri de partidă.

Pentru că acesta era motivul imediat vizibil al reapariției ei în piață la cîteva luni după amiezile luminoase de aprilie în bucătării inundate cu arome de cafea. Vocalii ei însoțitori ar fi fost de ajuns ca s-o arate. Sau părul strîns la ceafă. Sau bronzul uniform și ostentativ. O nouă deschidere de partidă cu Partenerul meu Baricadat, în care ea să-şi pună în joc toate jetoanele. Șlefuite de mare și soare. Lăsîndu-l pe el și pe oricine avea cunoștință de profesia Navigatoarei Masculine să se gîndească fără reținere unde le-ar fi putut șlefui și cu cine. O partidă nerușinată jucată cu el, una de totul sau nimic, în ciuda zîmbetului ei zeflemitor, adresat cu premeditare doar mie.

Acesta era motivul imediat vizibil al acostării ei la masă.

Nu am putut să nu mă uit la Partenerul meu Baricadat. Cu chipul parcă sculptat în piatră și ochii ațintiți asupra ei, ca să verifice pur și simplu cît timp va reuși să-și mențină zîmbetul zeflemitor. Fără nici o altă reacție. Așa că, prin forța lucrurilor, eu am fost cel care – închis irevocabil în cutia mea cu obiecte de colecție – a făcut deschiderea.

Întrebînd-o cu sarcasmul viril impus de situație în ce colegiu elvețian îi găsise pe însoțitorii ei.

La auzul replicii mele virile și sarcastice, doar a mijit ușor ochii. Parcă verificînd ceva. Probabil confirmarea faptului că intuise bine cînd venise la tejgheaua lui Santandrea ca să mă aleagă drept lacheu pentru afacerea de pe colină între ea și Partenerul meu Baricadat. Pentru ca apoi să mă închidă în cutia ei, străpuns cu un ac. Abia după privirea cu ochii mijiți a venit și răspunsul.

N-a fost nici un colegiu elvețian, a zis ea. Doar oferta de a o lua cu ei, făcută de travestiți în timp ce – în urma sugestiilor furnizate de Santandrea la Timpul regăsit – străbătea străduțele în căutarea noastră. Ofertă pe care o acceptase crezînd că însoțitorii ei o să ne placă. Ne plăceau?

Așa a răspuns. Cu același zîmbet zeflemitor. Timp în care, în

spatele ei, travestiții, întărîtați de revoluționari, se certau cu ospătarii pentru o masă, făcînd să le răsune țipetele pe sub porticuri. Așadar, un moment deloc prost să-i servesc cărțile partenerului meu și să-l atrag în joc.

Cum să nu. Îi considerăm rafinați. Nu-i așa, Tommaso, că-i considerăm rafinați?

Cărți pe care însă el nu le-a acceptat. Lăsîndu-le ostentativ pe masă, ca să zicem așa. De aceea, prin forța lucrurilor, dat fiind rolul meu irevocabil de dealer, eu am fost cel care a ridicat miza.

Nu răspunde pentru că e de modă veche, am zis. Încă mai crede că bărbații trebuie să fie un lucru și femeile, altul. Nu e ceva de modă veche?

O replică rostită încă o dată cu sarcasmul viril necesar pentru a încerca să destind atmosfera la masă, dar care, în loc de asta, din cauza aluziei involuntare la o deosebire dintre sexe ce putea părea că trimite la problemele lor personale, a tensionat și mai mult atmosfera, după cum s-a văzut imediat.

Cu ea, sub armura bronzului, încercînd să reia partida, parcă pusă preț de o clipă în fața unui eveniment neprevăzut. Posibilitatea ca Partenerul meu Baricadat să mă fi informat despre motivele fiziologice – ca să spunem așa – ale eșecului căsniciei lor. Și nu era așa. Santandrea fusese cel care mă informase în penumbra de la Timpul regăsit. Dar ea n-avea de unde să știe, iar rezultatul neprevăzut al replicii mele fusese un ușor, dar neechivoc început de fărîmițare a zîmbetului ei zeflemitor și, pentru prima dată de cînd se apropiase de masa noastră, și-a desprins privirea de mine. Ca să și-o fixeze asupra Partenerului meu Baricadat. Cu pleoapele din nou ușor mijite. Cu gura ei ferm conturată, acum încordată, venind în ajutorul ușoarei fărîmițări a zîmbetului. Apoi, curajoasă, ridicase și ea miza.

Nu contează. Îmi plac tipii de modă veche.

Asta a fost miza aruncată de ea în joc, fixîndu-l cu privirea pe Partenerul meu Baricadat și în ciuda zîmbetului ce începuse să i se fărîmițeze. Împingînd curajos spre el toate jetoanele, ca să zicem așa. Dar a provocat doar un alt rezultat imprevizibil. O a doua fărîmițare. A unui chip împietrit ce o ațintea cu

privirea. Drept pentru care au rămas amîndoi așa, privindu-se îndelung. Confruntîndu-se amîndoi pe neașteptate cu o fisură a armurilor lor și parcă duși din nou altundeva, departe de piață, de acel ceva care pătrunsese prin fisuri. Probabil în alte locuri și alte clipe personale ale căsniciei lor eșuate. Cu privirea ce o schimbau atît de încleștat de personală, încît ar fi făcut pe oricine îi vedea, chiar și pe așa-zisul omniprezent Tată Ceresc în persoană, să se simtă un străin inoportun. Apoi totul a ajuns să se rezolve grație travestiților.

Vocile lor au fost cele care i-au adus treptat înapoi acolo unde erau. Odată ce bătălia purtată cu ospătarii pentru masă a fost cîștigată, au început s-o strige. Cu voce tare. Pe nume. Ca și cum străbaterea străduţelor, acceptată de ea, ar fi consacrat-o drept una de-a lor și-acum ei o transformau într-un trofeu de etalat în piață.

Au continuat amîndoi să se privească fix încă o clipă. Încercînd, poate, să rămînă în acele locuri și clipe personale. Apoi el a făcut primul o mișcare. Bruscă. Lăsînd printre paharele goale de pe masă niște bani în contul notei de plată care nu mai venea și pornind apoi spre ieșirea de sub porticuri. Urmărit de privirea celei care stătea în picioare lîngă masă, mușcîndu-și buza ca să împiedice fărîmițarea zîmbetului. Cu părul strîns inutil la ceafă. Cu bronzul ei la fel de inutil. Cu toate jetoanele rămase în pot. Nefolosite.

Acela a fost finalul brusc al partidei pe care ea venise ca să încerce s-o reînceapă cu el. Timp în care la capătul porticurilor baloanele montgolfierului – văduvite de prezența ei – mergeau spre un destin catastrofal. Așa cum am putut remarca odată ce l-am ajuns din urmă pe Partenerul meu Baricadat pe trotuarul cafenelei. Unde revoluționarii le spărgeau cu jarul țigărilor, printre strigătele de protest ale travestiților. Acesta a fost modul în care am ajuns să plecăm în seara aceea prin mulțimea din piață. Lăsînd în urma noastră țipete și mici explozii ce se înălțau spre cerul boreal al felinarelor.

Ca niște neregulate, solitare, extenuante bătăi de inimă.

* * *

Abia în piața aglomerată și după ce am trecut de fîntîna arteziană centrală – ropotitoare, luminată, cu statuile de la baza obeliscului lansîndu-și neînfricate jeturile în noapte –, m-am uitat la Partenerul meu Baricadat. Ca sub efectul unui mușchi cardiac prea retras în cavitatea sa ca să mai poată trimite sînge pînă la hotarele fizicului lui masiv, chipul lui traversa mulțimea și umbrele pieței îmbibat de o paloare pămîntie, care nu putea să nu amintească, prin contrast, de bronzul expus de ea sub porticuri. O trufașă fărîmă a verii, ca să zicem așa. Făcînd să se nască în mine o neașteptată dorință de adecvare la ulterioare și neașteptate propuneri balneare, pînă în momentul acela complet ignorate în existența mea predominant nocturnă.

În mod surprinzător, el a acceptat cînd i-am sugerat o excursie pentru a doua zi pe una din plajele tireniene din apropierea Capitalei. Asta în urma unei afinități de-a lui pentru plaje, pe care avusesem ocazia să o remarc mai demult, datorată, poate, orașului său de baștină din Liguria. Numai că în cazul de față era datorată unei hotărîri ferme pe care o luase cînd lăsase în urmă porticuri, țipete și pocnete de baloane. Să ignore revenirea ei în piață și să-și continue traiul așa cum era – cu tot cu senzațiile de gol și neliniștile fizice. Orice s-ar întîmpla. De aceea, dacă în acele zile urmau să se programeze expediții pe plaje tireniene, el avea să meargă pe plaje tireniene. Atîta tot.

* * *

Conform ritualului nostru de seară, odată ajunși pe esplanada parcării din spatele pieței, el a rămas să aștepte plecarea taxiului meu înainte să o apuce pe străduța cu Timpul regăsit. Apoi l-au întîmpinat ușile baricadate ale prăvăliilor meșteșugarilor și firma micuță a birtului ieftin. Dar și felinare perfide, răsărind din zidurile vechilor case pentru a alungi și chirci nepăsătoare pe pavaj umbra lui robustă înainte să-i furnizeze vicleana lor surpriză în conul de lumină al ultimului felinar. La doi pași de Timpul regăsit. Porsche-ul alb parcat la

cîțiva metri de intrare. Într-o poziție strategică. Ca să îi sară în ochi oricui intra în local sau ieșea din el. Nu a putut să nu se oprească, să nu se uite la el – la Porsche-ul alb. Un semnal. Un fel de steag alb înfipt pe teritoriul lui, ca să-i comunice că se întorsese, în caz că nu l-ar fi găsit în piață după indicațiile lui Santandrea, ca să încerce redeschiderea partidei. Cu bronzul ei uniform. Cu părul strîns la ceafă. Mizîndu-și toate jetoanele.

În conul de lumină al felinarului, oprit dinaintea Porsche-ului alb, Partenerul meu Baricadat era mai baricadat ca ușile mari ale prăvăliilor din jur. Dar, rămas de-acum singur pe străduța pustie, nici nu mai reușea să stăvilească tot ce stăvilise la masă, sub încrengătura porticurilor. Adică întoarcerea în locuri și clipe întru totul personale ale căsniciei lor eșuate. Și atunci vechile străfulgerări care îl chinuiseră și în bucătăria inundată cu arome de cafea, ținute cumva sub control pînă în seara aceea, au revenit. Proiectîndu-l iar, la fel ca în urmă cu puțin timp în fața ei, în piață, pe alte străduțe. Străduțele albe și pietruite ale insulei Capri, pe jumătate pustie, pusă inutil la dispoziția lor de clemența iernii mediteraneene pentru soluționarea problemei lor conjugale.

Străduțe albe unde albastrul mării apărea pe neașteptate printre grădinile caselor încuiate, așteptînd să renască odată cu vara, și printre ziduri împrejmuitoare lîngă care se îmbrățișaseră frenetic, dar care – odată ajunși seara la momentul crucial, în patul din casa adăpostită pe stîncile insulei – nu produseseră altceva decît obișnuita și iremediabila înțepenire a trupului ei. Care își încălca obstinată toate promisiunile inutile. Cu încremenirea lor din pat făcînd parcă să încremenească și casa de pe stînci. Cu ei doi ascultînd în liniștea nopții zgomotul mării care, inutil de seducătoare și de solidară, izbea în întuneric coasta insulei cu casele încuiate.

Porsche-ul parcat în conul de lumină al felinarului îi reamintea de acele nopți. Dar și de alte momente clare și sfîșietoare. Precum gustul pe care îl avea vinul alb al insulei cînd luau uneori un prînz solitar în localuri pe jumătate pustii și – la vederea mării sau a vastului cer iernatic – ceva îi îndemna să creadă că, mai devreme sau mai tîrziu, poate chiar în noaptea aceea, invizibilul zid nocturn care îi separa o să se

prăbușească în sfîrșit. Sau de anumite dimineți. Cînd, ieșind din casă separat ca să înfrunte singuri eșecul nopții, se regăseau la mesele cafenelelor din mica piață a insulei, unde ea se ducea după el, așezîndu-se la aceeași masă. Cu zîmbetul zeflemitor pe buzele ferm conturate. Pregătită pentru orice conversație. Ținînd în brațe o pungă cu pîine proaspăt scoasă din cuptor, parcă singura căldură pe care pîntecul ei o putea accepta în așteptarea nopții hotărîtoare și eliberatoare care, mai devreme sau mai tîrziu, tot trebuia să vină.

Așadar, nopțile de încremenire în patul lor, dar și gustul vinului alb și mireasma de pîine caldă îi provocau din nou sentimentul acela de conștientizare intensă a existenței, pe care îl avea doar cu ea și pe care insula aceea pe jumătate pustie, pusă inutil la dispoziția lor de iarna mediteraneeană, îl făcea și mai sfîșietor. Asta îi reamintea Porsche-ul alb parcat sub felinar. Porsche-ul alb pe care, mai devreme sau mai tîrziu, ea urma să vină să-l recupereze, făcînd și o vizită mai mult ca sigură la Timpul regăsit, ca să încerce să reînceapă partida. Și atunci, în loc să împingă ușa localului, se răsucise pe călcîie. L-au întîmpinat din nou felinarele nepăsătoare, reflectate pe spinarea lui în timp ce străbătea iarăși străduța. Spre singurul refugiu pe care îl avea la dispoziție în afară de Timpul regăsit. Apartamentul din fața cupolei.

Cînd s-a întors acasă, oaspetele lui dormea pe divan cu fața în jos. Cu mîna umflată – din cauza acțiunii necontenite a dinților din timpul zilei – lăsată moale pe dalele pardoselii, vrînd parcă să se răcorească. Fără să aprindă luminile, el s-a îndreptat spre fotoliile de răchită de pe terasă. Vag spectrale, cum e întotdeauna răchita noaptea. Dar și singurul loc disponibil pentru a se confrunta solitar cu străfulgerările albastrei insulei Capri, declanșate de Porsche-ul de pe străduță. Ascultînd liniștea acoperișurilor din jur, întreruptă doar de zgomotele păsărilor care se furișau în cuiburile de sub cornișe. Pitulate sub imensa învelitoare întunecată a nopții, ca să zicem așa.

Pînă la urmă a rămas mult timp printre acele fotolii, sub învelitoarea nopții. Mai mult decît și-a putut da seama. Cu conturul cupolei reliefat pe cer ca un ecran spectral, pe care se

proiectau mereu aceleași imagini, cu repetitivitatea obsedantă a unei pelicule rulate în buclă, al cărei prizonier era. Lăsîndu-se pradă cu luciditate viciului sumbru al tuturor iubiților eșuați: reluarea obsesivă a parcursului gîndurilor ca unic mijloc de a-și recupera iubirea.

Ceea ce a și făcut, văzînd și revăzînd cu o îndîrjire rece imaginile cu albastra insulă Capri. Pe cînd timpul continua să curgă independent. Pînă ce, după un interval imposibil de calculat, parcă uzate de însăși reluarea derulării lor, imaginile de pe ecranul cupolei, care se lumina odată cu retragerea sprintenă a nopții scurte de vară, au început să-și piardă claritatea. Abia atunci a devenit conștient de timpul petrecut în drive-inul lui morbid. Cînd primele păsări au început să părăsească cornișele și să se înalțe în aerul limpede și răcoros al zorilor.

Atunci a intrat în casă. Închizînd obloanele. Ca să se apere de ziua care deja se profila deasupra acoperișurilor.

* * *

Așa i s-a scurs toată noaptea. Rezultatul fiind o matahală răvășită, rămasă zdravăn în urmă cu somnul, pe care am trezit-o pentru aranjamentul nostru balnear la trei sau patru ore după ce se băgase în pat. Cînd eu, complet ignorant în privința nopții lui de rememorări în buclă, îl sunasem bazîndumă pe învoielile încheiate cu o seară în urmă în piață. A lăsat telefonul să sune mult timp. Apoi, după ce a așteptat să răspundă oaspetele lui, s-a dat jos din pat. Cu lipsa de somn începțoșîndu-i privirea și provocîndu-i în mușchi un tremur ușor, parcă pentru a se opune unei neașteptate creșteri a forței gravitaționale. A ajuns la telefon. A ridicat receptorul.

Cînd vocea mea l-a întrebat în receptor dacă își pregătise lopățica și găletușa, a fost tentat o clipă să se sustragă obligației de a merge pe plaja tireniană. Lăsîndu-și pleoapele să cedeze forței gravitaționale. Atunci – dintr-odată, de parcă așteptau doar un ecran pentru a începe să strălucească – străfulgerările imaginilor nocturne au revenit. Nu i-a trebuit mult să înțeleagă

că, date fiind stăruința acelor străfulgerări și lumina dimineții, ce intra dominatoare de pe terasă și invada încăperea, nu o să-i fie ușor să adoarmă la loc. Așa că, după ce a încheiat conversația și a descoperit că baia era ocupată de oaspetele lui, s-a dus să ia din dulap cele necesare pentru plajă. Și, în timp ce punea într-o geantă de plajă cîteva costume de baie și un halat, oaspetele lui s-a materializat în ușa băii. Studiindu-l de acolo.

Apoi întrebîndu-l dacă merge la mare.

De îți venea să te gîndești ce altă intenție ar putea avea cînd își punea un costum de baie și un halat într-o geantă de plajă. Totuși s-a uitat la el. În pragul băii, chipul lui palid, de căutător existențial, cu un prosop în jurul gîtului, te ducea cumva cu gîndul la invitatul principal venit împreună cu călăul la o ceremonie de decapitare, iar privirea pe care, la răspunsul lui afirmativ, o aruncase spre terasă fusese exact cea pe care invitatul respectiv ar fi putut s-o arunce spre eșafodul amenajat pentru un asemenea prilej.

Apoi a venit rugămintea de a se alătura și el expediției la plaja tireniană.

A intrat în baie fără să-i răspundă. Dar, în ciuda absenței vreunui răspuns, cînd a ieșit, l-a găsit cu sandalele în picioare și cu geanta în mînă. Într-o așteptare stoică. Avînd drept rezultat, în ceea ce mă privea, prima ocazie pe care o aveam ca să-l studiez cum se cuvine în ziua tireniană ce a urmat.

* * *

Chiar și în ziua de azi – la trei decenii distanță, aici, pe terasa cazinoului Riviera, cu mesele lui în întregime verzi, și confruntat cu mușchiul meu cardiac slăbit – pot să revăd cu claritate extrasistolică, ca să zicem așa, acea zi tireniană. Începută cu sosirea surprinzătoare pe străduța unde așteptam cu o mașină închiriată, printre umbrele încă proaspete ale dimineții, a terței persoane a expediției. Un căpitan palid și tăcut – dacă te luai după cămașa militară uzată, de pe care nu scosese însemnele gradelor –, venit în fața terasei într-o zi de permisie în spatele frontului, împreună cu niște însoțitori aleși

complet la întîmplare.

Cînd m-a văzut lîngă mașină, a făcut doar un scurt și reticent semn de salut, la fel de încrezut și reținut ca în noaptea vîntoasă în care sosise în cartier. Ca și cum în existența lui stoică trebuia să treacă și prin așa ceva. Să-l salute pe aproapele lui. Apoi, luînd loc bățos pe bancheta din spate, a rămas tăcut. Pe tot parcursul călătoriei. Privind pe fereastră peisajul transformîndu-se în dimineața strălucitoare de vară, odată ieșiți din cartier, mai întîi dintr-unul urban într-unul de periferie și apoi într-o autostradă rectilinie care – tăind în două o imensă și întunecoasă pădure de pini, străpunsă doar de cîteva raze de soare și de ţîrîitul cicadelor – ducea spre mare. Am mers prin ea aproape o jumătate de oră. Pînă cînd, dintr-odată, pădurea de pini s-a sfîrșit cu bulevardele foarte largi ale unei faleze pustii, scăldată într-un soare de-acum neîngrădit de copaci și întinzîndu-se pe lîngă toate stațiunile de pe litoral.

Probabil că revoluția declarase și stațiunile ca fiind decadente, pentru că angajații erau în grevă, din dușuri – poate din solidaritate – se prelingeau doar cîteva pîrîiașe de apă plină de rugină, iar șezlongurile stivuite sub un șopron erau prinse unele de altele cu lanțuri și lacăte. Chiar și cabinele erau închise. Ceea ce îi silea pe oameni să-și îmbrace costumele de baie după ce se încingeau pudic cu aceleași halate pe care apoi, în lipsa șezlongurilor, trebuiau să le întindă pe plajă ca să stea la soare pe nisipul încins.

Asta era situația în stațiune la sosirea noastră. Vilegiaturiști constrînși să se adapteze cum puteau mai bine. Cît despre noi, după ce ne-am pus costumele, gătiți cu halatele strînse cu cordonul, am trecut printr-un fel de risipire. Cu Partenerul meu Baricadat ducîndu-se să se întindă pe halatul lui, pentru a încerca să recupereze ceva din somnul pierdut peste noapte. Nu era ușor. Imediat ce închidea ochii, imaginile nocturne aveau tendința să revină. Dar nisipul, cald și reconfortant sub halat, era un remediu sigur și în cele din urmă somnul a venit să-l binecuvînteze. Timp în care eu – întins la rîndul meu pe nisip, gata să-mi încep socotelile cu soarele din vara aceea, care însă nu aveau să se întindă dincolo de ocazia aceea – am profitat de situație ca să-l studiez cu calm pe al treilea membru

al expediției.

Așezat sub umbrarul de paie al falsului bar tropical din stațiune – și acela nefuncțional –, se ocupa cu scrisul într-un carnețel, rezemat de o măsuță de plastic de care făcuse rost cine știe de unde, împreună cu un scaun. Înălțînd cînd și cînd privirea ca s-o îndrepte spre mare, de parcă era singura interlocutoare potrivită pentru meditațiile lui. Și părăsind locul acela la fiecare jumătate de oră ca să facă scurte imersiuni. La cîțiva metri de plajă. Fără să înoate. Cu apa ajungîndu-i cel mult pînă la bărbie. Pentru ca apoi, după ce ieșea din mare și stătea la soare doar cît să i se stoarcă apa din costumul de baie, revenea la masa de sub umbrar, în fața carnețelului.

Toată ziua lui tireniană a fost astfel. Meditativă și pe jumătate scăldată, ca să zicem așa.

Așadar, al treilea membru al expediției tireniene, căzut ostentativ pe gînduri, nu înota și avea evidente hipersensibilități dermice. Încît te și întrebai ce găsea sexul opus la un astfel de individ, de vreme ce ajungea să-l asedieze în demisoluri londoneze. Sau să facă duș împreună cu el în dependințele cîmpiei englezești. Sau să-l găzduiască luni de zile în propriile apartamente din cartier. Toate, întrebări atît de lipsite de răspunsuri, încît mă îndemnau chiar să arunc un fel de privire echivocă spre costumul lui de baie, în căutarea unor eventuale indicii în acea zonă a corpului lui ale cărei dimensiuni trezeau comentarii în vestiarele cluburilor de tenis. Dar fără rezultate notabile, poate și din pricina efectului de micșorare pe care puteau să-l aibă asupra părții în chestiune cufundările în mare.

În orice caz, era un ins ancorat atît de puternic de șinele personale, încît cu greu îți puteai imagina ce anume din lumea asta l-ar face să deraieze. Doar că răspunsul nu s-a lăsat așteptat mult timp. Doar pînă la întoarcerea în Capitală. În a doua dintre cele două seri deja menționate, încărcate de evenimente hotărîtoare pentru povestea de sub cerul boreal al pieței.

În a doua seară, precedată de celălalt moment capabil să persiste în memorie – pînă în ziua de azi la vederea anumitor baloane colorate și a anumitor trupuri feminine bronzate –

chiar și sub implacabilele, tăcutele, inevitabilele cingători ale timpului.

Seara Marelui Gong.

2
Marele Gong

Bineînțeles, gongul care urma să preceadă evenimentele din a doua seară, una de neuitat, nu avea să fie un gong adevărat. Ci doar unul din acele apusuri ample care incendiau uneori cerul Capitalei ca la comanda expresă a Tatălui Ceresc, pentru a-i vedea cupolele strălucind și a se bucura pentru cîteva momente de puterea lui. Alarmîndu-i pe oameni. Înainte să revină nonșalant la munca lui administrativă obișnuită.

În concluzie, un apus de proporții considerabile. Care în cazul meu s-a anunțat pătrunzînd atît de adînc pe străduțele cartierului, încît s-a reflectat chiar și într-un colț al oglinzii în fața căreia mă bărbieream în baia hotelului înainte să ajung la mesele surselor mele de subzistență. Și, în consecință, provocîndu-mă să ies și să asist la spectacolul de pe străzi.

În cazul Partenerului meu Baricadat acel apus a fost precedat de două telefoane. Primul în timp ce era și el în baie, în spatele perdelei dușului, ca să-și curețe de pe pielea înroșită de soare sarea și praful acumulate pe plaja tireniană. Și – la fel ca dimineața, cînd îl sunasem eu – telefonul țîrîise iarăși îndelung în apartamentul din fața cupolei.

Pînă cînd, spre deosebire de dimineață, oaspetele lui s-a dus să răspundă. Informîndu-l apoi, din spatele ușii de la baie, că îl căuta o anume Alessandra.

Cînd a primit informația, a rămas nemișcat sub jetul de apă. Apoi, după ce a răspuns că o să sune el mai tîrziu, a stat în continuare nemișcat sub jetul care îl lovea pe spinare ca o lungă și insistentă bastonadă. Conștientizînd situația cu luciditatea pe care doar șederea sub jetul unui duș o poate conferi situațiilor. Pînă cînd, terminînd de conștientizat

situația, și-a reînnoit cu răceală hotărîrea luată în seara dinainte. Să-i ignore întoarcerea și să-și continue viața așa cum era.

Apoi, ieșind din duș, a pus hainele de plajă prăfuite în coșul cu rufe murdare, pentru menajera plătită cu ora, a îmbrăcat niște pantaloni și o cămașă curate și a pornit spre ușă, hotărît să-și urmeze programul deja bine stabilit. Să cineze pe unul din pontoanele de pe rîu, să se întoarcă în apartament, să scape de tremurul ușor al mușchilor – care rezistase și nisipului cald al plajei – și să recupereze somnul pierdut în noaptea precedentă.

În timp ce se îndrepta spre ușă, telefonul a început să sune din nou. Știind cine putea fi, nu s-a întors. A ieșit din casă. În apusul care deja explodase.

* * *

Apus pe care – așa cum urma să stabilesc la timpul cuvenit, la lectura Dosarului Londonez, subiect deocamdată inutil de anticipat – l-au putut vedea toți protagoniștii acestei povești. Începînd cu oaspetele lui, care, ducîndu-se să răspundă cînd ea a sunat a doua oară, a remarcat cupola reliefîndu-se pe cer, parcă gravată pe o placă gigantică de bronz, și terminînd cu ea, care – în timp ce suna a doua oară – a putut vedea cum divanele albe ale camerei de zi din apartament capătă o culoare aurie în lumina ce intra pe ferestrele larg deschise spre colina de la ea din zonă.

Apus al cărui amplu caracter amenințător l-a putut însă constata doar cine ieșise la plimbare pe străzi.

O lumină amplă și plumburie, de apocalipsă iminentă, invada străduțele în timp ce le străbăteai. Uimindu-i pe toți oamenii peste care plana dominatoare. De la meșteșugarii care, închizînd prăvăliile la sfîrșitul zilei, păreau că vor să fugă de un pericol imposibil de precizat și ospătarii din localuri, care, în sacouri albe și cu șervete pe braț, stăteau în picioare lîngă mesele pregătite pe străzi, privind bolta cerească printre acoperișurile caselor, așteptînd primii clienți și parcă avînd

îndoieli că, dat fiind pericolul iminent de pe cer, aceștia o să mai apară, pînă la bătrînele din cartier, care, îngenuncheate pe pietrele pătrățoase ale pavajului și cu boluri în mîini, chemau pisicile de pe străduțe la masa de seară. Cu voce tare. Pe nume. Alarmate. Ca și cum ar fi putut fi ultima.

Toate lucrurile, plumburii și suprarealiste în acea lumină de apocalipsă iminentă. Dar abia pe rîu apusul își dezvăluia cu forță și amploare întreg caracterul amenințător. Lucru pe care eu – aflat în drum spre anumite angajamente, care în seara aceea urmau să mă țină departe de piață – îl putusem constata pe bulevardele ce se întindeau de-a lungul rîului, blocate de coloane de mașini încremenind treptat, sub efectul unui sortilegiu lent și tăcut. Apocalipsă la care Partenerul meu Baricadat a putut asista din cel mai bun punct de observație. Podul mărginit de statui ce lega cartierul de fortăreața care apăra latura opusă a rîului, unde, în lumina plumburie, lipsită de umbre, structura rotundă şi întunecată a fortăreței părea să fie doar piedestalul imens al statuii îngerului aflat deasupra ei. Reliefîndu-se nemișcat pe cer. Cu aripile desfăcute. Cu spada scoasă amenințător din teacă, parcă din ordinul Tatălui Ceresc, și îndreptată spre edificiile de pe splai, cu ferestrele lor și cupolele răspîndite prin orașul din jur săgetînd scînteieri de lumină. Strălucitoare și nemiloase.

Rîul – singurul căruia nu-i păsa de amenințările îngerului. Zeu al unei religii mai vechi, ocupat să curgă cu luciri indiferente spre o mare de-acum apropiată. Indiferente la tot. De la giganticele sloganuri revoluționare care-i dungau zidurile de piatră la grămezile de gunoaie de pe maluri, cărora le dăduse foc cineva. Înălțînd coloane lungi de fum spre stoluri de pescăruși a căror ocupație era să emită scîncete insistente de nou-născuți neîngrijiți de nimeni. Așadar, focuri. Îngeri. Cupole. Pescăruși. Așa era apusul acela văzut de pe podul cu statui.

Și de fapt atunci cînd priveai pescărușii, puteai să-ți dai seama de prezența Marelui Gong. Acolo unde, în spatele zborului și țipetelor lor, un cer vast și fără nori se întindea plumburiu și compact peste două treimi din Capitală, semănînd exact cu un gong gigantic, atîrnînd nemișcat peste

clădiri și cupole. Parcă așteptînd doar să se apropie cineva cu un ciocan pe măsură, ca să-l facă să răsune, prevestind ceva ce nu se întîmplase niciodată înainte, și, poate, cu o asemenea reverberație sonoră, încît să facă să se prăbușească în ruine întregul oraș.

Așa era tăcutul Mare Gong, atîrnat nemișcat pe două treimi din cerul de deasupra orașului. Partenerul meu Baricadat a rămas să-l privească de pe podul mărginit de statui. Așteptînd apocalipsa prevestită. Pînă cînd, după o strălucire ultimă, persistentă și chiar mai amenințătoare, în cele din urmă tot ce s-a întîmplat a fost că – odată Tatăl Ceresc deja vizibil satisfăcut de amenințare –, din plumburiu, cerul a devenit încetul cu încetul de culoarea oțelului, clădirile și cupolele și-au stins lent strălucirea, traficul pe bulevarde a început să curgă din nou, chiar dacă șovăielnic, iar Marele Gong a dispărut. Lent. Cu aceeași tăcere pustie cu care apăruse. Timp în care seara cobora la fel ca toate celelalte seri. Răcoroasă și pregătită pentru toate păcatele ei.

Pînă la urmă, nimic care să nu se fi întîmplat deja în alte dăți.

* * *

Cîteva ore mai tîrziu, Partenerul meu Baricadat a putut stabili că lucrurile nu stăteau întru totul așa și că totuși ceva – chiar dacă nu tocmai apocaliptic, dar oricum nemaiîntîmplat înainte de vara aceea – se petrecuse odată cu apariția Marelui Gong. Asta atunci cînd – după ce a luat cina pe unul din pontoanele de pe rîu, cu luminile felinarelor înșirate de-a lungul podului sub care era ancorat pontonul reflectîndu-se parcă înfiorate pe întunecimea apei – a urcat din nou treptele digului de protecție, a ieșit din starea vag amfibiană pe care o provoca șederea pe ponton și a traversat piața ca să se întoarcă acasă.

Și, traversînd-o, și-a dat seama că, pentru prima dată de la sosire, în seara aceea oaspetele lui nu rămăsese acasă – poate continuîndu-și astfel ziua de permisie petrecută pe plaja

tireniană –, ci stătea așezat la masa unei cafenele din piață. Cea de pe latura cu biserica. Cea mai turistică și mai puțin frecventată de revoluționari. Ședea acolo cu chipul pătat de soarele de pe plajă – deși stătuse tot timpul sub umbrarul de paie al falsului restaurant tropical. Cu cămașa militară descheiată stoic la piept. Cu baticul legat la gît. Singur, dar avînd pe masă, în fața lui, două pahare pe jumătate pline, și cufundat parcă în niște viziuni interioare atît de intense, încît devenise indiferent la orice altceva din jur, așa cum a putut verifica atunci cînd s-a oprit dinaintea lui.

A durat ceva pînă să-i remarce prezența. Apoi a făcut-o. Brusc. Cu un fel de panică în privire. Parcă temîndu-se că viziunea lui interioară fusese atît de intensă, încît îl trădase, întrezărindu-se și în exterior. Pentru ca apoi să se ridice în picioare. Dintr-odată. Într-un soi de poziție de drepți. Semănînd în ansamblu cu un paramilitar cutezător, chemat la raport în fața unui superior pe care trebuia să-l înfrunte stoic.

Pentru ca apoi să vorbească și să-i spună, cu o grabă evidentă, că îl căutau unii.

O atitudine rigidă care nu i s-a modificat substanțial nici cînd, fiind întrebat la cine se referă pluralul folosit, a venit cu răspunsul. Alcătuit dintr-un singur prenume. Identic cu cel pronunțat cu cîteva ore mai devreme din spatele ușii de la baie, cel care transformase jetul dușului de pe spinare într-un fel de bastonadă prelungită. Alessandra.

Pentru ca apoi, încurajat de tăcerea și privirea Partenerului meu Baricadat, să adauge după acel prenume un concis și cumva eroic raport despre al doilea telefon dat de ea la apus, în timp ce el ieșea din casă. Telefon care, conform raportului concis și eroic, se încheiase cu propunerea necunoscutei de la telefon de a merge să-l caute împreună în piață, așa că și-au dat întîlnire în fața chioșcului de ziare. Fiecare descriind cu ce era îmbrăcat, pentru a face posibilă necesara recunoaștere reciprocă dintre necunoscuți.

Odată încheiat raportul concis, a continuat să-l privească eroic în ochi. Gata parcă să înfrunte consecințele necuviinței de a fi acceptat o întîlnire cu cineva care sunase să-l caute pe el. În ansamblu, o atitudine pînă la urmă consonantă cu

discreția lui britanică și precaută de oaspete din acel an. Și, în ansamblu, consonantă cu propunerea unei întîlniri pe nevăzute cu un necunoscut într-o piață, unde să se recunoască în mulțime după propriile vestimentații. Da, pînă la urmă nimic neobișnuit nici la el, nici la ea. De aceea, neavînd altceva de constatat, tocmai se pregătea să se întoarcă și să plece, cînd privirea paramilitarului cutezător, rămas în poziție de drepți, l-a survolat ca o pasăre în zbor, atrasă irezistibil de ceva din mulțimea aflată în spatele lui.

Întorcîndu-se să-i urmărească privirea în survol, a văzut-o. Ieșise din cafenea și înainta spre ei, trecînd prin mijlocul unui grup de turiști care fotografiau cu blițurile statuile fîntînii arteziene centrale. De aceea înainta astfel spre ei. Bronzată. Străluminată de blițuri. Semeață. Într-o rochie de un alb strălucitor. Printre statui împietrite. Ocupate de secole să lanseze jeturi de apă și scînteieri orbitoare.

În timp ce ea înainta astfel spre ei, el s-a întors instinctiv ca să-l privească pe oaspetele lui. Acesta îi urmărea apropierea treptată tot într-un fel de poziție de drepți, cu o mînă sprijinită de marginea mesei. Parcă pregătindu-se să încaseze o lovitură.

Odată ajunsă la masă, s-a așezat, ignorîndu-i. Fără să spună un cuvînt. Limitîndu-se să-și îndrepte privirea spre piață ca o turistă îngăduitoare, colindînd fără țintă și dispusă să accepte orice i-ar fi oferit piața în seara aceea de vară. Cu zîmbetul pe gura ferm conturată perfect reconstituit după fărîmițarea din seara precedentă. Cu părul încă strîns la ceafă. Cu umerii bronzați și tot aerul ei de ceea-ce-contează. Mizînd încă o dată toate jetoanele, la fel ca în seara dinainte. Și totuși, în ciuda tuturor acestor lucruri, nu ea oferea adevăratul spectacol de la masă. Ci oaspetele lui.

Încă în picioare, după ce-i ținuse scaunul ca să ia loc la masă, cu un gest puțin spus anacronic în piața revoluționară din vara aceea, el părea s-o fixeze – poate și din cauza vestimentației paramilitare și a petelor cu care se alesese pe chip la plajă – nu ca un ins care pînă în momentul acela trăise în puburi sau demisoluri londoneze sau pe terase de cartier, ci mai degrabă ca un mercenar ajuns în fața unui oraș în a cărui existență crezuse numai el. După ce navigase pe oceane.

Trecuse vaduri. Urcase munți. Traversase păduri. Febril și cu sabia mînjită de sînge în mînă.

În esență, un stoic și merituos Cortés ajuns în fața unui Ciudad de México personal. Așa stătea oaspetele lui în picioare la masă, în fața ei. Cu alte cuvinte, cineva sub efectul unui șoc atît de puternic, încît să-și îndemne mintea s-o compare cu ceva la fel de puternic. Marele Gong apărut pe cerul Capitalei cu cîteva ore înainte. Da, ca și cum în cele din urmă cineva se apropiase cu un ciocan potrivit și făcuse să răsune acel Mare Gong doar pentru el.

Bine, oricum nu era primul asupra căruia ea avea un asemenea efect. Lovituri de Val în localuri și Lovituri de Gong acum, în piață. Cum nu mai era nevoie de alte considerații, el tocmai se pregătea să îi întoarcă iarăși spatele și să plece, cînd ea, parcă intuindu-i intențiile, și-a deplasat atenția dinspre piață ca să și-o concentreze asupra mercenarului aflat în picioare dinaintea zidurilor lui.

Întrebîndu-l cu un zîmbet pe gura ferm conturată dacă ar fi atît de amabil să-i lase singuri un moment. *Era atît de amabil?*

Dezinteresat de toate – pînă și de ea –, acesta i-a descifrat rugămintea cu întîrziere. De parcă fusese făcută într-o limbă necunoscută și de pe un bastion prea înalt al orașului în care ajunsese ca să poată fi recepționată imediat. Apoi, după o clipă de buimăceală, s-a îndepărtat. Aproape în grabă. Cumva, ca un asediator pus pe fugă și aflat în căutarea unui refugiu în mulțime după un imprevizibil asalt al asediaților.

Ea l-a urmărit cu privirea cum se pierde în mulțime. Turistă îngăduitoare și față de el, și față de piață. Apoi i s-a adresat din nou celuilalt.

Amabil, *prietenul acela al lui*. Era iubitor de cîini? Îi vorbise mult despre un cîine anume, despre care garantase că i s-ar potrivi tare bine. El ce credea? *Trebuia să-și cumpere un cîine?*

Vorbe rostite cu surîsul ironic revigorat. În esență, pregătite pentru orice conversație. Ca și cum între ei n-ar fi existat nici o după-amiază de aprilie în bucătării cu arome de cafea și, în schimb, s-ar fi aflat în continuare pe albastra și pe jumătate pustia insulă Capri, pusă la dispoziția lor de o iarnă blîndă. Și tot ce lipsea, în ceea ce o privea, pentru o altfel perfectă

încremenire a timpului și a scoarței terestre era o piață mai mică în spate și o pungă cu pîine caldă ținută în brațe.

Brusc, o neașteptată sporire a forței de gravitație, care îl chinuia pentru că nu dormise în noaptea precedentă și avea înăuntrul lui acea strălucire a albastrei insule Capri. Și încordarea inevitabilă a mușchilor, ca s-o țină sub control. Apoi întrebarea lui scurtă și aspră.

Ce voia de la el?

Întrebare pusă pe un ton mai dur decît intenționase. Ca urmare a unei durități acumulate – cum și-a dat seama în momentul acela – începînd, probabil, încă din seara trecută, în timp ce părăsea porticurile printre țipete și pocnete de baloane, cu hotărîrea ulterioară de a ignora revenirea ei în piață. Da, parcă plănuise cineva anume – în timp ce el lăsa în urmă porticurile cu baloane și tot restul – să declanșeze în el un fel de generator de duritate de urgență, care să apere ceva altfel imposibil de apărat.

Durității tonului din vocea lui i-a urmat, la fel ca în seara dinainte de la Caffè coi Portici, un început de fărîmițare a zîmbetului ei. Apoi, de parcă și ea ar fi apelat la un generator de ceva, unul la fel de personal și de eficient – nerușinarea, poate –, zîmbetul i-a apărut din nou pe buze. Cu privirea cuiva care aude o întrebare prea evidentă ca să merite un răspuns. Cu chipul bronzat oferit cu nerușinare. Parcă dorindu-și – dacă el chiar voia să fie atît de pedant și să-și amintească – să rezolve cu o palmă stupidul incident din dormitor, care sfîrșise prin a-i despărți cu două luni în urmă.

Și atunci, la vederea chipului ei bronzat oferit astfel, i-a răsărit brusc în minte primul gînd avut cu o seară înainte, încă de la apariția ei sub porticuri, cu bronzul uniform și expus. Un bronz atît de imposibil de ascuns, încît singurul mod de a trezi îndoieli despre locul și persoana cu care se asocia obținerea lui era să-l expună cu maximum de nerușinare. Că, foarte probabil, revenirea ei în piață, alături de travestiți și montgolfiere trandafirii, se datora unui fapt precis. Unor neînțelegeri între ea și Navigatoarea Masculină, cu tentativa ulterioară, eficientă sau nu, de a reveni la el, singurul refugiu al existenței ei confuze. Așadar, totul era – încă o dată și la fel

ca în seara aceea anume, cea a întîlnirii pe nevăzute cu oaspetele lui – obișnuitul ei mod de a se folosi de aproapele ei pentru propriile nevoi. Pe scurt, dreptul tacit de iertare de castă.

Caută-ți pe altcineva pentru nevoile tale.

O somație a generatorului de duritate din el, venită după senzațiile de gol, neliniștile fizice, cuplurile îmbrățișate întîlnite pe străduțe, zilele însorite luîndu-se la trîntă cu dulăii obsesiilor și nopțile petrecute la drive-inuri morbide de pe terasă. *Caută-ți pe altcineva pentru nevoile tale.*

Auzind somația lui aspră, a rămas o clipă încremenită. Apoi chipul ei s-a întors brusc. Spre piață. Parcă încasînd palma pe care păruse că o cere. Și încheind astfel afacerea lor de bucătărie din luminoasa după-amiază de aprilie. De aceea i-a vorbit ea astfel cînd a făcut-o din nou. Cu privirea îndreptată sever spre piață. Și apoi cu o singură propoziție. Dar care, la revenirea ei, să șteargă cuvintele puține și dure, să șteargă totul. Sosirea sub porticuri împreună cu travestiții. Bronzul nerușinat. Zîmbetele zeflemitoare. Întîlnirile pe nevăzute cu necunoscuți. Totul.

Îmbrățișează-mă.

Așa a sunat singura ei propoziție. Rostită cu privirea întoarsă spre piață și cu o voce niciodată auzită înainte la ea. Surdă. Parcă extrasă din niște zone atît de profunde ale trupului ei bronzat uniform, încît și-au pierdut orice sonoritate la ieșire. Nu vocea unei iubite respinse. Și nici cea sfidătoare, cu care știuse să-l atragă în îmbrățișări pe străduțele cartierului sau ale albastrei insule Capri. Ci doar cu vocea aspră, surdă și fără oferte de schimb a cuiva care – împins pînă în ultimele șanțuri de apărare – nu poate decît să exprime cea mai străveche, mai primară și mai neputincioasă nevoie a oamenilor.

Să fie luați în brațe de cineva.

* * *

După ce el i-a întors spatele și a plecat, lăsînd-o singură la

masă, oaspetele său a rămas în ușa cafenelei, unde așteptase sfîrșitul anatemizării lui. L-a lăsat în urmă și pe el. Traversînd mulțimea din piață cu mușchii încordați, ca să contracareze forța de gravitație, care sporise din nou ca niciodată în ziua aceea. Și cu o proaspătă și furioasă certitudine. Că, indiferent dacă se hotăra să ignore sau nu revenirea ei în piață, în realitate partida pe care ea se întorsese ca să încerce s-o reînceapă cu el nu se încheiase nici o clipă.

Și asta s-a întîmplat tot în a doua din cele două seri consecutive petrecute sub cerul boreal al pieței, care au decis soarta întregii povești.

3

Vînt puternic

Poți asimila mici învățături antropologice elementare studiind un litoral în extrasezon. Una din ele, în zilele cu vînt puternic. Cînd plajele se retrag sub loviturile alunecoase ale valurilor lungi, parcă reglate de un metronom, palmierii își lasă frunzișul pe spate ca niște fete neînfricate, iar oamenii, cu echilibrul lor instabil zdruncinat de vînt, se supun instinctului ancestral de a înfrunta vijelia cu spatele, nu cu pieptul. Da, dacă e vînt puternic, retrage-te. Sau strînge-ți părul la spate. Sau, oricum, întoarce-i spatele.

În regulă. Reapariția ei în piață a semănat cumva cu un vînt puternic. Pentru ea semnul evident era părul strîns la ceafă, iar pentru ceilalți, valurile lungi de pe plajă, ce amenințau să-i tîrască după ele chiar și pe cei mai solid ancorați. De aceea Partenerul meu Baricadat a întors spatele lui robust vîntului puternic provocat de revenirea ei, iar oaspetele a deraiat de pe șinele de care păruse atît de bine ancorat sub falsul umbrar tropical al plajei. Singurul care nu se supunea efectelor acelui vînt puternic: subsemnatul. Străpuns de un ac și apărat de geamul cutiei cu obiecte de colecție, pentru a continua povestea.

Dar instantaneitatea și amploarea deraierii oaspetelui au fost cele mai pregnante. Poate, conform deja menționatului Dosar Londonez, despre care, cum s-a spus deja, urma să aflu la timpul potrivit, era o chestiune de predestinare. Altfel, o predestinare nu întru totul imprevizibilă, luînd în considerare slăbiciunea lui pentru oamenii dotați cu ceea-ce-contează și parfumul pe care – în strînsă legătură cu tot restul și chiar mai mult de-atît – îl emanau rochiile ei albe. Totul părînd de fapt

parcă pregătit cu atenție de modul imposibil de înțeles în care Tatăl Ceresc amesteca iar și iar cărțile, cel numit de obicei destin, plecînd de la acea slăbiciune devastatoare a lui pentru oameni dotați cu ceea-ce-contează, hrănită ani la rînd pe taburetele puburilor londoneze sau în dependințe de pe cîmpia englezească pînă la întîmplătoarea întîlnire pe nevăzute din piață, întîlnirea cu ea. Sau, altfel spus, fitilul tainic și tăinuit, legat atent între detonator și încărcătura pe care o faci să explodeze, cel pe care îl poți găsi întotdeauna cînd scotoceşti un teren în urma tuturor evenimentelor catastrofale ale existenței. Cu rezultatul cunoscut în cazul oaspetelui Partenerului meu Baricadat. O explozie ce i-a provocat deraierea totală, imediată și catastrofală de pe șine.

* * *

Era un lucru pe care Partenerul meu Baricadat a început să-l priceapă. Cîteva ore mai tîrziu. Cînd, în timp ce el încerca să recupereze ceva din somnul pierdut și cu greu regăsit, oaspetele lui – cu o inimaginabilă derogare de la precauta lui discreție britanică etalată în casă în anul acela – l-a trezit aprinzînd veioza de lîngă patul lui.

Cu lumina care se răsfrîngea din podeaua camerei bătîndu-i în ochi. Cu umerii iritați de arsurile de la soarele sub care făcuse plajă. Și mai ales cu glasvandul terasei larg deschis, lăsînd să intre în cameră toate ispitele nopții, printre care și o voce – *Îmbrățișează-mă* – care rezistase și uitării din somnul greu obținut. Așa s-a trezit el la cîteva ore după întîlnirea din piață. Cu oaspetele lui așteptîndu-l să se dezmeticească complet. Stînd în picioare în mijlocul camerei.

Ca să-i spună că trebuia să-i vorbească.

După ce a întins o mînă ca să mute lumina veiozei, care îi bătea în ochi, s-a uitat la el. Înțepenit pe picioare în mijlocul încăperii, stînd foarte drept în picioare, iarăși într-un fel de postură cazonă, în pantaloni și cu cămașa militară suflecată stoic pe antebrațe, păstra aceeași atitudine eroică etalată în piață în fața ei. De aceea nu i-a trebuit mult să înțeleagă care ar

putea fi subiectul conversației lor. Și, în consecință, a simțit o clipă impulsul vag de a-l pune urgent în contact cu glasvandul larg deschis al terasei.

Apoi, în loc de asta, a întrebat inutil despre ce voia să-i vorbească.

El a ezitat înainte să-i răspundă. Ca într-o ultimă încercare a rațiunii de a-și face loc în mintea lui, poate ca să-l facă să priceapă absurditatea acelei treziri în toiul nopții. Apoi a venit și răspunsul. Conținînd – ca și în cazul întîlnirii pe nevăzute cu ea în piață – un singur nume.

Alessandra.

Rostit în mijlocul încăperii. În acea poziție aproximativă de drepți. Dînd impresia – poate și din cauza vestimentației paramilitare – unui ins ce rostea mai degrabă numele unei patrii decît pe cel al unei femei.

După prima impresie din piață, cînd părea deja năucit de Marele Gong, acela a fost momentul care i-a dat măsura exactă a anvergurii deraierii lui. S-a mulțumit s-o constate. Privindu-l în continuare.

Și apoi întrebîndu-l calm ce vrea să afle.

Ce însemna ea pentru el – informație pe care evident că ea nu i-o furnizase – și dacă ar avea ceva împotrivă ca el să iasă cu ea.

Evident, asta era întrebarea care probabil că i se păruse atît de insuportabil de urgentă, încît nu mai putea aștepta pînă dimineața.

A continuat să-l studieze, de-acum aproape complet treaz și cu cotul înfipt în pernă. Rămas în picioare în mijlocul încăperii, părea că-i așteaptă răspunsul, asemeni cuiva pe deplin îndreptățit să-l primească. Atitudine care, brusc, l-a proiectat din nou într-un alt moment al relației lor. La Horse and Groom. Cînd îi ceruse prima oară să-l găzduiască în Capitală. Stînd în picioare la tejgheaua localului. Cît el aștepta încasarea viramentului bancar legitim. Cu profilul, îndreptat stoic spre glasvandul pubului, reliefat pe una din stampele cu cai care tapetau localul. Călăreți în jachetă roșie urmărind o vulpe argintie pe o pajiște de smarald.

Amintire care i-a trezit pentru o clipă un fel de vag și

neașteptat sentiment de responsabilitate retroactivă pentru această deraiere. Și impulsul ulterior de a-i oferi toate informațiile necesare – inclusiv detalii conjugale – și sfatul practic corespunzător de a renunța la vulpea argintie pe care intenționa s-o urmărească.

Dar era de ajuns să-l privească ca să înțeleagă că insul aflat în fața lui nu mai era stoicul Sfînt Sebastian de la Horse and Groom. Nici oaspetele discret din alte șederi estivale. Ci era de-acum un om căzut victimă unei lipse de inhibiții atît de radicale, încît ajunsese să nu-i mai pese absolut deloc că-și lasă expuse laturile lui cele mai tainice. Indiferent la orice judecată posibilă. Oricum, un individ deloc dispus să accepte sfaturi de orice fel. Practic, acel stoic și merituos Cortés deja întrezărit în piață, care intenționa să trateze cu el înainte să intre în al său Ciudad de México în sfîrșit găsit, ca să știe dacă printre toate cadavrele pe care avea să le lase în urmă ar trebui să se numere și al lui. Pe acest om și pe nimeni altul îl avea de-acum în fața lui.

După ce-a înțeles asta, a rămas tăcut. Privindu-l și simțind din nou, în ciuda oricărei posibile înțelegeri, impulsul vag de a-l pune în contact cu glasvandul ademenitor și larg deschis al terasei. Apoi a rostit în schimb răspunsul pe care îl voia.

Să facă cum crede el mai bine. Și să stingă lumina.

* * *

Deci așa au stat lucrurile peste noapte. Fără sfaturi pentru oaspete nici din partea lui, nici din partea nopții înseși, așa cum a putut verifica dimineața, cînd s-a dus, cum făcea întotdeauna, să bea prima cafea a zilei pe terasă. Și, da, l-a găsit pe oaspetele lui, ca întotdeauna, printre fotoliile de răchită, cu obișnuitul teanc de hîrtii pe genunchi și cu aceeași privire eroică de peste noapte, doar că de data asta îndreptată nu spre el, ci spre cupolă.

Dimineață peste acoperișuri, dimineață pretutindeni. Iar pe crucea cupolei, un pescăruș scrutînd cerul din jur cu tresăriri scurte și mecanice ale capului. Parcă studiind cum o să fie ziua

și respingînd din cînd în cînd asalturile altor pescărușii ce încercau să se cocoațe și ei pe cruce. Era de înțeles. Pescărușul de pe cruce își cucerise un punct de observație bun și intenționa să și-l păstreze. Apoi, brusc, fără a mai fi atacat de ceilalți pescărușii, de parcă aflase suficient despre ziua aceea, și-a deschis aripile și s-a avîntat spre bucata de cer dinspre rîu.

A stat și l-a privit cum dispare dincolo de poduri. Apoi și-a terminat cafeaua, a intrat înapoi în bucătărie și, odată ceașca spălată sub jetul de apă și pusă la uscat pe chiuvetă, a ieșit din casă. Întorcînd spatele vîntului puternic stîrnit de revenirea ei.

Și dispărînd din vedere aproximativ o săptămînă, așa cum am putut să constat în zilele care au urmat. Căci în zilele care au urmat nu am mai putut da de Partenerul meu Baricadat nici la Timpul regăsit, nici în piață. Fapt care, în ce mă privea, a avut pînă la urmă un singur rezultat. Acela de a mă transforma în singurul martor al asediului declanșat de oaspetele lui la Ciudad de México.

Din tranșeele mesei mele de la Caffè coi Portici, ca să zicem așa.

* * *

Odată depășită surpriza de a-i vedea venind prima oară împreună la Caffè coi Portici, am putut urmări evoluția asediului oaspetelui meu asupra acelui Ciudad de México al lui în toate fazele sale, fără ca ei s-o știe, așteptînd să culeg detaliile de la Santandrea, aflat dincolo de tejgheaua de la Timpul regăsit. Și mulțumindu-mă între timp cu ce vedeam. Doi oameni apăruți de sub încrengătura porticurilor, care veneau în fiecare seară să aducă la masa mea stranietatea lor consistentă. Ea, așezată la masă, retrasă în bronzul ei, cu părul strîns necruțător la ceafă și privirea ostilă a unei turiste de-acum dezinteresate de spectacolul pieței. Iar el, semănînd într-adevăr cu un mercenar instalat în fața zidurilor ei – asta și din cauza vestimentației paramilitare. Tăcut. Cu privirea încrîncenată a tuturor îndrăgostiților respinși.

Poate că tocmai din cauza privirii lui crîncene – sursa unui

anumit interes pentru mine, cel închis, în fond, alături de el în aceeași cutie – mi-am dat seama cu oarecare întîrziere de principalul efect avut asupra ei, în afară de părul fluturat pe spate de vîntul puternic pe care îl stîrnise ea însăși la revenirea în piață. Totala dispariție a zîmbetului ei zeflemitor, pentru că. Zîmbetul ei zeflemitor fusese parcă fărîmițat definitiv de încercările ei inutile de relansare a partidei cu Partenerul meu Baricadat. O dispariție care făcea din ea o persoană complet diferită de cea care fusese dintotdeauna. Mută, ostilă, lipsită de orice chef de a lansa provocări aproapelui ei și cufundată doar în încăpățînata așteptare a cuiva care, într-o seară sau alta, ar trebui în cele din urmă să apară sub încrengătura porticurilor.

Așa stătea ea în serile respective la masa de sub porticuri. Seară de seară. Într-o stăruitoare și dură așteptare a Partenerului meu Baricadat, deci complet nepăsătoare atît față de mine, cît și față de asediatorul instalat în fața zidurilor ei. Unde el elabora strategii deraiate de cucerire, după cum am putut verifica în a treia sau a patra seară a asediului lui.

Cu intrarea în scenă a unui nou element, nu întru totul secundar în poveste. Idolul Aztec.

Sosiseră toți trei în a treia sau a patra seară. Precedați de o mică agitație sub porticuri, care s-a putut lămuri doar în momentul apropierii lor și dacă priveai înspre pavaj. Pentru că acolo avansa printre celelalte mese motivul agitației. La cîteva palme deasupra plăcilor de marmură din pavajul porticurilor. Suportînd cu resemnare atavică atît strigătele de admirație și mîinile întinse de la mese în încercarea de a-l mîngîia, cît și lesa care, pornind de la zgardă, îl lega de proprietarul lui paramilitar. Pentru că, oricum ai lua-o, în cele din urmă despre asta era vorba. Un cîine. Și, în cazul de față, unul din exemplarele nobile ieșite din acele canise de lux exclusiviste ca lojile masonice, ce modelau aristocratic un caracter pentru a rămîne indiferent la toată lumea din jur, fie ea umană sau canină.

Cît despre înfățișarea lui, pe lîngă faptul că era garnisit în pliurile flasce cu o pelerină de păr maroniu de două ori mai mare decît talia lui, etala niște fălci și urechi asemănătoare cu

două berete moi, un nas mare ca un cartof de expoziție și ochi mici, roșii, injectați cu sînge și compasiune.

În concluzie, un fel de Idol Aztec zbîrcit, smuls din templele umbroase de piatră din îndepărtate și pustii cîmpii bolovănoase ca să fie cărat în lesă într-o lume nefamiliară și zgomotoasă, pe care s-o scruteze de la nivelul pavajului cu toată jalea necesară. Așa era cîinele acela. Un fel de martor retras, compătimitor, cu ochi sîngerii, al vieții oamenilor, care, în orice caz, făcea incontestabil senzație. Achiziția lui presupunea să-ţi deschizi portofelul cu siguranță mult mai larg decît era necesar să strecori înăuntru două degete.

Așa că nu puteai să nu te întrebi care să fie motivul pentru care un tip atît de zgîrcit în privința propriei dotări cu ceea-ce-contează, cum era stăpînul lui, a acceptat o asemenea cheltuială. Dar era de ajuns să remarci cum îl ținea în lesă – de parcă la celălalt capăt nu era doar un cîine, ci un fel de seif placid și autopropulsat, cu patru labe, destinat să radieze prestigiu asupra oricui l-ar deține – ca să înțelegi cum era considerat cîinele respectiv. O încercare sîngeroasă economic de a se ridica la înălțimea ei, dacă nu în plan financiar, cel puțin în cel al statutului social. O investiție. Un fel de cal troian introdus între zidurile cetății propriului său Ciudad de México. Așa era, în esență, cîinele acela.

Stratagemă oricum tragic de ineficientă, judecînd după atitudinea ei. Care – de la o seară la alta tot mai enervată de procesiunile pe care le stîrnea cîinele la masa lor – nu-i acorda mai multă atenție decît îi acorda stăpînului. Cu un singur rezultat consistent. O asemenea intensificare a încrîncenării din privirea lui, încît făcea ca fîșia subțire de piele ce îl unea de investiția lui să pară o lesă cu două capete.

Deci așa arăta situația în acel asediu. Un impas. Cel puțin pînă la rezolvarea lui neprevăzută și necalculată, care a ajuns să se petreacă în seara cînd – aproape materializat de stăruința așteptării ei – Partenerul meu Baricadat și-a făcut din nou apariția sub porticuri. Mai întîi răsărind calm din mulțime și apoi luîndu-și un scaun și așezîndu-se și el la masă. În tăcere. Ca să schimbe cu ea privirea dură a doi adversari al căror scop e să-și dispute dreptul mutual de a sta sub acele porticuri. Așa

era el la revenirea de după săptămîna aceea de dispariție totală. Un soi de pescăruș greoi care, după ce dispăruse dincolo de poduri în bătaia vîntului puternic al reapariției ei, a decis să se întoarcă pe crucea lui, hotărît să înfrunte realitatea zilei, oricum ar fi arătat ea.

Fără nici o întrerupere a tăcerii apăsătoare deja instalate la masă cînd apăruse el. Doar o intensificare evidentă a tensiunii deja acumulate treptat în serile precedente și pe care oricine cunoștea starea de fapt – inutilul asediu al oaspetelui lui asupra acelui Ciudad de México și stăruitoarea ei așteptare – nu putea să n-o simtă prevestitoare de evenimente care, mai devreme sau mai tîrziu, trebuiau oricum să se întîmple. Ar fi fost ca și cum ai fi pretins ca norii grei care se adunau seară de seară pe cerul de deasupra pieței, ajungînd să scurgă pe pavaj cîteva picături de ploaie grele și solitare, să nu-și golească în cele din urmă încărcătura într-un soi de răpăială argintie irepresibilă și de nestăvilit – aceea fusese cumva impresia creată la masă în serile precedente.

Desigur, se înțelege că n-a existat nici un eveniment atît de liric descris care să descătușeze tensiunea de la masă, dată fiind și seara complet lipsită de nori, dar a fost ceva, în ansamblu nu mai puțin improbabil decît o furtună din senin. Adică o reușită a asediului oaspetelui asupra acelui Ciudad de México, pe care nici un parior nu ar fi crezut că o poate găsi pe vreun talon de joc.

Intrarea neprevăzută, furtunoasă, pe care nimeni n-ar fi mizat vreodată, a mercenarului deraiat în Ciudad de México.

* * *

Pînă și azi – aici, pe litoral, cu meditațiile mele antropologice – mi-ar fi greu să spun ce a determinat ieșirea furtunoasă a oaspetelui. Poate un masochism înscris în genele sale de Sfînt Sebastian avid de săgeți. Sau, poate, hotărîrea de a ieși din impasul asediului printr-o bătălie și mai sîngeroasă decît cea purtată, probabil, cu portofelul lui pentru cumpărarea Idolului Aztec. Sau – iarăși poate – nevoia de a-și

justifica vestimentația militară urcînd pe baricade într-o bătălie veritabilă. Nu știu. Greu de spus. În orice caz, e aproape sigur că unul din motive a fost, probabil, intensificarea tensiunii de la masă, datorată tăcerii depline dintre ea și Partenerul meu Baricadat.

Într-o primă fază oaspetele – cufundat în strategiile lui de cucerire și concentrat să-și muște o mînă și să țină cu cealaltă lesa Idolului – nici nu părea să fi simțit intensificarea tensiunii la masă. Apoi, dat fiind echilibrul precar provocat de deraierea lui, a simțit-o mai mult decît oricine și, în consecință, cedînd brusc, s-a smucit la un moment dat de pe scaun, punînd lesa Idolului în mîinile ei. Cu autoritate. Parcă neadmițînd nici o obiecție. Pentru ca apoi să o pornească pe sub porticuri. Cu hotărîre. Părînd și el împins cumva de un vînt.

Așadar, o ieșire surpriză. Și, la fel ca aproape toate ieșirile surpriză, cu rezultate imprevizibile și, oricum, reușind să risipească pentru o clipă tensiunea de la masă. Fiindcă de fapt toți l-au urmărit cu privirea cum înainta pe sub porticuri. Pînă cînd a ajuns la ținta lui. O masă la care o mînă de revoluționari se întreceau într-un sport destul de răspîndit în serile din piață. Sport – dacă voiai să-i spui așa – în care doi adversari, stînd în picioare unul în fața celuilalt, își loveau pe rînd dosul palmelor pînă cînd unul dintre ei se declara învins și mîinile i se transformau într-o pereche de mănuși de bucătărie umflate. Așa era sportul acela. Probabil numai bun să descarce energiile revoluționare rămase neutilizate după cucerirea cartierului. Dar și numai bun să descarce tensiuni acumulate în asedii frustrante, conform intenției lui foarte evidente.

Odată ajuns la masa revoluționarilor și decis să nu cruțe nimic într-o confruntare, a negociat cu cel mai voinic individ din grup. Un tip înalt, în maiou roșu, cu o barbă blondă, lungă și moale, cu niște mîini faimoase în toată piața, late ca niște cazmale, și indolent. Periculos de indolent, adversarul lui.

Odată confruntarea decisă, s-a făcut o tragere la sorți pentru a stabili care din cei doi trebuia să lovească primul. Tragere la sorți favorabilă concurentului cu înfățișare paramilitară, care, după ce și-a suflecat mînecile cămășii, a ridicat mîinile în aer. Cu palmele răsucite în sus, la douăzeci de

centimetri sub cele ale adversarului său, care le ținea întoarse în jos. Ca la umbra unei acoperitori late, fals ocrotitoare, ca să zicem așa. Apoi, fără alte formalități, a început confruntarea.

Înainte să înceapă, a existat un moment de neclintire încordată din partea ambilor adversari. Apoi concurentul cu înfățișare paramilitară a lovit. Ridicînd mîinile brusc și coborîndu-le cu viteză peste dosul palmelor adversarului. O lovitură bună. Seacă și precisă. Dar pe care oponentul lui nici măcar nu a încercat s-o evite. Parcă testîndu-i puterea înainte să-i ofere cu calm dosul mîinilor. Atunci el a aplicat o a doua lovitură. Pe neașteptate. Aproape fără să-i lase timp adversarului să-şi pună mîinile din nou în poziție. O mică incorectitudine, pe care adversarul lui a întîmpinat-o arcuindu-și sprîncenele. Parcă mulțumit de lipsa lui de prejudecăți. Pentru ca apoi, tot cu calm, să-i ofere iarăși acoperitoarea lată a mîinilor. Indolent. Periculos de indolent.

A urmat o a treia lovitură. A nimerit iarăși în plin dosul palmelor adversarului. Apoi a patra și a cincea. Pînă la urmă au fost nouă lovituri, toate reușite. Unele nimerind doar tangențial și oarecum favorizate atît de lățimea palmelor adversarului, cît și de indolența încercărilor lui de a se sustrage loviturilor. Nouă lovituri scandate cu voce tare de ceilalți revoluționari din jurul mesei, ca un soi de contor colectiv birocratic, oficial. Și cînd deja începea să răsară o anumită stimă față de necunoscutul concurent paramilitar, la a zecea lovitură adversarul lui – parcă hotărînd că îngăduise deja destule – și-a ferit mîinile cu o rapiditate imprevizibilă. Făcîndu-l să lovească în gol.

Printre revoluționarii de la masă s-a lăsat un moment tăcerea. Ca și cum ar fi adus contorul lor colectiv la zero înainte să-l pornească din nou. În ansamblu, o așteptare domoală, interesată de schimbarea rolurilor între cei doi. Lucru pe care adversarul lui s-a pregătit să-l facă cu aceeași indolență. Îndepărtînd picioarele. Cu palmele mîinilor întoarse de-acum în sus și plasate sub cele ale oponentului, într-o transformare periculoasă. A acoperitoarei late de mai înainte într-o tavă la fel de lată și doar aparent primitoare.

Apoi, imediat după asta, a lovit. Dur și rapid.

Lovitura a răsunat ca o împușcătură sub bolțile porticurilor. Moment în care mîinile lui, nimerite în plin de tava lată, în ciuda încercării lor de a scăpa, au fost proiectate brusc în lături, ca două păsări împușcate în zbor. O lovitură de deschidere puternică, asemănătoare cumva cu cele care anunță începutul unor spectacole pirotehnice. Așa a fost prima lovitură a adversarului său atunci cînd i-a venit rîndul. Lovitură evaluată cum se cuvine de ceilalți revoluționari de la masă, care au așteptat ca oponentul să-și pună din nou mîinile în poziția cuvenită.

Lucru pe care el l-a făcut, ridicîndu-le – încă tremurînde în urma loviturii primite – și așezîndu-le din nou deasupra tăvii fals primitoare. Două păsări rănite și înfiorate revenind la un cuib care, deși nesigur, era singurul pus la dispoziție de regulile jocului. Așa erau palmele lui. Apoi, imediat după aceea, sub bolțile porticurilor a răsunat a doua împușcătură. Și mîinile lui au fost proiectate iarăși în lături. După lovitura a doua i s-a modificat doar tremurul palmelor, accentuat vizibil în timp ce le punea din nou în poziție. Ca și cum ar fi susținut o povară invizibilă, însă greu de ridicat.

A treia lovitură a venit imediat. La fel de puternică și de precisă ca și primele două. A patra, în schimb, după o pauză. De parcă adversarul lui s-ar fi bucurat să-i dezvăluie întreg caracterul periculos al tăvii înainte s-o lase să cadă peste dosul palmelor lui, în ceea ce începea să se dovedească o realitate de necontestat. Faptul că lățimea palmelor acestuia, care într-o primă fază făcuse din ele o țintă ușor de nimerit, în a doua le transforma într-o capcană imposibil de evitat.

A șaptea lovitură – nimerind, ca și celelalte, în plin dosul palmelor oponentului, în ciuda încercărilor de a o evita – a fost cea care a părut decisivă. Cînd brațele lui au rămas coborîte de-a lungul șoldurilor suficient de mult timp încît să stîrnească în revoluționarii de la masă convingerea că acel contor colectiv al lor ajunsese la numărul final. Și exact atunci, în timp ce adversarul lui, după ce i-a pus o mînă binecuvîntătoare pe umăr, a dat să părăsească întîlnirea, pregătindu-se să se așeze iarăşi la masă, el și-a pus din nou mîinile în poziție. Lent. Tremurîndu-i. Dar în poziție.

Primul care s-a mirat a fost adversarul său. Renunțînd o clipă la indolența lui, s-a oprit să-l studieze. Curios. Apoi, după o grimasă de apreciere, deși rezervată mai ales celorlalți revoluționari, și-a pus din nou tava la dispoziție. Amabil. Periculos de amabil. Îndepărtînd iarăși picioarele. Precum cineva dispus să îndeplinească o sarcină impusă, parcă o banală verificare a capacității de rezistență a celui ce îi stătea dinainte. Nimic altceva.

Și acela a fost începutul absurdei situații care a urmat.

Atunci cînd adversarul lui, reluîndu-și sarcina cerută, în loc să lovească, doar schițase gestul respectiv, făcîndu-l să-și ferească mîinile brusc, într-o inutilă și un pic ridicolă încercare de a scăpa, de la masă s-au auzit rîsete. Apoi, imediat, uitîndu-se fix în ochii lui, revoluționarul și-a reînceput seria loviturilor. Cu calm. Una mai violentă decît alta. La fel de metodic ca o secerătoare la treabă. Lăsîndu-i de fiecare dată tot timpul necesar ca să-și pună din nou mîinile în poziție. Mîini tot mai tremurînde. Cu acea greutate invizibilă, de fiecare dată tot mai imposibil de ridicat. Dar fără ca el să renunțe să le ridice iar. Sfîntul Sebastian avid de săgeți, cel pe care Partenerul meu Baricadat îl cunoscuse pe taburetele de la Horse and Groom din Londra, înfruntînd un martiriu ușor grețos. Lucru care m-a făcut să renunț la spectacol și să îmi întorc privirea spre celelalte două spectacole de la masă.

Atunci am putut să-mi dau seama că și între cei doi se desfășura un concurs. Amîndoi își desprinseseră privirea de la întrecere, iar ea și-o ținea îndreptată cu hotărîre spre piață. Mușcîndu-și buza. În timp ce Partenerul meu Baricadat și-o fixase cu aceeași fermitate asupra ei. Parcă așteptînd doar să vadă cînd o să și-o întoarcă din nou. Deci o întrecere și între ei. Dar mai puțin atletică decît cea de la masa revoluționarilor, așa că spiritul meu sportiv m-a îndemnat să privesc din nou spectacolul ușor grețos pe care-l părăsisem.

Contorul colectiv al revoluționarilor ajunsese de-acum la vreo de treizeci de lovituri. Oficializînd ceea ce de-acum părea să fie singura și deraiata strategie aleasă de concurentul paramilitar. Să reziste pînă ce adversarul o să-și termine săgețile, ca să zicem așa, sau o să se oprească, istovit de

propriile lovituri. Așa că ajungeai să te întrebi care să fi fost motivul pentru o relație atît de dușmănoasă a cuiva cu propriile mîini, încît să ajungă să și le muște spasmodic sau să le supună unor pedepse atît de crude. O ipoteză – pentru că începusem să aflu îndeajuns de multe despre el: poate era ceva legat de munca manuală a acelui tată croitor despre care nu vorbea niciodată. În orice caz, odată ajunși aproape de a patruzecea săgeată, ca să zicem așa, îți era ușor să înțelegi că martiriul lui ajunsese de-acum în faza finală.

Mîinile i se ridicau după intervale aproape insuportabil de lungi înainte să revină în poziție. Fără nici o dorință de a le feri de lovituri, ci, dimpotrivă, căutîndu-le parcă. Au mai fost încă două. Poate trei. Cu tava prăvălindu-se implacabil, cu o violență mecanică, neobosită, peste dosul palmelor lui. Apoi, după o ultimă încercare de a le ridica din nou, mîinile acelea, ajunse la jumătatea înălțimii, au căzut înapoi pe lîngă șolduri fără să fie lovite. Și au rămas nemișcate. Iată-l cu brațele pe lîngă corp. Cu capul plecat. În fața secerătoarei în sfîrșit oprită și în tăcerea contorului colectiv, ajuns de-acum la ultimul număr. Cu adversarul fixîndu-l și el cu privirea în tăcere, la fel ca toți cei din jur. Parcă așteptînd să i se mulțumească pentru truda cerută.

Acela a fost momentul în care Partenerul meu Baricadat a părăsit brusc masa și s-a dus să-l ia de acolo. Mai întîi făcîndu-și loc prin încrengătura porticurilor și apoi aducîndu-l înapoi. Ținîndu-l de un braț. Deraiatul Sfînt Sebastian nu a opus rezistență atunci cînd l-a împins, tot în tăcere, înapoi pe scaunul lui. A rămas neclintit. Cu capul tot plecat. Cu o venă pulsîndu-i pe frunte de parcă ar fi căutat să scape cumva de-acolo, probabil ca să se ducă să-și găsească un cap mai puțin deraiat. Sau cel puțin să nu mai îndure repercusiunile îngrozitoarelor lovituri peste mîini. Și tocmai ele, mîinile lui, constituiau spectacolul de la masă. Umflate. Vinețiii. Cu venele de pe dosul lor atît de sparte, încît îi făceau pe oamenii de la celelalte mese să se ridice, să vină și să le privească.

Și cu Partenerul meu Baricadat, singurul neinteresat de spectacol. În picioare și iarăși cu privirea ațintită pe profilul ei, întors spre piață. Concentrată în continuare să-și muște buza,

dar mai puțin hotărîtă să rămînă întoarsă – și nu din acest motiv. Acela a fost momentul cînd, pentru prima dată de la sosirea ei, el i s-a adresat. Cu o singură frază.

Du-l să-l vadă un doctor.

A fost singura lui frază. Rostită ca un ordin, dar pe care ea a părut să nu o audă. Atunci, întorcîndu-i spatele lat, el a pornit spre porticuri. Îndepărtîndu-se pe sub ele și urmărit doar de două priviri. A mea și a Idolului Aztec, rămas în tot acest timp sub masă, vîrît în toate pliurile lui. Cu sarcina lui atavică de observator al acestor ființe absurde, victime ale iraționalilor lor mușchi cardiaci, ființe pe care o lesă îi impunea să le urmeze. Rezervîndu-le toată compasiunea de care ochii lui mici și injectați de sînge puteau dispune. Răbdător. Potolit. Între două urinări.

* * *

Oameni absurzi, care aveau să-i ofere și alte ocazii să-și distribuie compasiunea sîngerie. Înainte să emigreze împreună cu mine, cîteva săptămîni mai tîrziu, spre alte ținuturi, mai potrivite cu blazonul lui. La sfîrșitul unei relații pe cît de scurtă, pe atît de neprevăzută, declanșată de trei așii (persecuția exercitată de acel număr trei în vara aceea) împotriva unei chinte mici. La bordul unei ambarcațiuni cu pînzele umflate. Eveniment deocamdată oricum inutil de anticipat.

Deraiatul Sfînt Sebastian nu s-a întors în apartamentul din fața cupolei nici în seara aceea, nici în ziua următoare. Ci abia la trei zile după lupta sîngeroasă de sub porticuri și doar ca să înapoieze cheile apartamentului și să-și ia sacul de voiaj. A revenit în apartament – poate nu întîmplător – la o oră a amiezii cînd Partenerul meu Baricadat avea de obicei treabă la studiourile de înregistrări. Dar nu și în ziua aceea. Avînd astfel posibilitatea de a asista la mutarea oaspetelui său. De altfel, o treabă rezolvată rapid. Doar cît a durat umplerea sacului de voiaj, parțial problematică din cauza mîinilor lui bandajate, și apoi oprirea în pragul apartamentului, cu sacul pe umăr. Întru

totul asemănător cu un militar ajuns la capătul unei misiuni dificile, dar dusă eroic pînă la capăt.

Spunînd că pleacă spre albastra insulă Capri.

Aceea a fost vestea anunțată din prag înainte de plecare. Fără nici un alt detaliu și furnizată cu capul sus. Stoic. Precum vestea unui transfer pe un nou front al luptelor existențiale. Cînd Partenerul meu Baricadat și-a primit cheile și, cum trebuia să meargă la un studio de înregistrări, a coborît împreună cu el pe străduță, a putut constata că venise ca să-și rezolve mutarea la volanul Porsche-ului alb.

Odată sacul de voiaj pus în portbagaj, oaspetele lui a urcat la bord și a așteptat ca o altă mașină oprită pe străduță să se dea la o parte și să-l lase să treacă. Privind fix în față. Cu mîinile bandajate pe volan. În esență, precum cineva care a ajuns să prindă cu ele ceva fundamental. Una dintre valorile autentice ale existenței, probabil.

Atunci l-a lăsat și a pornit pe străduță în direcția opusă celei pe unde ar fi putut să treacă Porsche-ul alb și unde, dintr-un anumit punct de vedere, s-ar fi putut presupune că va avea loc încheierea firească a șederilor lui în cartier. Întîlnirea cu o tînără dotată cu un apartament și ulterioara mutare la ea.

Da, pînă la urmă, nimic diferit de alte veri. Îi era suficient să accepte acest punct de vedere. De aceea stătea așa pe străduță Partenerul meu Baricadat. Luptîndu-se cu puncte de vedere în vîntul puternic al revenirii ei. Înainte de alte evenimente ulterioare, nu întru totul banale, legate de iraționalul mușchi cardiac al oamenilor.

Toate, spuse aici. Pe acest litoral al cugetărilor mele antropologice. La trei ori zece ani distanță. Doar ca să mai bat un pic în toba asta veche. Precum vestitorii de pe scenele iarmaroacelor. Ca să-și vîndă marfa. Bună sau proastă, cum o fi ea.

PARTEA A TREIA

1

Al patrulea element

Așadar, să trecem la evenimentele ulterioare și nu tocmai banale, legate de iraționalul mușchi al oamenilor. Evenimente declanșate la cîteva zile după mutarea oaspetelui său. Mutare ce a provocat în viața cotidiană a Partenerului meu Baricadat o intensificare imprevizibilă a senzației de gol, datorată nu atît dispariției oaspetelui din apartament – chiar dacă terasa pustie era un element cumva uluitor –, cît semnificației absenței lui din Capitală. A ei din Capitală. Cu piața din nou goală și lipsită de sens fără prezența ei. Și cu confirmarea ulterioară a faptului că partida dintre ei doi, cu toate încercările – eșuate sau nu – de a o relua, era oricum în desfășurare. Bun, atunci nu-i rămînea altceva de făcut decît să stea la masă și să vadă cum evoluează situația. Adunînd mărunțișul jalnic pe care partida – jucată în acel moment în trei, dacă îl lua în considerare și pe oaspetele lui – îl putea oferi. Și exact în momentul acela, în imperturbabila varietate de jocuri de la toate mesele, în partidă a intervenit o mînă puțin spus imprevizibilă.

Odată cu sosirea unui al patrulea element, rămas – în chip uimitor – încă în joc.

* * *

Căci, după ce a traversat pe puntea unui feribot apele cenușii ale unei strîmtori moderat de nordice. După ce a străbătut într-un vagon de clasa a doua cîmpiile franceze cufundate în întunericul nopții de vară, străpunsă de luminile

cețoase ale unor sate necunoscute. După ce a trecut de munți acoperiți cu zăpezi veșnice, cu vagonul trenului transformat de toate ferestruicile deschise într-un cuptor torid și vîntos, a coborît de-a lungul coastelor unei strălucitoare mări tireniene estivale.

Așa a fost călătoria spre Capitală a celui de-al patrulea element, rămas – în chip uimitor – încă în joc. Călătorie care putea pune la încercare orice constituție, cu atît mai mult cînd e împovărată cu doi saci, dintre care unul de lucru, dar nu și pe a celui de-al patrulea element rămas încă în joc și debarcat în Capitală cu hotărîrea de a nu se lăsa scos din joc. Indiferent de preț. Chiar și cel al unui bilet suplimentar pentru bagajul său masiv la autobuzul care făcea legătura între gară și cartier, dată fiind existența, la vremea aceea, a acelei categorii de controlori fiscali ai speciei umane, ulterior extinsă, reprezentată de taxatorii din mijloacele de transport public.

O apăsare pe butonul interfonului, urmată de o voce feminină rostind un nume pe care proasta funcționare a aparatului și vocile de pe străduța cufundată în animația de la sfîrșitul zilei l-au făcut ininteligibil, au anunțat sosirea sa în apartamentul din fața cupolei. A urmat tropăitul confuz de pași urcînd trudnic treptele scării pînă la apartament, în timp ce el aștepta pe palier să afle cine le urcă. Cu prima impresie, cînd a văzut ivindu-se din penumbra scărilor o figură plăpîndă într-o fustă scurtă de pînză și un maiou, ducînd doi saci pe umeri, că e vizitat la domiciliu de vreo vînzătoare ambulantă de ceva. Apoi, odată ce a ajuns la tabăra de la poalele palierului și a lăsat pe pardoseală sacii, din care unul plin cu gheme și ace, ca un porc-spinos mare, speriat de călătoria lungă și parcă reticent să se desprindă de umărul ei: stupefianta ei identitate.

Cu o singură schimbare după trei ani: o radicală intervenție a foarfecii asupra părului lung pînă la nivelul gîtului înconjurat de un batic negru, pătat de transpirație. În rest, același trup firav de contorsionistă. Același procent mare de energie reprimată în hotare restrînse. Același incisiv de temut în colțul gurii. În fine, cu alte cuvinte, în ciuda intervenției radicale a foarfecii asupra părului ei lung, era furioasa trîntitoare de uși de dulap în bucătării englezești.

Cu ea se trezise în fața lui.

În ciuda absenței oricărei posibile îndoieli privind identitatea ei, tot a trebuit să facă un efort ca s-o accepte. Pînă cînd – după formalitățile rezolvate buimac pe palier, cum se întîmplă la toate sosirile neașteptate, și după ce ea a intrat în apartament –, odată invitată să ia loc, s-a îndreptat spre divan cu automatismul unui ac de busolă spre polul lui și cu sacii puși din nou pe umeri. Abia atunci a acceptat în sfîrșit complet faptul că se afla – încă o dată, după trei ani – în fața temutei franțuzoaice Beatrix de pe Lambeth North.

Odată așezată pe divan, ea a pus sacii pe podea, și-a desprins de la gît baticul pătat de transpirație, apoi, la întrebarea dacă vrea ceva de băut, a răspuns limitîndu-se să ceară generic ceva răcoritor. Rugăminte care l-a determinat să se ducă la frigiderul din bucătărie avînd în minte două întrebări legitime. Ce căuta ea pe divanul din apartamentul lui și cum de îi știa adresa, de vreme ce a ajuns să se instaleze pe el.

Apoi a intrat din nou în cameră cu o sticlă de apă și un pahar și a surprins-o plimbîndu-și concentrată prin încăpere privirea stăruitor exploratoare, cu baticul de la gît desfăcut peste sînii mici, fără sutien pe sub maioul oricum pătat de transpirație, și cu genunchii ieșindu-i de sub fusta scurtă și strînși unul lîngă altul, parcă interzicîndu-și unul altuia să se miște. Dădea impresia că ar căuta ceva sau pe cineva. Complet dezinteresată de orice alt lucru din jur, inclusiv de spectacolul gălăgios pe care stoluri de rîndunele stridente îl puneau în scenă pe cer deasupra terasei din spatele ei. La întoarcerea lui în cameră, tresărise, parcă prinsă în flagrant cu ceva. A răspuns la prima dintre întrebările lui legitime – ce căuta în Capitală –, ignorînd-o complet pe a doua, cea referitoare la adresa lui.

O vacanță în Capitală și nevoia de a găsi un hotel ieftin – dacă era posibil, în cartier –, fusese răspunsul ei. Știa vreunul?

Răspuns dat din spatele buzei paharului cu o naturalețe forțată. Un alt element care – împreună cu tresărirea de la intrarea lui în cameră și lipsa răspunsului la a doua întrebare legitimă – i-a transmis brusc o senzație clară. Că pînă la urmă

prima impresie avută pe palier, cea cu vînzătoarea ambulantă, nu era întru totul greșită și că ea se afla pe divanul acela ca să-i vîndă ceva.

Senzație care s-a acutizat după douăzeci de minute. Pe străduțe. În timp ce, odată porniți spre cel mai ieftin hotel din cartier, ea pășea alături de el după ce îi refuzase ajutorul la căratul sacilor. Tăcută. Cu pasul ei scurt și apăsat, de femeie mică și energică, izbind zgomotos pavajul cu tocurile. Închisă în sine și ignorînd complet – cum făcuse deja cu rîndunelele de pe terasă – atît animația de pe străduțe, cît și seara splendidă de cobalt care plutea peste acoperișurile clădirilor și peste cupole ca peste treptele unui imens pat triumfal. Înainte să se aștearnă peste ele. Întinzîndu-se, căscînd și apoi aprinzînd toate luminile de-a lungul rîului și printre casele vechi.

Încărcată cu toate promisiunile și oportunitățile serilor de vară.

Cu o atitudine diferită – a ei – față de seara splendidă și, cum deja se întîmplase cu rîndunelele de pe terasă, lipsită de orice interes turistic față de tot ce o înconjura. Așa era ea alături de el pe străduță. Îndemnîndu-l să se întrebe iarăși ce voia să-i vîndă de fapt cu sosirea aceea stupefiantă.

Prima ipoteză: evident, vreun soi de marfă esențială pentru oaspetele lui. Ipoteză bazată pe posibilitatea ca ei doi să fie încă nu doar într-o relație, ci și suficient de apropiați ca să-și comunice adrese utile. Poate, de ce nu, coabitînd în continuare pe Lambeth North. Ipoteză greu de exclus cu totul, chiar dacă în ultimii trei ani oaspetele lui nu făcuse nici un fel de aluzie la tînără. Dar și greu de luat în considerare. Îi era dificil să-și închipuie o relație de trei ani între ei, una cum era cea la care fusese martor în acel demisol, chiar și luînd în calcul abilitățile lui remarcabile de tip care încasează. Totuși exista ceva ce-i asocia instinctiv. Baticul negru de la gîtul ei, atît de asemănător cu ale lui.

Nu era cine știe ce indiciu, dar era suficient pentru a-l îndemna să o întrebe de unde vine.

Întrebare la care un zîmbet scurt și batjocoritor i-a dezvelit incisivul asimetric. Zîmbetul larg al cuiva confruntat cu ceva previzibil și în mod cert prevăzut. Urmat de răspunsul ei

sarcastic.

Lambeth North. *Ce, nu știa că ea locuia pe Lambeth North?*

După răspuns, zîmbetul ei larg, batjocoritor, a fost înlocuit imediat de niște buze foarte strînse. Parcă pentru a împiedica posibila ieșire a ceva greu și masiv, închis în stomacul ei mic. Vreun monstru gastric nedigerabil, ca să zicem așa. A treia povară a ei, pe lîngă sacii de pe umeri, cărați pe străduță cu mersul ei scurt și apăsat, izbind pavajul cu tocurile. Așa că au rămas tăcuți pînă la recepția hotelului ieftin.

Ea a început să i se adreseze din nou abia după ce și-a luat o cameră. Privindu-l sever în ochi și întrebîndu-l dacă ar fi dispus să cineze împreună în seara aceea.

Rugăminte care – și de-acum simțea că putea băga mîna în foc pentru asta – ar fi presupus prezența la cină a unui al treilea comesean, unul invizibil. Dar tot merita să studieze cît mai rapid marfa pe care ea venise să i-o vîndă, așa că au stabilit să se vadă ceva mai tîrziu în piață și a lăsat-o la recepția hotelului. Să se lupte cu formalitățile cazării.

Cît el a străbătut din nou străduțele, seara splendidă de vară a continuat să plutească peste rîu. Sub cerul de cobalt. El a trecut printre mesele localurilor, pregătite pe trotuare, cu primii clienți deja așezați și cerîndu-le ospătarilor meniurile.

Ca să vadă oferta culinară din seara aceea.

* * *

Cînd Partenerul meu Baricadat s-a întîlnit cu ea la Caffè coi Portici, tînăra își schimbase îmbrăcămintea, dar nu și dispoziția. Sînii mici și genunchii, eliberați de maiouri și fuste scurte, erau puși la adăpost într-un taior gri lejer, asortat cu o poșetă, ba chiar și cu un șirag de perle false la gît. Îmbrăcăminte complet nepotrivită atît cu temperatura serii, cît și cu climatul revoluționar din piață, și care, în mod straniu, o făcea să capete, cel puțin de la distanță, o înfățișare surprinzătoare, de nevastă burgheză minionă și întreținută, și, preț de o clipă, să acrediteze într-un fel oarecare ipoteza sosirii într-o vacanță în care e inevitabil necesar să te schimbi pentru

cină.

Dar era suficient să te apropii de masă ca să renunți din nou la ipoteza vacanței.

Stînd în fața a două pahare deja goale de calvados Morin, așa cum s-a putut stabili după comenzile ei succesive, dedica fațadei luminate a bisericii și artezienei ropotitoare din piață aceeași atenție pe care ar fi acordat-o unei curți comune găzduind porți de garaje. Interesul ei se limita doar la mulțimea din piața cu porticuri, într-o explorare stăruitoare, asemănătoare cu cea rezervată camerei din fața cupolei în momentul sosirii. Apoi, după ce a consumat alte două pahare de calvados, l-a urmat la restaurantul unde aveau să ia cina. Fără a rosti vreun cuvînt. Dar și fără a înceta să scruteze mulțimea.

Partenerul meu Baricadat parcă se silise să aleagă restaurantul potrivit cu taiorul și perlele ei de la gît. Singurul local din cartier care supraviețuise invaziei revoluționare, asta mai mult grație bastioanelor prețurilor sale, justificate nu atît de calitatea bucătăriei, cît de vesela de argint marcat de la mese și de colecțiile de vase de porțelan pal, păstrate în vitrine care supraviețuiseră secole de-a rîndul carilor din diverse saloane particulare dispărute înainte ca ele să-și afle ultimul refugiu în localul acesta. Scoțînd clinchete fragile de sticlă sub pașii ospătarilor silențioși. De aceea, una peste alta, localul era demn de apreciere cel puțin pentru rezistența în timp a mobilierului. Dar nu și în ochii ei, care nu i-a acordat mai multă atenție decît acordase tuturor lucrurilor încă din momentul sosirii. Iar apoi a înfruntat cina învăluită într-o muțenie pe care el a avut mare grijă să n-o întrerupă și s-a dedicat unei singure misiuni. Alimentarea cu alcool a masivului ocupant al stomacului ei – adică, după paharele de calvados de la Caffè coi Portici, cu vinul rece al casei. Pe care și-l turna singură. Fără să aștepte ca el să-i umple paharul. Pentru ca apoi să-și cufunde din nou incisivul de temut în fiecare sorbitură, fără să-i pese ce bea.

În esență, pentru ea masa de la restaurant era mai mult o transfuzie de energie îngîndurată și posomorîtă decît o cină. Un alt factor, pe lîngă baticul negru de la gît, care o asocia

cumva cu oaspetele lui dispărut, amintindu-i de modul ferm și meditativ în care își consuma el la Horse and Groom singura masă zilnică, formată din bere și sendvișuri.

Era o legătură la care putea adăuga și alte similitudini între cei doi. Începînd cu lipsa totală din partea ei a oricărei încercări, fie și formală, de a plăti paharele de calvados consumate la masa de la Caffè coi Portici. Și ea, la fel ca el, cu berile de la Horse and Groom, părea să aibă senzația că i se cuveneau. Apoi aceeași etalare fățișă a stărilor sufletești. Aceeași atitudine de ins căruia lumea îi e datoare. Aceeași exploatare foarte calculată a oportunităților. În ansamblu, o asemănare oarecum obscenă cu unele cupluri care, la întîlnirea cu propriul partener intim, simt plăcerea de a-și dezvălui părțile lor cele mai urîte. Așa era ea la masă. Și, odată stabilite respectivele legături, văzînd apelul ei neîntrerupt și ursuz la sticla de vin, el a hotărît să rupă tăcerea.

Spunîndu-i că, dacă venise cumva să-l caute pe oaspetele lui, nu avea să-l găsească, pentru că nu era în Capitală.

La auzul informației, mîna cu care ea ținea paharul a tremurat o clipă. Apoi a dus totuși paharul la buze. Așa că – la fel ca în apartament, cu așa-zisa sosire în vacanță – replica ei a venit cu o naturalețe forțată, de la adăpostul buzei unui pahar.

Să-l caute pe *el*? Dar *ei* nu mai erau împreună. *Nu știa asta?*

Apoi, odată paharul pus pe masă, ridicase privirea – cu sau fără naturalețe –, așteptîndu-i comentariile. Precum cineva care, avînd de-acum aranjată taraba pentru marfă, se pregătește să o scoată din cutii ca s-o expună. Lucru pe care a început să-l facă punînd o altă întrebare. Și privindu-l fix în ochi.

Dacă el e la curent cu învoiala lor referitoare la vară.

Experiența din bucătăria de pe Lambeth North îl învățase că n-o să fie nevoit să insiste ca să afle ce hotăra ea să-i spună, așa că Partenerul meu Baricadat a tăcut în continuare. Timp în care ea – cu paharul din mîna ușor tremurîndă dus în mod repetat la buze – i-a adus la cunoștință învoiala încheiată între ei cu trei ani în urmă, cînd se întîlniseră pe aeroportul din Londra. Învoială care prevedea continuitatea relației lor de conviețuire de la demisol pe parcursul întregului an, cu

excepția lunilor de vară, în care el putea avea propriile experiențe solitare de scriitor, cu tot cu independența implicită. Luni în timpul cărora relația lor urma să fie exclusiv epistolară, pentru ca ulterior el să o poată transforma într-o carte pe care să i-o dedice. *Nu era la curent cu asta?*

Nu i-a așteptat răspunsul. Bine, fie că învoiala exista sau nu, de-acum tot trebuia considerată ruptă, după cum reieșea din ce îi scrisese el cu cîteva zile în urmă. În mod evident, el *nu mai avea nevoie de alte scrisori pentru cartea lui*, cum a sunat comentariul ei disprețuitor de la final. Avea scrisoarea în poșetă. *Voia s-o vadă?*

Ignorînd foaia pe care ea, după ce o scosese din poșetă și o ținuse în poală toată cina, i-o întindea acum peste masă – foaia mototolită ce îi amintea cumva, dacă vreți, de cele făcute ghem de el pe terasă într-o altă și de-acum inutilă legătură între ei –, s-a trezit că-l analizează pe oaspetele lui în lumina acestor noi informații. De la prima lor sosire în Capitală, cu trei ani în urmă, și mutarea lui, odată ajuns în cartier, la anumite tinere dotate cu apartamente pînă la plecarea de la sfîrșitul verii, deși oricum primea în continuare corespondența pe adresa lui. Bun, trebuia să recunoască: era un Sfînt Sebastian stoic, dotat cu o capacitate de organizare imposibil de ignorat. Așa cum, imediat după asta, s-a trezit că leagă numele ei dantesc – Beatrix – de meseria lui de scriitor. Toate, considerații nelipsite, în fond, de aspecte amuzante.

Dar nu suficiente ca să-l facă să ia scrisoarea întinsă peste masă. Așa că ea a pus-o din nou în poșetă, pe care a închis-o cu un pocnet sec. Înainte să i se adreseze din nou, cu o afirmație făcută pe tonul aspru pe care îl va fi rezervat oricui era complice la infamiile oaspetelui lui.

Era sigură că la mijloc e o femeie. Îl cunoștea prea bine ca să n-o știe. Știa cine e? În scrisoare spunea că părăsește Capitala. *Știa cînd se întoarce?*

Întrebări puse în timp ce-l țintuia cu privirea, fără a mai simți nevoia să se ascundă în dosul buzei unui pahar. Cu toată marfa scoasă de-acum din cutii și expusă cu o ostentație agresivă pe tarabă. Marfă constînd, în esență, dintr-un soi de monstru mare, gîfîitor și pe jumătate înecat, mai întîi în

calvados, apoi în vinul alb și apoi expulzat de stomacul ei direct pe masa restaurantului, de unde să privească rătăcit în jur de pe o față de masă de in alb, printre pahare de cristal, farfurii de porțelan și tacîmuri de argint.

I-a răspuns că nu știe.

Atunci ea și-a turnat iar din sticlă. Cu mîna în care ținea paharul și mai tremurătoare. Cu incisivul de temut descoperit, parcă în căutarea vreunei jugulare în care să se afunde, timp în care explora pentru prima dată localul. Poate în căutarea unor uși de dulap pe care să le trîntească, la fel ca în bucătăria de pe Lambeth North. Și, ce-i drept, vitrinele fragile, care rezistaseră secole la rînd, zăngănind slab sub pașii silențioși ai ospătarilor, păreau să se înfioare sub privirea ei. Atunci el l-a strigat pe ospătarul care îi servise.

Cerînd nota.

* * *

La fel cum s-a întîmplat cu oaspetele lui, am ajuns să cunosc acest al patrulea element, rămas în chip uimitor încă în joc, chiar în seara sosirii sale. La întoarcerea lor pe sub porticuri, după cina în restaurantul cu argintărie marcată și vitrine străbătute de fiori. Și cu ea trezindu-mi – în anii aceia verzi ai exilului meu în Capitală – un soi de inițial și neîndoios interes parasportiv, ca să zicem așa, datorat în principal trupului ei minion.

Trup minion – ea concentrată să bea calvados Morin, cu cel mai complet dezinteres față de orice altceva din jur dacă nu era lichid și ingerabil – care putea să te ducă cu gîndul, ca în demisolul din Londra, și la o contorsionistă într-un moment de pauză alcoolică, înainte de a intra, desigur, pe scena unui circ. Dar și – de ce nu, dată fiind androginia ei și, probabil, perspectiva mea profesională, ce mi-a modelat impresia – la un jocheu în timpul prezentării cailor pe hipodrom, înaintea unei curse. Același procent mare de energie fizică și nervoasă comprimată într-un spațiu restrîns. Aceiași genunchi de fier. Aceeași concentrare mută a privirii spre linia de sosire și –

farmec deloc secundar – aceeași discreție a celui ce deține informații secrete despre ordinea sosirilor pe care ați fi vrut să le știți și voi.

În esență, un trup tocmai potrivit – în acei ani ai exilului meu verde în Capitală și în ciuda senzației că ar fi fost greu să vă ofere numele unui învingător – pentru a sugera posibilitatea unor sugestive și imposibil de ignorat cavalcade, ca să zicem așa.

Posibilitate care, în consecință, m-a îndemnat – în timpul unei scurte dispariții a ei în pîntecul aglomerat al cafenelei, pentru ipotetica eliminare în privat a lichidului consumat în public – să-l rog pe Partenerul meu Baricadat să ne lase, strategic, singuri la masă.

Numai că fără rezultate apreciabile, așa cum am putut verifica imediat, cînd ea s-a întors la masă și Partenerul meu Baricadat era deja plecat. De vreme ce inutilitatea lui ca informator potrivit pentru a da de urma obiectului dispărut al căutărilor sale se stabilise deja odată ce ieșise din pîntecul aglomerat al cafenelei, ea nici măcar n-a părut să-i observe absența. S-a limitat să accepte al nu ştiu cîtelea Morin cu liniștea cuiva care constatase că între un reprezentant sau altul al sexului masculin – obiectul căutărilor ei fiind exclus – nu exista nici o diferență substanțială dacă acesta era în stare să schimbe cîteva fraze în franceză și să plătească un calvados.

A urmat, după un schimb de replici nesemnificative despre vreme și piață, într-o tentativă de conversație nesusținută nici măcar de al nu ştiu cîtelea calvados, declarația ei că e obosită după călătorie.

Cînd, ridicîndu-și posteriorul de pe scaun ca de pe șaua unui pursînge – tot conform perspectivei mele deformate –, a pornit prin mulțimea din piață, eu am stat locului și am privit-o. Mersul ei scurt și fără ezitări, în ciuda paharelor de calvados și a vinului de la restaurant, m-a pus în fața unei realizări tehnice incontestabile. Că nu am mai văzut niciodată un hidrofor de dimensiuni atît de reduse care să ofere spectacole atît de rafinate.

Realizare tehnică confirmată în serile ce au urmat. Cînd, renunțînd la taiorul gri, s-a adaptat vestimentației pieței, cu

fuste de pînză și maiou, dar – poate ca un semn de revoltă față de postura ei de convietuitoare repudiată – fără batic la gît, și a început să frecventeze masa noastră, autoinvitîndu-se tacit. Și acceptînd toate sendvișurile și paharele de calvados Morin pe care masa i le putea oferi. Ca și cum i s-ar fi cuvenit și fără să mulțumească vreodată. De parcă nu ea era cea care profita de ele, ci ocupantul gastric al stomacului ei. Pe scurt, cumva ca o vestală taciturnă a unui zeu ranchiunos, însetat și înfometat, închis în dimensiunile restrînse ale templului trupului ei plăpînd și dur.

Așa a fost ea la masă, între mine și Partenerul meu Baricadat, în serile ce au urmat. Etalîndu-și indiferența fundamentală față de piață printr-o țesătură neagră de lînă – un pled pentru cal, conform insistentei mele impresii hipice – pe care, după ce o scotea din sacul ei mare, înțesat cu ace, o ținea desfășurată pe genunchi, complet indiferentă la temperatura estivală a serilor. O Penelopă Melancolică refractară termic, așteptîndu-l pe dispărutul ei Ulise și înarmată cu un mic ac curbat, capabil să lanseze, chiar și sub luminile slabe ale porticurilor, scînteieri atît de înfricoșătoare, încît să golească pe oricine de orice ispită parasportivă.

Așa era deci situația la masă cu această Penelopă Melancolică în serile de la Caffè coi Portici. Ca și în cazul asediului declanșat asupra acelui Ciudad de México de obiectul dispărut al căutărilor ei, aveam iarăși de-a face cu o femeie închistată și tăcută în așteptarea încăpățînată și agitată a unui bărbat care, mai devreme sau mai tîrziu, trebuia totuși să-și facă apariția în mulțimea din piață.

Eveniment care avea să se petreacă peste cîteva seri. La întoarcerea fugarilor de pe albastra insulă Capri. Cu toți cei patru jucători reuniți pentru prima și singura dată la aceeași masă. Într-o scurtă, dar fundamentală mînă a partidei lor.

Cea a nopții din Benghazi, ca să zicem așa.

2

Noaptea din Benghazi

Vara începuse să-și învîrtă buzduganul cu o săptămînă în urmă. Cu trei zile transformate pe neașteptate în unele nord-africane de o căldură care – pornită din acele zone deșertice și traversînd nevătămată apele răcoroase ale Mediteranei – ajungea în fiecare dimineață în cartier ca să se înalțe deasupra cupolelor pe un cer fără păsări, asemănător cu un zid opac și înalt. Înainte să se fărîmițeze peste cartier. Doborîndu-l. Trei zile de străduțe și piețe pustii, unde doar cîinii rezistau coacerii generale. Întinși pe pavaj, la umbra bisericilor cu ușile mari întredeschise, ocrotind ineficient vîrsta venerată a Tatălui Ceresc. Sau sub copertinele barurilor și restaurantelor, desfăcute peste trotuare încinse și oricum nefolosite. Trei zile doar cu rîul rămas indiferent la temperatură. Și curgînd pe sub poduri cu aerul serafic al cuiva care merge la mare, ca să zicem așa.

Așa au fost acele trei zile. Cupole și palmieri iviți din grădinile vechilor clădiri ale cartierului strivit sub cerul încărcat de nisip, luînd înfățișarea vagă a unui Benghazi greșit, asediat de jur-împrejur de un deșert invizibil. Pînă la apus. Cînd locuitorii – exilați cosmopoliți și revoluționari – apăreau din nou pe băncile de marmură aflate în piață, calde încă, ca să trăiască un soi de momentană solidaritate comună, de supraviețuitori coloniali.

Așa au fost acele trei zile. Urmate de nopți atît de sufocante, încît determinau și cuplurile de tineri îndrăgostiți să se ignore în așternuturile date la o parte ale paturilor, ca niște soți bătrîni, de-acum indiferenți față de amintirea începuturilor lor totuși năvalnice. Așa au fost acele nopți. Neîndurătoare. Iar

ultima a înregistrat sub cerul boreal al pieței o mînă scurtă, dar esențială, din partida în desfășurare între Partenerul meu Baricadat și ceilalți trei inși, mînă începută odată cu hotărîtoarea sosire în piață a fugarilor de pe albastra insulă Capri.

* * *

Sosire intuită de Penelopa Melancolică încă înainte ca fugarii în chestiune să apară la masa noastră. Cum își făcea de lucru cu țesătura ei desfășurată pe genunchi – cu o rezistență la temperatura nocturnă egală cu cea a rîului care curgea în întuneric pe sub poduri și în spatele clădirilor ce închideau piața –, la un moment dat al serii capul ei a avut o tresărire neașteptată înspre mulțimea din afara porticurilor. Ca la chemarea zeului ranchiunos stabilit, cel mai probabil, în stomacul ei mic, ce a făcut-o să devină brusc încordată și vigilentă ca un animal domestic readus – de un miros sau un sunet imposibil de perceput de ceilalți – la precedenta lui condiție primordială. De aceea eu și Partenerul meu Baricadat am putut identifica în mulțimea din piață, urmărind exact direcția privirii ei, drapelul jigărit al fugarilor din albastra insulă Capri.

Cu ea deschizînd drumul. Semănînd încă o dată – ca la prima ei reapariție în piață, împreună cu travestiții – cu un velier ce intră în port, dar de data asta, judecînd după chipul sever și încordat ca un pinten, nu cu velele întinse, ci strînse în jurul catargelor, ca în urma unei furtuni care le pusese la grea încercare. Așa arăta ea.

Apoi, în urma ei, Idolul Aztec. Semănînd cu un soi de figură sculptată de la prora unei corăbii, ajunsă în mare în timpul aceleiași intemperii și recuperată grație lesei. Și, în fine, el. Mercenarul pătruns în Ciudad de México. Nu mai purta veșminte paramilitare, ci – poate pentru a se asorta cu rochiile ei – cămașă și pantaloni albi, devenind un soi de marinar încordat și bronzat care, părăsind armata și învingîndu-și problemele dermice, sfîrșise prin a înfrunta bătăliile dure ce i

le putea rezerva marea.

Lăsînd la o parte metaforele marinărești și pentru a rămîne în Benghazi: doi colonialiști îmbrăcați în alb și dotați cu cîine, care s-au ivit încordați și epuizați de deșertul din jur. Așa arătau ei cînd s-au întors în piață. Dînd startul mîinii scurte, dar esenţiale din partida în patru ce tocmai se juca între ei.

Nici un salut, nici o încercare de a căuta printre mese scaune libere – de altfel, imposibil de găsit cînd au ajuns. Între ei, doar o încrucișare dură de priviri în perechi. Cea a Penelopei Melancolice spre Marinarul Alb, cu incisivul dezvelit în surîsul sarcastic al unui entomolog la vederea unei insecte intrate în etapa unei interesante – chiar dacă nu imprevizibile – transformări, și a lui, absolut indiferentă la prezența ei în piață, dînd clar de înțeles că, dacă era nevoie, putea s-o ignore luni întregi în demisolul londonez.

Așa erau privirea Penelopei Melancolice și cea a Marinarului Alb și diferite de ale celui de-al doilea cuplu implicat în partidă, cu ea cerîndu-i aspru, foarte aspru și nervos, Partenerului meu Baricadat să-i vorbească între patru ochi și el privind-o, cu trupul lui mătăhălos înfipt în scaun.

Prin urmare, ca să revenim la metaforele marinărești, un dezinteres dur din partea lui, ca al unui fost armator al acelui velier încercat de furtuni ce intrase în port, dar, în esență, fără ca acesta să fie motivul pentru care îi respingea cererea. Și pentru care s-a ridicat calm. Pentru ca apoi, tot calm, s-o urmeze prin mirosurile intense de transpirație ale mulțimii ce se înghesuia la porticuri. Mulțime pe care ea o străbătea cu pintenul tare al chipului, parcă înfruntînd niște valuri umane urît mirositoare. Și lăsînd în urmă un siaj amplu de naufragiu.

Cît despre Marinarul Alb, odată Partenerul meu Baricadat dispărut, el s-a așezat pe scaunul rămas liber. Cu lesa Idolului în mîinile bronzate, chiar dacă, după vreo zece zile, pe dosul lor se vedeau încă urmele luptei care îi deschisese porțile din Ciudad de México. Tot absolut indiferent la prezența Penelopei Melancolice, ce îl studia concentrată, cu incisivul dezvelit de surîsul sarcastic, făcîndu-l să semene cu un bisturiu scos din teacă pentru o disecție. Așa erau cei doi. Totuși cu el, în ansamblu, poate nu chiar atît de indiferent la acel bisturiu scos

din teacă, de vreme ce s-a ridicat aproape imediat, pornind-o spre ieșirea de sub porticuri și dispărînd din piață. Cu capul sus. Cu lesa Idolului în mîini.

Așa a fost începutul scurtei mîini din partida lor în patru în noaptea din Benghazi. Noapte tot mai încărcată de mirosuri intense și tot mai nord-africană odată ce ajungeai dincolo de porticuri și sub cerul boreal al felinarelor stradale. De mirosuri acre, nord-africane, pe care Partenerul meu Baricadat le-a traversat urmînd siajul naufragiului ei. Pînă la fîntîna arteziană centrală. Unde, stînd în picioare între frunți și spinări asudate de oameni așezați pe margini, ca să profite de jeturile de apă venite de la statuile de piatră, și cu chipul perlat de transpirație îndreptat spre șiroaiele de apă, ea i-a adresat o rugăminte fermă.

Să-i ceară Marinarului Alb să o scutească de prezența lui. Imediat. Chiar în noaptea aceea.

Rugăminte fermă adresată fără vreun soi de explicație, nici despre cele întîmplate între ea și Marinarul Alb pe albastra insulă Capri, nici ca să lămurească de ce ar trebui el să emită ordinul de evacuare, ci limitîndu-se să adauge o singură informație. Că asta va fi ultima ei rugăminte înainte să dispară definitiv din viața lui.

Rugăminte adresată fără să-l privească. Oferindu-i doar profilul și spatele bronzat, ușor transpirat și descoperit de decolteul rochiei albe, ceea ce i-a provocat brusc, în ciuda generatorului lui de duritate pus în funcțiune, un gînd neașteptat la corpul ei, perlat pe sub rochia albă de sudoarea răcoroasă a nopții de vară.

Și, după gîndul acela neașteptat, constatarea imediată a insuficienței generatorului lui de duritate. Și apoi, brusc, imperioasa nevoie de a se îndepărta. Lucru pe care l-a și făcut. Dintr-odată. Îndepărtîndu-se de ea și de sudoarea răcoroasă a corpului ei pentru a porni prin mulțimea din piață, ca să se întoarcă sub porticuri și să-l caute pe Marinarul Alb. Apoi, remarcînd dispariția lui de la masă, și-a continuat căutarea în piață. Cu alte frunți perlate de sudoare și alte trupuri feminine bronzate, dar nesemnificative pentru el în timp ce trecea din nou printre mirosurile acre și intense ale nopții nord-africane.

Una peste alta, nu i-a trebuit mult ca să-l găsească pe oaspetele lui. Cu sau fără mulțime, era totuși singurul Marinar Alb din toată piața dotat cu Idol Aztec. Așa că în cele din urmă a reușit să dea de el. În picioare, lîngă o bancă aglomerată. Cu bronzul trupului ca o decorație cîștigată cu trudă, cu lesa Idolului în mîna avînd încă urmele luptei lui și cu privirea hoinărind prin piață, complet indiferentă la atenția pe care Idolul, ghemuit pe pavaj cu toate pliurile, o trezea printre oamenii așezați pe bancă. Și cu ochii plini de compasiune sîngerîndă ai Idolului ațintiți, ca și ai stăpînului său, spre fîntîna unde ea, întoarsă cu spatele, aștepta rezultatul ordinului de evacuare.

Așa stăteau Marinarul Alb și Idolul lui în mulțime, lîngă bancă. Ascultînd fără să clipească ordinul de evacuare. Ca în fața unui portărel insignifiant care îi înmînează un act de evacuare lipsit de orice validitate. Apoi scurta lui considerație. Aspră, scurtă, de-a dreptul agresivă.

Că Partenerul meu Baricadat nu avea nici o autoritate să facă astfel de somații și că, deși la un moment dat o avusese, acum nu mai era cazul.

Acesta a fost răspunsul lui, cu ochii ațintiți în continuare asupra ei printre oamenii strînși pe marginea fîntînii. Un mercenar deraiat, pătruns în rîvnitul lui Ciudad de México, căruia de-acum îi cunoștea toate secretele. Inclusiv cel al căsniciei eșuate, cum se vădise clar din răspunsul lui.

Atunci l-a lăsat în picioare lîngă bancă. Cufundat în încăpățînarea lui deraiată. Pentru ca apoi, după ce a străbătut din nou mulțimea – cu generatorul de duritate împotriva ei dat furibund la volum maxim din cauză că îl informase pe Marinarul Alb despre căsnicia lor eșuată și văzînd aici, din niște rațiuni pe care nu avea nici o intenție să le înțeleagă, cea mai inacceptabilă trădare –, să se întoarcă la fîntînă.

Unde ea ascultase răspunsul Marinarului Alb tot cu spatele la el. Fără să-și desprindă privirea de pe jeturile zgomotoase ale artezienei. Cu profilul bronzat brăzdat de picături de apă scăpate din acele jeturi prin aerul cald al nopții nord-africane ca niște solitare și neprevăzute lacrimi artificiale. Așa era ea la auzul răspunsului dat de Marinarul Alb. Așteptînd doar ca el, a

cărui misiune eșuase, să plece. Lucru pe care el l-a și făcut. Întorcîndu-i furios spatele.

Și-atît s-a petrecut între ei în – pînă la urmă – scurta mînă jucată în patru în noaptea din Benghazi.

* * *

Restul s-a întîmplat peste două zile. Cu buzduganul verii în sfîrșit domolit. Cu acel Benghazi dispărut și nopțile redevenite nopțile Capitalei, fără deșerturi în jur.

Peste două zile. Într-o dimineață tîrzie și de-acum normală de vară, cînd ea a apărut la Timpul regăsit ca să-l roage pe Santandrea, ocupat cu aranjarea localului pustiu, să-i ceară Marinarului Alb să lase acolo cheile de la apartamentul ei. Rugăminte făcută cu asprime. Și cu privirea fixată îndîrjit în tejghea. Pentru ca apoi să iasă din local fără să salute și să o pornească pe străduță, unde o aștepta cineva în dimineața tîrzie și de-acum normală de vară. Tipa Masculină la volanul Porsche-ului alb. Cu o hartă rutieră despăturită pe volan. Cu un surîs vag pe buzele subțiri.

3
Dosarul Londonez

Bun. Acesta a fost un exemplu – aici, pe litoral, în extrasezon, cu reflecțiile mele antropologice de la o distanță de trei ori zece ani – legat de cele spuse deja la începutul acestei povești, fie și doar pe fugă. Cum că aveam să aflu anumite detalii chiar şi peste ani de zile. De fapt aveau să fie necesari aproximativ patru ani acordați repetatelor și neînțeleselor combinări de cărți ale Tatălui Ceresc înainte să le aflu – fie și sub rezerva licenței artistice – pe cele referitoare la Marinarul Alb de după noaptea din Benghazi.

Aproximativ patru ani. În urma unei croaziere profesionale pe o rută mediteraneeană cu surprinzătoare conexiuni cu această poveste și avînd ca destinație un oraș de-acum lipsit de orice legătură cu Fabuloasa Swinging London.

În profesia mea vasele de croazieră sînt locuri de muncă bune. Toate au de obicei la bord oameni dotați adesea nu doar cu doze zdravene din ceea-ce-contează, ci și cu parteneri ilegitimi, nefrecventabili în propriile reședințe. Pe scurt, în compania unor amanți ilegali, amanți de vacanță alături de care se exhibă grandoarea la mesele cu postav verde din sălile de joc ale vasului, cu rezultate de obicei suficiente pentru un profesionist ca să-și justifice cheltuielile de îmbarcare. De fapt la mesele de pe vasele de croazieră întîlneai foarte des oameni destul de entuziasmați de aventuri extraconjugale. Și deci dispuși în momente cruciale ale jocului să vă împărtășească din beneficiile entuziasmului lor de vacanță susținîndu-vă consistent cu alcool și țigări.

Așa stăteau lucrurile pe aceste vase. De fapt toți cei din croaziere aveau, în esență, o relație de un utilitarism atît de

orb cu cărțile de joc, încît nu știau nici cîte figuri privesc la dreapta și cîte la stînga într-un pachet cu cincizeci și două de cărți. Opt față de patru. Sau, în momentele cînd jocul lîncezea, erau incapabili să se bucure de plăcerea intimă de a remarca diferența subtilă dintre chipul indolent al reginei de caro și cel în gardă, dar gata să se ofere, al reginei de cupă. Ori de a constata sexualitatea incertă a valeților, cu caracterul lor subaltern ambiguu față de restul curții. Sau bizantinismul glacial al regilor, absent doar la dezamăgitul Lear de pică.

Da, toți cei din croaziere – de obicei entuziaști, aproximativi și potențial utili. Bineînțeles, cu excepția vreunui posibil coleg, cu care trebuia să ajungi la un fel de *gentlemen's agreement*. În orice caz, nu altfel stăteau lucrurile în croaziera mediteraneeană în chestiune, avînd surprinzătoare conexiuni cu această poveste. Pornind de la îmbarcarea în orașul de reședință din Liguria al Partenerului meu Baricadat și cu două opriri, prima la Barcelona – ale cărui port și *ramblas*[1] pavate vor fi scenele unor evenimente esențiale ale poveștii după noaptea din Benghazi – și a doua într-un Tanger scînteietor, fără legătură cu povestea, dar demn de menționat pentru un cîștig încasat nu în valută legală, ci în aproximativ trei sute de grame de marijuana, achiziționată de la un pasager care coborîse să facă cumpărături în port și apoi rămăsese fără bani lichizi.

Marijuana pe care o aruncasem mai apoi în mare, deși cu oarecare reținere, ca să evit riscurile vamale la ultima acostare, într-o Londră unde m-am oprit pentru nu mai mult de douăsprezece ore înainte de revenirea în patrie. Cu ineluctabila așteptare a îmbarcării într-un avion și omorîndu-mi timpul printre tarabele unei librării din aeroport.

A trebuit să răsucesc de cîteva ori în mîini cartea găsită pe tarabe înainte să-i accept întru totul realitatea concretă. Dar numele și fotografia autorului – chipul de o stoică acceptare prins în obiectiv –, precum și titlul *Alexandra*, pe lîngă răsfoirea cîtorva pagini, au alungat orice posibilă îndoială legată de povestea conținută între copertele rigide de carton.

Poveste care, așa cum am putut stabili încă din timpul zborului, avea ca protagonist masculin un scriitor britanic în

criză de inspirație, îndrăgostit – după o întîlnire cu protagonista feminină la sfîrșitul unui apus cinematografic din Capitală – de foarte frumoasa și misterios de echivoca moștenitoare unică a unui bogat industriaș belgian. Pentru că povestea nu era una anglo-elvețiană, ci anglo-belgiană. Care se depăna în patru decoruri principale. Un vechi cartier al Capitalei, locuit de oameni pe care, dacă voiai, îi puteai defini drept dezrădăcinați și din rîndul cărora făcea parte și protagonistul. Apoi, după cum urmau în carte, apartamentul ei luxos de pe o colină cu copaci, locuită de oameni foarte dotați cu ceea-ce-contează, o vilă impresionantă cocoțată pe stîncile albastrei insule Capri și, în fine, cheiul însorit al portului turistic din Barcelona, unde întreaga poveste își avea finalul nefericit.

Deci o carte care – în ciuda conotării belgiene a protagonistei și sub rezerva licenței artistice – constituia un dosar mai mult decît demn de luat în seamă datorită detaliilor acestei povești, care altfel ar fi rămas necunoscute.

Așa că de aici înainte avem Dosarul Londonez, ca să zicem așa.

* * *

Dacă omitem prima parte a romanului, în care protagonistul dezrădăcinat nutrește stăruitoare visuri de glorie literară în puburi londoneze tapetate cu stampe cu cai, și ne limităm la a doua parte a poveștii, cartea îl prezintă pe protagonist pierzîndu-și iubita echivocă – după un ordin de evacuare din apartamentul și din viața ei – și fugind într-o noapte de vară dintr-o piață aglomerată a Capitalei, pentru ca apoi să ajungă pe străduțele cartierului, dar numai ca să certifice o a doua dispariție semnificativă. Cea a mașinii ei – un Porsche alb cu numere belgiene – de pe străduța unde fusese parcată. Cu locul ei uzurpat de o mașină gri și ieftină, o marcă franţuzească, de altfel singura referire la această națiune din întreaga carte, dată fiind absența totală din dosar a tinerelor franțuzoaice.

Oricum, în scurt timp a văzut iarăşi Porsche-ul alb. Cînd, găsind el un șofer de taxi dispus să primească și remarcabilul cîine pe care încercase să i-l dăruiască și ea îl refuzase, a ajuns pe colina cu copaci a locuinței ei, unde el fusese oaspete. Și a găsit Porsche-ul alb, parcat, ca întotdeauna, în spatele unui lanț întins între două trunchiuri de copaci, dar de data asta cu lanțul încuiat cu un lacăt și cu portbagajul îndreptat spre stradă, ca într-un nou gest ostil de întoarcere a spatelui după cel făcut de ea în piață.

Totul i-a dat o senzație atroce de excludere, acutizată atunci cînd, în vreme ce cîinele se îngrijea de necesitățile lui hidrice nocturne la rădăcinile copacilor de pe colină, el a intrat în apartament. Fără a fi nevoit să sune, grație cheilor avute în posesie. Și, de asemenea, găsindu-l cufundat într-o tăcere făcută și mai apăsătoare de luminile apartamentului, rămase toate aprinse, și de ferestrele deschise larg spre colină, ca într-un fel de dorință vădită de a schimba aerul cît stătea închisă în camera ei. Dar nu înainte să-l lase să-și găsească – în caz că mașina din spatele lanțului, luminile aprinse și ferestrele larg deschise nu ar fi fost de ajuns ca să-l facă să înțeleagă dorința ei categorică de evacuare – sacul de voiaj umplut de-a valma în camera ce îi fusese alocată încă de la începutul poveștii lor, într-un gest de ospitalitate care nu mersese niciodată mai departe de alocarea respectivei camere.

Așa arătau lucrurile la întoarcerea lui în vilă. Atunci, odată stinse luminile apartamentului, s-a dus să se întindă pe unul dintre divanele albe care îl mobilau. Gîndindu-se din nou la evenimentele zilei. Pentru că tocmai în dimineața aceea, pe albastra insulă Capri, inexplicabila ei echivocitate își găsise dramaticul final. La capătul a zece zile de conviețuire tensionată în casa cocoțată pe stîncile coastei. Cu ea fugind mînioasă de ceva din Capitală și cu telefonul sunînd misterios în fiecare dimineață. Prelung. Mereu la aceeași oră. Ca o chemare recognoscibilă pe care ea – întinsă la plajă pe un șezlong de pe terasa perpendiculară pe marea ce se întindea luminoasă în fața casei – o ignora cu încăpățînare. Cu ochii închiși îndreptați spre cerul strălucitor al insulei. Cu corpul, bronzat arogant, complet gol sau cel mult învelit într-un delicat

costum de baie alb, singurul articol de îmbrăcăminte purtat atît ziua, cît și noaptea și pe care, spălîndu-l doar dacă era necesar, îl lăsa apoi arogantă să se usuce, atîrnîndu-l de fereastra camerei ei, unde el avea interdicție totală de intrare.

Nimic altceva între ei în cele zece zile petrecute împreună în casa cocoțată pe stînci. Cel mult cîteva sfaturi expeditive din partea ei despre creme solare potrivite pentru hipersensibilitatea lui dermică și invitații insistente și nervoase să se ducă să se bronzeze singur în vreunul din golfulețele insulei, plus telefonul care suna în fiecare dimineață la aceeași oră, fără ca ea să răspundă. Nimic altceva în timpul ședерii lor pe insulă. Ea, închisă după-amiaza ore în șir în cameră, iar el, împreună cu cîinele refuzat, așteptînd-o inutil să iasă pe terasă.

Pînă la apus. Cînd ea, ieșind în sfîrșit din cameră, îi propunea nervoasă să meargă la vreun restaurant de pe coastă – dată fiind lipsa aproape completă a proviziilor din frigider –, iar acolo luau cine taciturne, urmate de plimbări nervoase prin port, unde acostau vasele şi unde ea stătea mereu cu ochii ațintiți pe cheiuri, parcă temîndu-se de venirea cuiva.

Așa s-au desfășurat lucrurile între ei în cele zece zile de pe insulă. Apoi evenimentele s-au precipitat chiar în dimineața respectivă. Cînd, pe neașteptate – la sfîrșitul țîrîiturilor prelungi și punctuale ale telefonului și parcă cedînd brusc, din cine știe ce motiv, după ce țîrîiturile au încetat –, cu ceea ce nu ar putea fi numit altfel decît brutalitate, ea îi pusese în sfîrșit pe tapet motivul imposibilității de a fi cucerită. O preferință inimaginabilă pentru ființele de același sex. Anunț cu caracter dramatic, incluzînd și informația despre o căsnicie eșuată din același motiv, cu proprietarul unui local din cartier, cel de a cărui ospitalitate beneficia el în timpul șederilor în Capitală.

Dosarul Londonez înregistra cu o promptitudine meticuloasă reacția protagonistului la aceste informații tulburătoare. Constînd într-o pledoarie pătimașă, bazată pe totala și incontestabila convingere că el e bărbatul ales de Tatăl Ceresc ca s-o readucă la canoanele unei sexualități normale. Convingere bazată în mod romantic pe stoica, mesianica așteptare a uneia ca ea în puburi londoneze, în case de țară

britanice și apoi în cartierul Capitalei unde își trăia verile lui de scriitor dezrădăcinat.

Convingere romantică bazată, poate, și pe numeroasele cuceriri feminine precedente ale autorului Dosarului, grație unei dotări anatomice aparte – nemenționate în roman – pe care înclinația ei anormală pentru femei ar fi putut chiar să o facă să pară, eventual, invocată taumaturgic.

În ce o privea, ea, mută, mînioasă, cu spatele lipit de balustrada terasei, căuta cu privirea o cale de scăpare pe undeva prin spatele lui, dat fiind că în spatele ei o surplombă de deasupra mării îi bloca orice alte trasee de evadare.

Cel care i-a oferit-o a fost telefonul. Începînd, în mod excepțional, să țîrîie pentru a doua oară în dimineața aceea. Și atunci ea, dîndu-l furioasă la o parte, s-a dus să răspundă. Din camera ei. A urmat o conversație exasperant de lungă, din care el, rămas pe terasă doar în compania cîinelui – martor ghemuit al întregii lor povești –, putuse capta, mai mult decît cuvintele, doar furia care le dicta, numele unei femei și încă ceva.

Apoi, odată încheiată extrem de lunga și furioasa convorbire telefonică, ea a ieșit mînioasă din cameră, informîndu-l că șederea lor pe insulă se încheiase. Așadar, ce a urmat după umplerea în grabă a genților de voiaj a fost un rămas-bun fără priviri întoarse spre casa de pe stînci și – după o traversare nervoasă cu feribotul care părăsea insula – au ajuns din nou pe autostrada spre Capitală. El la volan. Ea lîngă el. Cîinele pe bancheta din spate. Toți în drum spre seara din piața aglomerată unde ea îl somase apoi cu evacuarea.

Acestea, conform Dosarului Londonez, au fost evenimentele zilei la care a reflectat încă o dată protagonistul romanului pe divanul din penumbra nocturnă a apartamentului de pe colină. Scrutînd, în reflexia luminilor care intrau pe ferestrele deschise, vestigiile apartamentului din care fusese evacuat. Mobile de epocă și covoare albe întrezărite în penumbră. Pînă la dispariția lor lentă, într-o capitulare în fața unui somn greu – cu ceafa sprijinită pe soliditatea compactă a brațului divanului – pe care evenimentele zilei nu l-au putut învinge.

Somn oricum întrerupt peste noapte de trei ori, cînd s-a trezit de fiecare dată tot mai surprins.

Prima dată după aproximativ cîteva ore. Cu senzația că ceva știrbea liniștea nocturnă a apartamentului. Apoi, ciulind urechile, și-a dat seama că era vocea ei, care se auzea înăbușit prin ușa închisă a camerei.

Voce angajată într-o conversație telefonică din care el, ducîndu-se tiptil în spatele ușii, a înțeles din nou, la fel ca în dimineața de pe insulă, doar furia ce o anima și același nume feminin. Apoi, cum n-a mai putut înțelege nimic altceva, nu i-a rămas decît să se întoarcă pe divan, unde, în ciuda încercării de a rămîne treaz pentru a urmări eventualele evoluții ale situației, a căzut din nou în același somn greu din care tocmai ieșise. Numai că, trezindu-se din nou pe la jumătatea nopții, cînd nevoia de a urina, care nu mai suferea amînare, l-a smuls din somn și l-a silit să se ducă la baie, tot ea i-a îngăduit să stabilească faptul că discuția de la telefon, care știrbea liniștea apartamentului, încă mai continua. Atunci, ducîndu-se din nou în spatele ușii, și-a dat seama stupefiat că ea – tot la telefon și ultima persoană de pe lume pe care și-ar fi putut-o imagina făcînd așa ceva, fie și cu mînie – plîngea.

Rezistînd ispitei de a bate la ușă, de teama unor reacții incontrolabile din partea ei, s-a întors iar pe divan. Așteptînd alte posibile evenimente, care s-au petrecut într-adevăr în a treia și cea mai tulburătoare dintre trezirile lui. În timp ce degetele palide ale aurorei începeau deja să răsfoiască cerul deasupra copacilor de pe colină, conform cuvintelor exacte din Dosar. Cînd, întorcîndu-se în spatele ușii de la camera ei, și-a dat seama că interminabila discuție nocturnă de la telefon adusese o ulterioară și neprevăzută răsturnare de situație. Vocea ei nu mai era furioasă, ci de data asta emitea niște gemete și monosilabe repetate. În grabă. Cu o satisfacție pe care monosilabele și gemetele o subliniau foarte clar, oferindu-i lui, practic, certitudinea neașteptată că în acel moment nu doar degetele palide ale aurorei răsfoiau ceva, ca să zicem așa.

Acea ultimă fază erotică a interminabilei conversații nocturne a fost cea care l-a îndemnat să iasă din apartament, cu încrederea în abilitatea lui de a-i rezolva problemele destul de zdruncinată. Nu singur. Împreună cu Idolul Aztec, care – ghemuit pe un fotoliu ca să vegheze și el în noapte, cu ochii lui

mici și injectați de sînge și compasiune complet deschiși, parcă ieșind din toate pliurile lui – a coborît încet și calm de pe pernă în clipa cînd l-a văzut luînd lesa.

Cu lentoarea și calmul cuiva care de-acum a ajuns la o concluzie clară. Că – fie cu mușchi cardiaci umani agitați, fie fără ei – pînă la urmă nimic nu se compară cu o micțiune sănătoasă.

* * *

Cea din urmă fiind, evident, o simplă supoziție, dată fiind absența din Dosar a perspectivelor Idolului Aztec. Dar, în fond, e o opinie despre urinare deloc lipsită de un anumit temei, la care li se poate întîmpla să ajungă și oamenilor aflați în faza de maturizare avansată sau afectați de anumite patologii specifice. Cum e și cazul meu pe această coastă de lîngă mare, în timp ce spun povestea de față. De aceea, dacă voiai, puteai citi evenimentele ulterioare și ca pe niște mărturii placide ale Idolului Aztec, aflat la o înălțime de cîteva palme de podea, și din respectiva perspectivă fiziologică.

Evenimente care pentru el au fost constituite – odată ritualurile hidrice ale dimineții duse la bun sfîrșit pe rădăcinile copacilor, încă umede după noaptea abia încheiată – de întoarcerea cu stăpînul lui în apartament după aproximativ o oră. Întîmpinați amîndoi de primele zgomote ale celor ce se trezeau în clădire, intrate pe ferestrele deschise. Aproape subliniind liniștea care venea, în schimb, din camera celei cufundate, probabil, într-un somn binefăcător după diversele răsturnări de situație din interminabila conversație telefonică nocturnă. Liniște care l-a convins pe stăpînul lui să se întoarcă pe divan și, tot mai sleit de evenimentele nocturne, să cedeze unui somn care n-a mai fost întrerupt. Pînă la primele ore ale amiezii.

De fapt pe amîndoi i-au trezit lumina amiezii, care intra pe ferestrele tot larg deschise spre colină, și zgomotele venite dinspre bucătărie. Bucătărie din care la un moment dat ea a ieșit cu o ceașcă de cafea în mînă și cu chipul sever și tras.

Trecînd prin fața lor fără să-i privească. Ca și cum ar fi fost invizibili. Pentru ca apoi să intre în camera ei, de unde a ieșit doar la sfîrșitul zilei, zăbovind mult în baie. Zăbovirii i-a urmat întoarcerea în cameră, ca să se îmbrace și apoi, continuînd să-i ignore, să iasă în grabă din apartament. Uitîndu-se la ceasul de la mînă. Înainte să trîntească ușa cu violență în urma ei.

Odată ieșită, stăpînul Idolului s-a dus la una din ferestrele care dădeau spre stradă. Rămînînd s-o privească în timp ce ea scotea lanțul dintre cele două trunchiuri și pleca cu Porsche-ul, dispărînd pe sub coroanele copacilor care mărgineau strada.

Atunci, părăsind fereastra, a început și el să se dezbrace. Lent. Meditativ. Apoi s-a dus în baia ei pentru o zăbovire lungă – și deja experimentată pe furiș în alte dăți – în cada de baie săpată în marmura podelei și înconjurată de perne albe. Uitîndu-se la borcanele cu cosmetice lăsate deschise în jur cu o nepăsătoare neglijență, care nu putea să n-o amintească pe cea a costumului de baie alb, singura piesă vestimentară a zilelor și nopților ei pe albastra insulă Capri. Amintirea sfîșietoare, cea a insulei, l-a făcut pe stăpînul Idolului să iasă din cadă, să se șteargă și apoi să ia pantalonii și cămașa albe din sacul de voiaj pe care ea îl lăsase la vedere pe patul camerei lui. S-a îmbrăcat lent. Meditativ.

Pentru ca apoi să se ducă la telefon ca să caute un taxi dispus să-i ia pe amîndoi.

* * *

Odată ajunși, au rămas să vegheze piața cu cafeneaua de pe latura cu biserica. Uniți de lesă. Stăpînul lui avea ochii ațintiți asupra mulțimii, dar nu s-a întîmplat nimic din ceea ce era evident că aștepta el. Orice ar fi fost. Pînă cînd s-a lăsat zdravăn seara și ei au plecat de la masă ca să caute un alt taxi amabil, dispus să-i ducă înapoi pe colină.

Cînd au ajuns în fața vilei cufundate indiferentă în seară, Porsche-ul era din nou sub copaci. Apoi, odată duse la bun sfîrșit micțiunile lui de seară, au intrat în apartament și l-au găsit iarăși cu toate luminile aprinse, abătute asupra unei genți

necunoscute, marinăreşti, lăsată pe podeaua camerei de zi. Timp în care prin ușa închisă a camerei ei se auzeau două voci feminine – dintre care una la fel de necunoscută ca geanta de marinar – angajate într-o discuție aprinsă, unde revenea permanent un nume. Barcelona.

O discuție pe care stăpînul lui a început s-o urmărească așezat pe același divan unde-și petrecuse noaptea. Pînă la tăcerea neașteptată a celor două voci, datorată unui soi oarecare de învoială, la care se ajunsese, evident, fără nevoia de a recurge la cuvinte.

Eveniment care l-a îndemnat pe stăpînul lui să stingă toate luminile și să se ducă în camera lui. Unde s-a întins îmbrăcat pe pat, fără să-și scoată pantofii. Cu sacul de voiaj la picioare, mîinile încrucișate la ceafă și ușa camerei întredeschisă, pentru a veghea asupra altor eventuale evenimente posibile.

Evenimente care, într-adevăr, au avut loc. La o oră imposibil de precizat din noapte. Și constînd în principal în trecerea prin întunericul de pe coridor a două umbre îndreptate, nu se știe din ce motiv, dar în mod evident cu anumite scopuri precise, spre baia pentru oaspeți, cea folosită de stăpînul lui. Baie din care – după diverse și zgomotoase jeturi de apă lipsite de orice discreție – cele două umbre au ieșit ca să revină în camera ei. Încredințînd din nou apartamentul liniștii lui. Pînă dimineața. Cînd – după ce stăpînul lui s-a dus în baie și a văzut că ușa de la duș e deschisă, podeaua e inundată și presărată cu prosoape ude și moi și, pe lîngă asta, în semn de dispreț, apa de la vasul de toaletă nu fusese trasă – vocea necunoscută a căpătat o formă concretă.

Se aflau iarăși amîndoi pe divanele din camera de zi cînd, la jumătatea unei dimineți atît de liniștite, încît te făcea să crezi că nu e nimeni altcineva în casă, ușa camerei ei s-a deschis și o necunoscută cu buze subțiri, complet goală în lumina dimineții de vară, a trecut prin fața lor. Ignorîndu-i. De parcă ar fi fost invizibili și pentru ea. Pentru ca apoi să intre în bucătărie și să iasă la scurt timp, cu buzele ei subțiri ferm încleștate și două cești pe o tavă cu care s-a întors în cameră. Unde – imediat după și în ciuda celor două cești de pe tavă – discuția din seara

precedentă a izbucnit din nou. Foarte aprinsă și centrată pe același nume, Barcelona.

Discuție care n-a durat mult. Pînă cînd ușa s-a deschis din nou pentru o altă apariție. De data asta a ei. Care – evident exasperată de discuție, dar, oricum, reinstaurînd vizibilitatea celor doi – l-a somat pe stăpînul lui să iasă la o plimbare și să nu se întoarcă mai devreme de cîteva ore, după care a intrat înapoi în cameră, trîntind ușa în urma ei.

Următoarele două ore le-a petrecut eliberat din lesă, hoinărind și stropind conștiincios rădăcinile copacilor în timp ce stăpînul lui, stînd la marginile unui dreptunghi de zgură roșie, urmărea cu privirea doi oameni în costume albe sumare, care alergau după o minge și o loveau prostește în loc să o apuce în gură.

Apoi, după cele două ore asupra cărora se înțeleseseră, au revenit la vilă. Unde au constatat progresiv anumite dispariții evidente. Porsche-ul alb din parcarea de sub copaci, geanta marinărească de pe podeaua camerei de zi și, în fine, absența totală a oricărei alte persoane în apartament. Toate absențele fiind înlocuite de prezența unui bilet scurt, prins pe ușa bucătăriei. Cu rugămintea ca stăpînul lui să lase cheile apartamentului într-un loc numit Timpul regăsit.

Nimic altceva la întoarcerea în vilă. Lucru care l-a determinat pe stăpînul lui să se plimbe prin apartamentul pustiu tot restul dimineții. Fără să facă altceva decît să privească în jur și să ia din cînd în cînd dintr-un frigider dezolant, pe jumătate gol, un pic de mîncare pentru amîndoi. Pînă cînd liniștea din apartament a fost întreruptă de țîrîitul telefonului. Neașteptat și puternic ca o lovitură, judecînd după felul țeapăn în care stăpînul lui s-a dus să răspundă. Ca să audă o voce catalană rugînd s-o anunțe pe proprietara unui anumit vas acostat la un anumit chei dintr-o anumită Barcelona că un anumit motor fusese reparat.

Nimic altceva la telefon. Și asta a fost totul în ultima lor zi pe colină.

* * *

Așadar, iată situația din Dosarul Londonez – fie și sub rezerva licenței artistice și cu doar ipotetica perspectivă fiziologică a Idolului Aztec. O lectură utilă cel puțin pentru a oferi în sfîrșit – deși cu patru ani după consumarea evenimentelor – o explicație plauzibilă a moștenirii ce a ajuns să aibă legătură cu mine în vara aceea.

Moștenire ivită printre primele și surprinzătoarele locuri libere care începuseră să apară în mulțimea din piață după noaptea din Benghazi. De parcă cineva, scoțînd undeva dopul de la scurgerea unei căzi mari, ar fi dat startul unei lente, dar constante scurgeri a inșilor care o frecventau. Acele prime locuri goale din piață au fost consecința celor trei zile nord-africane abia încheiate, dar cărora, conform previziunilor meteo, aveau să le urmeze în curînd altele la fel de fierbinți. Cu efectul amintit în piață. Începutul unei dispersări generale a locuitorilor cartierului, fie ei exilați cosmopoliți sau revoluționari. Cei din urmă plecînd zeloși în grup spre plaje mai acceptabile climateric, cu tenișii în picioare și saci de dormit pe umeri. Practic, un fel de declarație colectivă de autodispersie a revoluției din motive meteorologice.

Odată cu retragerea revoluției dincolo de poduri, s-a întîmplat ca, la cîteva seri după noaptea din Benghazi, Idolul Aztec și stăpînul lui – care nu mai purta cămașă și pantaloni albi, ci revenise la vestimentația sa paramilitară inițială – să se oprească în mod surprinzător la masa mea de sub porticuri. Unde, odată Partenerul meu Baricadat dispărut după ce întorsese încă o dată spatele vîntului, ca să zicem așa, stăteam singur, cu Penelopa Melancolică înșurubată în scaunul ei ca să-și țeasă pînza la fel ca întotdeauna, indiferentă la evenimentele ce ar fi putut-o privi.

Așa stăteau lucrurile sub porticuri la apariția Idolului și a stăpînului său. Apoi el mi-a cerut să-mi vorbească în privat, fără să-i pese deloc de privirea mută, tot de entomolog sarcastic, a Penelopei Melancolice și de incisivul etalat de ea.

Rugăminte adresată fără ca mai întîi să mă salute și evident surprinzătoare, dată fiind lipsa aproape completă a relațiilor dintre noi. L-am urmat totuși înăuntrul cafenelei. Sub ventilatoarele din tavan turate la maximum, ce provocau în

local un fel de mișcare vălurită, de vapor pornit la drum. Unde, odată ajunși la tejghea, motivul cererii lui s-a dovedit a fi oferta de a prelua două moșteniri. Cheile apartamentului de pe colină, ce trebuiau predate din partea lui la Timpul regăsit, lucru la care nu am avut nimic de obiectat, și mult mai stupefianta moștenire reprezentată de Idolul Aztec.

La auzul propunerii lui stupefiante, am amuțit. Motivul invocat a fost imposibilitatea de a-l lua cu trenul care pleca în noaptea aceea spre Barcelona. Informație care parcă i-a scăpat din gură, dat fiind gestul lui imediat de a-și mușca buzele. După care m-a fixat cu privirea, brusc iritat de un posibil și nemaiauzit refuz. În fine, un Sfînt Sebastian stoic nu doar străpuns de săgeata unei investiții falimentare, ci chiar constrîns să o cedeze cuiva complet lipsit de merite în această privință și de-a dreptul reticent să o accepte.

Ceea ce era adevărat, dat fiind impedimentul reprezentat de un cîine în existența mea precară. Apoi permisiunea lui de a face cu el orice voiam – chiar și să-l vînd, pe lîngă posibilitatea de a folosi un cîine atît de nobil ca pe o carte de credit deloc insignifiantă într-o călătorie tireniană printre oameni foarte căptușiți cu ceea-ce-contează, călătorie pe care o plănuisem în cadrul muncii mele peste cîteva zile – m-a convins să preiau lesa.

Odată ce s-a eliberat de cîine, cînd am întrebat despre motivul călătoriei lui la Barcelona, mi-a răspuns sec, invocînd motive personale.

După care, recuperîndu-și sacul de voiaj lăsat în păstrare în spatele tejghelei localului – evident, ca să-l ascundă de Penelopa Melancolică –, fără a ne saluta nici pe mine, nici pe Idol, a pornit spre ieșirea care dădea direct în piață, ca să nu fie nevoit să treacă pe sub porticurile unde stătea de pază Penelopa Melancolică. Trecînd printre ceilalți clienți ai localului. În aerul agitat de ventilatoare. De aceea ieșirea lui din scenă a fost cumva pe aripile vîntului. Ca în seara sosirii lui în cartier.

Eu am stat și l-am observat din aceeași ușă pe care ieșise în timp ce se îndepărta prin piață. Un paramilitar bronzat, încrezut și înfrînt, cu un sac pe umeri, traversînd piața în curs

de demobilizare și îndreptîndu-se stoic spre o misiune necunoscută.

Uitîndu-mă cum se îndepărtează prin piață, am surprins la mine un vag sentiment de solidaritate cu el. Întrebîndu-mă apoi care să fie motivul unui impuls atît de sentimental. Apoi am găsit răspunsul. Masacrul suferit de mîinile lui ca să poată intra totuși în Ciudad de México și, de ce nu, faptul că, la urma urmei, fuseserăm închiși amîndoi în aceeași cutie cu obiecte de colecție. Era posibil, de ce nu. Apoi, renunțînd la sentimentalismele mele, m-am întors la Penelopa Melancolică. Își țesea pînza, înșurubată în scaun și plasîndu-și cînd și cînd incisivul pe marginea unui pahar de calvados. Atunci – cum orice încercare parasportivă în privința ei dispăruse de mult – am sfătuit-o să se grăbească să-l termine de băut dacă nu voia să piardă trenul de noapte spre Barcelona.

Cînd i-am spus că în trenul acela o să fie și el, și-a pus rapid pînza în sacul plin cu ace. Apoi, golindu-și totuși rapid paharul de calvados, a pornit și ea prin piață. Cu pasul ei scurt și apăsat. Și cu sacul pe umăr, cumva ca o șa, tot conform perspectivei mele profesionale deformate. Altfel spus, un jocheu ce se îndreaptă în grabă spre un alt hipodrom, unde să-și continue cariera competițională.

Atunci, ținînd în mîini lesa Idolului, m-am pornit și eu să străbat piața în curs de demobilizare. Spre stația de taxiuri. Și deci, cumva, și spre deplasarea poveștii în afara cartierului. Pentru partea ei finală. Mai întîi cea tireniană și apoi cea catalano-elvețiană. Cea în coborîre, ca să zicem așa.

1. Bulevarde (cat.) (n.t.).

PARTEA A PATRA

1

Dincolo de *ramblas*

Locul deplasării mele profesionale: un promontoriu verde și stîncos aflat la nord de Capitală, la o oră și jumătate cu trenul și legat de coastă printr-o fîșie de pămînt care traversa o lagună încremenită, strălucind în soare. Promontoriu cu o fortăreață spaniolă solitară, înălțîndu-se stîncoasă și neînfricată în fața furiilor mării și a secolelor, dar devenită de-acum decorul a sute de șantiere de vile în construcție, care urmau să-l transforme într-un refugiu estival agresiv al oamenilor Capitalei dotați cu ceea-ce-contează. Și cam alarmați de revoluție.

Concret: marea albastră și praful de ciment ce cobora greu peste sate vechi de pescari angajați în transformarea unor birturi întunecoase în restaurante și a unor hanuri vechi și scîrțîitoare în hoteluri. Cît despre nou-veniți, ei așteptau într-un golf verde, pe iahturi fastuoase, să li se ridice vilele, lăsîndu-se legănați pe apele clătinate de trecerea continuă a șlepurilor încărcate cu roca masivă necesară pentru transformarea locului în port turistic. Și așteptau ape nocturne, întunecate și liniștite, cînd mesele de la bord, eliberate de planurile vilelor, urmau să găzduiască lumini aprinse și mese de joc.

Un loc în care ajunsesem în vara aceea într-o expediție în trei, adică împreună cu Idolul Aztec și cu Partenerul meu Baricadat, după ce părăsiserăm un cartier tot mai golit de dezlănțuirea verii. Cu rîul ce curgea pe fundul malurilor sale întărite ca un șarpe imens, strălucitor, pornit să-și schimbe pielea și tîrîndu-se pe sub arcade de poduri pustii, străbătute doar de turiști în pelerinaje încăpățînate sub strălucirea soarelui.

În ce-i privește pe ceilalți doi membri ai expediției, Partenerul meu Baricadat mi-a acceptat invitația ca urmare a închiderii studiourilor de înregistrări pe timpul verii și atracției lui pentru plaje, iar Idolul Aztec, în urma scurtei tovărășii care ne-a implicat pe amîndoi în cartier și care consta, mai mult decît orice altceva, în așteptări reciproce. Eu îl așteptam în picioare pe străduțe în timp ce el își digera calm și conștiincios hrana pe care i-o procuram, formată din resturile de la birturile în care cinam, iar el mă aștepta pe fotoliul din camera hotelului meu de pe străduțe pînă la revenirea mea nocturnă de la mesele surselor mele de subzistență. Cu toate pliurile lui. Cu ochii injectați de sînge și compasiune stăruitoare chiar și la revenirile mele profitabile. Și, oricum, expediția în trei avea să se risipească aproape imediat în urma trădării celorlalți doi membri, Partenerul meu Baricadat pornind într-o neprevăzută și forțată continuare a călătoriei cu trenul care, urcînd de-a lungul coastei, ducea în nord, iar Idolul ajungînd într-o poziție mai potrivită cu blazonul lui.

După hotelul de pe străduțele Capitalei, urările de noapte bună sîngerii și compasionale ale Idolului Aztec au continuat și pe Promontoriul Verde, în hanul pe cale să devină hotel unde găsiserăm toți trei cazare, deși nopțile ni le petreceam pe iahturile fastuoase. Cu marinari serviabili, dispuși să-l însoțească în plimbările lui fiziologice, în care își dădea aere de superioritate la poalele felinarelor de pe cheiurile portului în construcție. Urările de noapte bună sîngerii m-au făcut să suspectez o posibilă legătură cu lipsa de productivitate a serilor mele pe iahturile fastuoase, avînd drept consecință un rezultat anume. Acela de a accepta într-o seară să-l pun ca miză într-o dispută cu proprietarul iahtului fastuos pe care eram amîndoi oaspeți și de a mă trezi – dată fiind necontenita persecuție a acelui număr în confruntările mele din vara respectivă – învins, cu cei trei ași ai mei, de chinta cea mai mică după ce adversarul a cerut două cărți.

Entuziasmul manifestat de soția blondă și plină de bijuterii a învingătorului la cîștigarea Idolului de către soț a fost similar cu acceptarea mea serafică a acelei înfrîngeri, care altfel ar fi

fost destul de împovărătoare și în urma căreia l-am revăzut în zilele următoare nu doar pe iahturile fastuoase, ci și pe scaunele din piele roșie ale unui Mercedes argintiu decapotabil, condus de blonda plină de bijuterii. Ghemuit în pliurile lui și concentrat să-și răspîndească compasiunea stăruitoare și asupra noii lui stăpîne. În fond, de ce nu. De ce blonda plină de bijuterii, avînd deja totul, să nu aibă parte și de compasiunea lui și să lăsăm baltă discuțiile astea.

Cît despre trădarea Partenerului meu Baricadat, ea s-a petrecut în a cincea zi de la sosirea noastră. Punînd capăt unor dimineți pe care el le petrecea într-o stațiune balneară dintr-un golf aflat în vecinătatea portului în construcție, unde eu mă duceam cînd mă trezeam tîrziu, într-un fel de continuare balneară a ritualului nostru de sub porticuri. Și de obicei îl găseam înotînd îndelung în larg, iar el se oprea la sosirea mea. Revenea pe mal, pentru ca apoi să se șteargă cu prosopul, stînd în picioare pe nisipul încins. Și privind încordat și încruntat spre mare, în ciuda înotatului, ca un creditor în fața unui datornic insolvabil.

El, cu aceeași atitudine de creditor al mării și de pe șezlongurile stațiunii, puse la grea încercare de tonajul lui. Cu ochii ațintiți mai departe de șlepurile încărcate cu rocă ce se îndreptau spre portul în construcție, parcă explorînd de pe coasta tireniană ce ne găzduia orizontul care, dincolo de invizibilele insule Corsica și Sardinia – urcînd spre nord și închizînd marele arc apărat de orașul de reședință din Liguria –, cobora din nou spre sud, găzduind o Barcelonă la fel de invizibilă. Parcă prevestind cumva chemarea catalană.

Căci, într-adevăr, în a cincea zi a șederii noastre pe Promontoriul Verde, în timpul prînzului luat la hanul pe cale de a deveni hotel, a sosit și chemarea catalană a Barcelonei invizibile. Printr-un apel telefonic anunțat de o fată pe cale de a deveni ospătăriță, care l-a condus la aparatul din holul invadat de moloz și de echipe de meșteri în pauză. Apoi – la telefon – vocea lui Santandrea citindu-i o telegramă laconică sosită pentru el la Timpul regăsit. Un simplu *Vino*, urmat de un triplu *te rog te rog te rog*, fără semnături inutile și cu adresa unui hotel din Barcelona.

După ce a încheiat convorbirea, nu s-a mai întors la masă. A rămas cu privirea fixată la molozul care îl înconjura și care, cum și-a dat seama în momentul acela, nu era diferit de cel pe care îl căra în el de luni de zile. S-a dus și s-a așezat în fața hanului, pe una dintre băncile de marmură de pe faleză, ca să curețe cu de-a sila molozul lui interior și să stabilească mai clar ce urma să facă. Strîngîndu-și molozul interior cu mîini îndurerate și sîngerînde, ca să-l adune într-o grămadă și să-l pună deoparte.

Operațiune de curățenie care a durat o bună jumătate de oră. După care, intrînd din nou în han, l-a sunat pe Santandrea și a notat ceva cu un creion pe o bucată de moloz oferită de unul dintre muncitorii aflați în pauză. Adresa hotelului din Barcelona, așa cum am verificat atunci cînd, revenit în fața mîncării lui, de-acum necomestibile, a transcris-o de pe bucata de moloz pe o margine a feței de masă din hîrtie. Apoi, rupînd marginea, a pus-o în buzunar și i-a cerut fetei pe cale să devină ospătăriță un mers al trenurilor.

După-amiaza tîrziu, fără ca vreunul din noi să scoată vreun cuvînt, ne-am trezit că așteptam trenul care, venind din Capitală, își continua drumul spre nordul coastei: aproape o oră de așteptare în gara mică, cu două linii, din fața lagunei scînteind în soare. O oră petrecută între tineri călători estivali în sandale și cu rucsacuri, alungați de transformarea Promontoriului Verde într-un gigantic șantier de construcții pentru vile și hoteluri.

Apoi a sosit trenul. Lent. Huruitor. Sigur de sine pe șinele lui lucioase. După o oprire scurtă și birocratică, cît să le permită călătorilor să urce, și după ce el și-a pus valiza în compartiment, l-am văzut apărînd la fereastră pentru un salut tăcut către promontoriul de dincolo de laguna scînteietoare și către mine, aflat pe peron. Așteptînd ca trenul să pornească din nou. Lucru pe care acesta l-a făcut în scurt timp. Lăsînd să se vadă succint cum ultimul vagon dispare după prima curbă cu un fel de răsucire a spinării și lasă în urmă doar tăcerea șinelor goale și o vibrație muribundă de cabluri electrice suspendate pe cer.

Atunci, luînd același taxi care ne adusese la gară, m-am

întors la Promontoriul Verde, care se înălța peste laguna scăldată în soare, cu iahturile lui fastuoase legănîndu-se în golful verde, pe apele clătinate de șlepurile folosite la construcția portului. În așteptarea apelor calme ale serii.

* * *

Așa a părăsit Partenerul meu Baricadat Promontoriul Verde. Începînd o călătorie de peste douăzeci de ore și urcînd spre nord pe șinele atît de fidele coastei, încît sileau trenul să pătrundă adînc în întunericul unor tuneluri asurzitoare, într-un neîntrerupt și amețitor joc de-a v-ați ascunselea, cu marea în stînga lui și scăldat în soarele de apus. Călătorie făcută fără să se aștepte la nimic. Însoțit doar de conștiința acută că telegrama ei laconică era nu doar ultima mînă a partidei lor, ci și a celei începute de el cu opt ani în urmă, cînd își părăsise orașul de reședință din Liguria.

Conștient de asta, cînd trenul a ajuns în orașul lui de reședință din Liguria, s-a ivit la fereastra vagonului-restaurant. Rămînînd în picioare la fereastra cu geamul coborît, de unde a ascultat intonațiile ligure ale vocilor oamenilor de pe trotuar, a privit luminile slabe din gară și a ascultat zăngănitul lent al trenurilor, cu agitația lor mecanică și intimă de sosiri și plecări. Oraș de reședință din Liguria lipsit de vreo semnificație deosebită, ținînd cont de cei doi ani care, cel puțin teoretic, îl mai despărțeau de revenirea acasă și de uzina siderurgică, așa cum căzuse la înțelegere.

Apoi trupul lui, pus la încercare, așa mătăhălos cum era, de băile în mare din dimineața balneară de pe Promontoriul Verde și de evoluțiile imprevizibile ale zilei, s-a întors în compartiment. Timp în care trenul și-a început din nou cursa, luînd-o către sud prin tunelul complet nocturn. Marea, chiar dacă de-acum invizibilă, era tot pe partea stîngă, iar luminile de pe uscat, pe partea dreaptă, cu farurile de pe promontorii trimițînd spre marea cufundată în noapte intermitentele și salvatoarele lor raze călăuzitoare.

Acela a fost momentul cînd – în ciuda refuzului său

instinctiv de a dormi, ca să trăiască pînă la capăt drumul pînă la ea și la triplul ei *te rog* – a cedat în fața oboselii și a somnului. Copleșit de o moțăială care i-a permis să perceapă, în timp ce trenul ajungea în gări tot mai adîncite în noapte, voci care, din italiene, au devenit mai întîi franceze și, în fine, catalane. Pînă la primele luciri ale dimineții. Cînd marea și uscatul au început să apară de o parte și de alta a garniturii de tren lansate într-o cursă tot mai amețitoare, de parcă sudul ar fi fost un pol magnetic sau capătul de jos al unei pante. Pînă la mijlocul după-amiezii. Cînd, cu marea tot mai strălucitoare pe partea stîngă întărindu-i cumva trupul mătăhălos, greu încercat de călătorie, trenul a început să încetinească, parcă știind ce voia el. Pentru ca apoi să se oprească complet. Cu scrîșnete și uși trîntite.

În acel oraș fericit că fusese construit care era Barcelona.

* * *

Cînd, avînd în buzunar adresa hotelului scrisă pe bucata de hîrtie ruptă din fața de masă, s-a lăsat cu trupul lui mătăhălos pe bancheta din spate a mașinii, un șofer de taxi deosebit de încîntat de orașul lui i-a furnizat indicații turistice gesticulînd cu brațele scoase pe geam spre clădiri elegante și biserici decupate pe cerul catalan. S-a uitat cum își trăiește orașul viața în afara taxiului. Pînă la sosirea pe acele *ramblas* pavate care, pustii și încinse de vară, coborau spre port. Apoi, cotind pe o străduță laterală, taxiul s-a oprit dinaintea fațadei coșcovite a unui edificiu cu trei etaje, străjuind o piațetă ce le oferea străduțelor o gură de aer. Așadar, alte străduțe după cele din cartier și cele ale albastrei insule Capri. Ca într-o alegere economicoasă a Tatălui Ceresc, ce oferea fundaluri recurente pentru toată povestea asta cu ea.

Apoi, odată scăpat de șofer, cu toate entuziastele sale gesticulații turistice ale brațelor, s-a îndreptat spre edificiul scorojit. Unde s-a trezit că împinge o ușă de lemn tocit, cu geamuri colorate și murdare, și intră în ceea ce încă de afară era limpede ce e. Un hotel rău-famat tipic.

După lumina orbitoare a orașului, intrarea cufundată într-o penumbră apăsătoare l-a întîmpinat aproape ca un alt tunel după cele din tren. Întunecîndu-i vederea. De aceea, odată intrat, a perceput doar vag niște covoare uzate și fotolii vechi, dintre care două ocupate de cîteva profesioniste ale străduțelor, cu picioare lungi și seducătoare ivindu-se de sub fustele lor scurte și puse unul peste altul, etalîndu-și disponibilitatea de a le desface. Dincolo de ele, în spatele unei recepții din același lemn maroniu și tocit precum cel al ușii de la intrare, o blondă de vîrstă mijlocie, într-o țipătoare rochie înflorată, era ocupată cu răsfoitul unei reviste.

Nu s-a întrerupt din răsfoit nici ca să-i răspundă la întrebarea despre numărul camerei. Mărginindu-se să-și folosească mîna liberă ca să apuce receptorul telefonului de pe tejgheaua recepției și să ceară permisiunea să-l lase să urce. Apoi, dîndu-i numărul camerei, a făcut semn din bărbie spre o scară îngustă, care ducea la etajele de sus. Așadar, fie că avea sau nu tulburări de vedere, așa arăta hotelul. Maroniu. Uzat. Scorojit. Tipic profesional.

Urmînd indicațiile bărbiei blondei, s-a trezit la un etaj întîi călcînd pe un linoleum uzat care se întindea de-a lungul unui coridor pustiu, slab luminat și mărginit de uși închise, deasupra cărora se vedeau aparate de aer condiționat defecte și oprite, cu cutii de tablă pe podea pentru colectarea condensului. S-a oprit în fața singurei uși unde aparatul de aer condiționat funcționa. Fără să bată. Blocat în baricadarea lui. Cu privirea fixată pe numărul camerei, scris de mînă cu vopsea albă pe ușa maro, și dîndu-și seama abia în clipa aceea că are dinții încleștați. Cuprins de o certitudine neașteptată. Că, după plecarea de pe Promontoriul Verde, noaptea și ziua petrecute pe tren, indicațiile emise cu brațele de șoferul taxiului, gesturile bărbiei blondei cu rochie înflorată și linoleumul care îl adusese pînă la ușa aceea nu reprezentau altceva decît predestinata cărare finală a unei călătorii spre ceva cu care, brusc, nu mai știa dacă voia să se confrunte.

Ca un soi de instinct de conservare stîrnindu-i pentru o clipă un impuls precis. Să se răsucească pe călcîie, să se întoarcă la gară, să nu fi făcut niciodată călătoria asta și să nu

fi primit niciodată telegrama care o provocase. A stat să se gîndească. Neclintit și cu dinții încleștați. Apoi încheieturile degetelor lui au ciocănit în ușă. Sub numărul camerei scris de mînă cu vopsea albă.

De cealaltă parte a ușii, tînguirea imediată a arcurilor unui pat. Urmată de zgomotul grăbit al unor tălpi goale pe podea, sesizabil chiar și în zumzetul aparatului de aer condiționat de deasupra ușii. După aceea o cheie răsucindu-se în broască. Apoi vederea lui, încă un pic încețoșată de parcurgerea coridorului, pusă la grea încercare de întunericul unei camere, străpuns doar de razele soarelui străbătînd obloanele abia întredeschise ale unei ferestre. Și, în fine, ea. În prag. Îmbrăcată doar cu o cămașă bărbătească albă, descheiată la piept, lăsînd să i se vadă sînii goi. Pentru ca apoi, închizînd ușa cu piciorul, să se năpustească spre el. Fără nici un cuvînt. Într-o absurdă, imprevizibilă repetare a îmbrățișărilor lor frenetice de pe alte, îndepărtate străduțe.

Instinctul de conservare declanșat în fața ușii camerei i-a fost accentuat brusc de această primire. Îndemnîndu-l să se desprindă de ea. Cu asprime. Pentru ca apoi să caute în întunericul camerei un loc unde să lase jos valiza. L-a găsit într-o zonă a podelei scăldată în razele de lumină filtrate prin obloanele întredeschise. Nici nu a apucat măcar s-o lase jos, că ea, ocolindu-l, și-a reînnoit asaltul nestăpînit. Dezlănțuit. Parcă impunîndu-i acea nestăpînire a ei.

El a îndepărtat-o iarăși abrupt. Cu putere. Stînd apoi și privind-o fix în penumbră în timp ce ea – cu brațele lăsate în jos pe lîngă trupul gol pe sub cămașa descheiată – se uita, la rîndul ei, la el, numai că acum dintr-odată rătăcită. Ca și cum doar în momentul acela ar fi înțeles absurdul profund al situației. Și atunci s-a răsucit pe călcîie. Dintr-odată. Începînd să-și încheie mînioasă nasturii de la cămașă. Cu frenezia care-i dictase îmbrățișarea abătută acum asupra nasturilor și butonierelor pe care degetele tremurînde nu reușeau să le pună de acord.

Și în momentul acela – în fața spinării ei întoarse și a mîinilor ei tremurînde, ce încercau să încheie nasturii cămășii –, brusc, ceva îndepărtat și împietrit a început să se surpe

înăuntrul lui. Cărămizi. Praf. Moloz. Totul rostogolindu-se în jos pe un povîrniș, cu toate amintirile fărîmițate, oricît de dure și de cimentate ar fi fost. Timp în care, descoperind parcă în această încăpere catalană, îndepărtată de tot ce avusese legătură cu ei, o energie proprie, independentă de orice alt lucru de pe lume, acea parte a corpului lui, tulburată de luni de zile, s-a înălțat pe neașteptate. Pretinzînd orbește să se bucure de surparea aceea.

După ce a obligat-o să se răsucească, declanșînd asupra ei asaltul nestăpînit, ea și-a abătut din nou frenezia dinspre butoniere și nasturi spre el. În începutul unei lupte dure și parcă stimulată de zumzetul aparatului de aer condiționat de deasupra ușii. Mai întîi violent în picioare, lipindu-se de pereți și de mobilele din încăpere, și apoi violent pe patul răvășit, unde ea, printre tînguiri de arcuri și așternuturi împrăștiate, a pus capăt pe neașteptate rezistenței ei. Cu un țipăt. Și nu ca să refuze în continuare, ci, dimpotrivă, ca să impună achitarea unei datorii, cea a tuturor promisiunilor niciodată respectate ale trupului ei. Cu gura înnebunită și mîinile, în sfîrșit lipsite de pudoare, smulgînd hainele de pe el și apoi apucînd partea lui atît de neliniștită ca s-o pună în a ei, odinioară interzisă cu atîta încăpățînare. Și făcîndu-l s-o găsească, la sfîrșitul luptei, caldă și primitoare. Întunecoasa, calda, primitoarea și niciodată complet uitata cavitate unde toți oamenii – înțepeniți ca niște croitori concentrați să-și coasă propriile membre – încep să-și facă mușchiul cardiac să le pulseze. Încurajați în chip iluzoriu de bătăile pe umeri ale mușchiului mamei. Înainte să fie azvîrliți afară. Să se descurce singuri în lumină.

* * *

La sfîrșitul luptei au rămas nemișcați, cu arcurile patului iarăşi tăcute. Cu zidul invizibil care îi despărțise dintotdeauna în sfîrșit doborît. Doi naufragiați sleiți care au supraviețuit unei ceremonii de pe colina unui alt oraș îndepărtat și s-au apropiat de țărm pe o plută în penumbra unei camere catalane sordide, umplută de zumzetul unui aparat de aer condiționat.

Timp în care curgerea precipitată a sîngelui prin vene și ritmurile cardiace și respiratorii reveneau lent la o normalitate domoală. Dar, fie că zidul fusese sau nu doborît, pluta era oricum în derivă, așa cum a putut el constata treptat privind în oglinda dulapului așezat cu sumbru profesionalism hotelier la picioarele patului.

Cu ea pur și simplu nemișcată și mută după lupta lor. Cu trupul dezgolit și indiferent la cămașa rămasă pe ea, fără să mai cheme ori să respingă, în ciuda îmbrățișărilor lor dezlănțuite. Cu ochii ațintiți pe fereastră, ca și cum ceea ce tocmai se întîmplase între ei s-ar scurge implacabil afară din cameră prin fantele obloanelor întredeschise. Dispărînd pe străduță.

Așa era ea pe patul răvășit. Nemișcată. Mută. Dîndu-i o certitudine neașteptată și precisă.

Că lucrul care tocmai se întîmplase între ei în camera aceea nu avea să se mai repete.

Da, pînă la urmă era numai achitarea unei datorii prea mult timp amînată și, în fond, nici măcar atît de imposibil de achitat. Iată ce se întîmplase între ei în penumbra camerei sordide, unde doar prin fantele obloanelor întredeschise pătrundeau niște raze de lumină, și în zumzetul aparatului de aer condiționat. Apoi, imediat după aceea – și cu o surprinzătoare pudoare față de ceea ce ieșise din el la sfîrșitul luptei și ajunsese, la cererea ei, pe cearșaf –, o a doua ipoteză despre cele întîmplate. Nu fusese atît achitarea unei datorii prea mult timp amînate, cît o plată anticipată pentru niște nevoi ale ei, imposibil de satisfăcut altfel.

În cameră, brusc, ceva insuportabil: zumzetul aparatului de aer condiționat. Și, părăsind patul, el s-a dus la întrerupătorul de pe perete și l-a oprit. Iar apoi, cu calm și în liniștea neașteptată de după oprirea aparatului, și-a pus iar hainele împrăștiate pe podea și – dată fiind completa lipsă de alternative – s-a dus la fereastră. Ca să se uite afară, pe străduță.

Și a întrebat-o sec despre bandajele de la încheieturile mîinilor.

* * *

De data asta nici vorbă de copaci pe coline în după-amiezi luminoase de aprilie în timp ce ea a început să vorbească, la fel ca în bucătăria îndepărtată, inundată cu arome reci de cafea. Doar priveliștea celor două profesioniste zărite prin obloanele întredeschise la intrarea în hotel, care zăboveau pe străduța cufundată într-o lumină scăzută, de înserare aparent străină și ostilă.

Au urmat faptele legate de bandajele de la încheieturile mîinilor ei. Într-o relatare făcută cu una dintre încheieturi pusă peste ochii închiși. Ca și cum cele întîmplate în cameră se scurseseră de-acum complet pe străduță și n-ar mai fi existat nimic pentru care să merite să țină ochii deschiși.

Relatare începută în camera de zi de pe albastra insulă Capri, unde se afla împreună cu încăpățînatul ei asediator paramilitar, grație unei ospitalități datorate exclusiv unei compasiuni exasperate pentru mîinile lui distruse în disputa idioată de sub porticuri, asediator devenit necesar pentru a o trimite pe o pistă falsă pe Navigatoarea Masculină părăsită – exact așa cum intuise el încă de la reapariția ei în piață împreună cu travestiții, baloanele și tot restul – după niște certuri pe nava aflată în reparații la Barcelona, provocate de gelozia ei exasperantă.

A urmat, pe albastra insulă Capri, insuportabila conviețuire cu asediatorul ei încăpățînat, la care se adăugase și asediul telefonic al Navigatoarei Masculine, totul culminînd cu întoarcerea ei ulterioară în Capitală ca să-i ceară în noaptea din Benghazi să o ajute să scape cel puțin de asediatorul paramilitar. O cerere care, dovedindu-se inutilă, o îndemnase să-i cedeze Navigatoarei Masculine, cu care fugise din nou și reveniseră la Barcelona.

Călătoria a devenit exasperantă atît din pricina reluării certurilor, cît și a dificultății de a găsi cazare în hotelurile de pe coasta – mai întîi franceză și apoi catalană – atît de înțesată de turiști, încît într-o noapte fusese nevoită să doarmă pe scaunele Porsche-ului alb. Apoi a fost sosirea în Barcelona. Precedînd evenimentele înregistrate a doua zi după sosirea lor

pe nava acostată la un chei al portului scăldat în ferocele soare catalan. Cînd ea, întinsă sub punte, cu prea puținul confort oferit de un ventilator de bord mic, atîrnat de tavanul jos al cabinei încinse, a auzit pe punte niște pași care nu puteau fi ai Navigatoarei Masculine, căci ea coborîse în port ca să cumpere provizii. Așa că a urcat pe puntea vasului. Unde s-a trezit față în față cu asediatorul insistent, pe care-l crezuse abandonat în Capitală.

Dar nu singur. Ci împreună cu franțuzoaica pe care o zărise la Caffè coi Portici în noaptea din Benghazi și care – cu incisivul asimetric dezgolit într-un surîs sarcastic – s-a dus la balustrada de la prora ca să asiste la pledoaria prin care el voia să o constrîngă, chiar și cu de-a sila, să coboare de pe navă. Pledoarie întreruptă de întoarcerea Navigatoarei Masculine cu proviziile cumpărate în port, care l-a văzut pe asediator trecînd de la pledoarie la acțiune și apucînd-o de o încheietură, ca s-o silească să coboare. Silnicie la care Navigatoarea Masculină s-a opus, apucînd-o de cealaltă încheietură, pînă cînd, într-un moment în care mîinile ei au rămas libere, a apucat un ciob de la o sticlă spartă pe punte în timpul încăierării și apoi l-a înfipt în încheieturile brațelor, într-o încercare de a le sustrage celor doi care și le disputau.

În mod surprinzător, cea care a intervenit a fost muta și sarcastica spectatoare de la prora. Mai întîi făcîndu-și loc cu nebănuită energie printre ceilalți doi, încremeniți și îngroziți de sîngele care curgea pe punte, apoi strîngîndu-i în jurul încheieturilor atît baticul ei de la gît, cît și pe cel al asediatorului, și în final scoțînd-o de pe navă. Împingînd-o spre Porsche-ul alb parcat pe chei. Și somîndu-i pe ceilalți doi într-o franceză bruscă și foarte dură să n-o urmeze.

Restul constase mai întîi într-o oprire la infirmeria portului – cu franțuzoaica la volan –, o sutură la încheieturi, stînjenitoarele întrebări ulterioare ale unui agent de poliție chemat pentru tentativă de suicid de medicul de gardă și, în fine, sosirea la primul hotel aflat în apropiere. Cel în care se găseau acum. Unde franțuzoaica o lăsase ca să se întoarcă pe navă și să-i recupereze obiectele personale, fără să le spună celorlalți doi unde o lăsase. Ea rămăsese la hotel, fără să se

clintească din cameră. Cu blonda de la recepție ducîndu-i mîncare și în cele din urmă trimițînd în numele ei telegrame cu cereri de ajutor la Timpul regăsit.

Aceasta a fost relatarea ei cît a stat întinsă pe patul răvășit de lupta lor și cu ochii închiși, protejați de încheietura bandajată.

* * *

Partenerul meu Baricadat a rămas să mediteze la fereastră asupra acestei relatări. Și ea rămăsese cufundată într-o tăcere care era o invitație evidentă ca el să facă la fel. Cum, de altfel, a și făcut. Rămînînd tăcut și continuînd să mediteze la informațiile respective. Bune ca să explice escala ei în camera aceea sordidă, poate. Dar nu și continuarea ședерii ei acolo odată ce urgența dispăruse. Și nici expedierea unor telegrame în vederea achitării unor datorii sau a unor plăți anticipate pentru ceva. Așadar, era vorba tot de felul ei de a se folosi de ceilalți pentru propriile nevoi. Dreptul tacit de castă, indiferent de consecințe.

Pentru o clipă a simțit din nou impulsul avut pe linoleumul de dinaintea ușii camerei. Să plece. Să nu fi făcut niciodată călătoria asta. Să nu fi primit convocarea din telegramă. Constatînd însă, imediat după aceea, o altă certitudine imposibil de ignorat și menită să doboare orice baricadare. Că, oricare ar fi rezultatul acelei călătorii pînă la ea, doborîrea zidului dintre ei, dorită atît de furibund de ea, se petrecuse totuși în camera aceea sordidă. Făcînd din acea doborîre un fapt irevocabil al vieților lor. Un fel de binecuvîntare tîrzie – la un astfel de termen s-a surprins că se gîndește – a ceva niciodată binecuvîntat pînă în după-amiaza aceea.

Așa stăteau lucrurile între ei, fie că-i plăcea, fie că nu. Și atunci, în lumina acelei binecuvîntări dorite atît de furibund de ea, l-a străfulgerat o a treia ipoteză, una nouă, despre convocarea lui în camera respectivă. Nu achitarea unor datorii amînate prea mult și nici plăți anticipate, ci începutul dezvăluirii a ceva pentru care doborîrea zidului nu fusese

decît prima carte dintr-o mînă pe care pînă în momentul acela ea o ținuse bine ascunsă.

Înainte să o arate complet.

N-ar fi putut spune motivul creditului neașteptat acordat celei de-a treia ipoteze, cea cu cărțile ținute ascunse de ea în partida dintre ei. Doar că, dintr-odată, a treia ipoteză devenise mai solidă decît celelalte.

A privit în continuare străduța de la fereastră. După dispariția celor două profesioniste, rămasă de-acum pustie, se dovedea a fi înclinată într-o pantă ușoară. Spre port, probabil. O pantă ușoară, dar era îndeajuns ca să-i reamintească senzația de coborîre simțită în trenul ce se grăbea spre sud ca să-l aducă în camera asta. Așa că străduța văzută prin obloanele întredeschise ale ferestrei era un fel de continuare lejeră, ironică și ademenitoare a coborîrii trenului spre Barcelona. Aproape punîndu-l în fața alegerii definitive între două impulsuri contradictorii. Să se controleze, să-și ia valiza și să plece sau să rămînă și să vadă unde o să-l ducă panta pe care o apucase trenul ce gonise spre Barcelona.

Pe scurt, avea să rămînă și să asiste la dezvăluirea celorlalte cărți ale ei.

Cînd el – odată ce și-a pornit generatorul de duritate – i-a propus să iasă, ea s-a mărginit să dea din cap. Arcurile de la pat s-au tînguit cînd s-a ridicat. Ca un protest al patului ce se vedea părăsit. A urmat dispariția ei după fragila ușă de plastic culisantă a băii, cu cămașa descheiată pe trupul complet gol. De unde s-a auzit imediat după aceea jetul zgomotos al unui duș. Deosebit de lung. Parcă voind să înlăture ceva dificil de înlăturat. Pînă cînd și-a făcut din nou apariția. În prag. Cu cămașa de-acum încheiată pe ea. Pentru ca apoi să se dea la o parte și să-i permită să intre în baie.

S-a dovedit că aceasta se potrivea cu camera: un duș dotat cu o perdea sordidă de plastic, pe care urme străvechi de săpun o încleiaseră, iar pe podea, o placă cu spații negre acolo unde sărise smalțul. Sub jetul dușului rămăsese doar strictul necesar. Amintind de un alt duș de departe. Cel dinainte de apusul grandios care urmase întoarcerii ei în Capitală. Și, oricum, situația concretă era deja destul de limpede pentru a fi

nevoit să rămînă prea mult sub jet. Singura alternativă fiind să aștepte etalarea cărților pe care ea le ținea strîns în mînă. Apoi, îmbrăcîndu-se iar, s-a întors în camera unde ea îl aștepta. Așezată pe patul răvășit. Purtînd o rochie albă, cu mîneci suficient de lungi ca să-i acopere bandajele de la încheieturi, și cu părul strîns la ceafă, nemișcat sub suflul aparatului de aer condiționat, pornit din nou. Pregătită să iasă. Fără să-i pese de destinație.

* * *

La fel ca străduța văzută de la fereastră, și acele *ramblas* pavate erau în pantă. Etalînd în ostilitatea caldă a serii sute de firme luminoase peste un rîu revărsat, de turiști și marinari albi, debarcați de pe navele acostate în port. Un rîu uman nocturn, coborînd spre mare, cu blocaje în fața localurilor și a restaurantelor cu intrările decorate cu munți de gheață pisată găzduind fructe de mare trandafirii congelate.

Înăuntrul lui, aceeași senzație de frig în timp ce ea mergea alături de el. Așa că a făcut-o să intre într-un restaurant oarecare. Palele ventilatoarelor care se învîrteau pe tavan făceau să fluture fețe de masă cu carouri albe și roșii. Tăcerea de la masa lor era cumva mascată de vocile ce se auzeau la cele din jur. Apoi, lăsînd farfuriile aproape neatinse, s-au afundat din nou amîndoi în rîul de pe acea *rambla*. Tot în tăcere. Lăsîndu-se purtați de curent. Pentru amîndoi orice loc era bun, numai să nu fie în camera de hotel.

Ea era ca o străină impasibilă alături de el. Cu opriri precise în fața vitrinelor cu articole erotice neînsuflețite și obscene, nu mai puțin trandafirii decît fructele de mare congelate de la intrările restaurantelor. Obiecte erotice pe care ea le privea fix mult timp. Impasibilă. Parcă îndeplinind o sarcină detestabilă autoimpusă. Așa era ea pe acele *ramblas*. Pînă cînd curentul i-a dus pe o străduță înfundată. Unde, în ușa unui local, un portar într-o uniformă purpurie cu găitane și cu chipiu pe cap lansa invitații peste mulțimea ce se îngrămădea în refluxul provocat de barajul unui zid de cărămizi de pe străduță.

Ea a rămas nemișcată și tăcută în fața localului. Uitîndu-se la Partenerul meu Baricadat. Pînă cînd el a înțeles ce voia. Atunci, cu calmul pe care i-l furniza generatorul lui de duritate în plimbarea aceea obscenă, s-a dus la casă, a cumpărat bilete pentru amîndoi și au intrat.

I-a întîmpinat o sală purpurie ca uniforma portarului. O sală cu lumini slabe deasupra spectatorilor răzleți, așezați la mese dotate cu șervețele de hîrtie și coșuri cu saci de plastic pe podea, lîngă mese, ca să poată fi aruncate după întrebuințare. Apoi, după stingerea luminilor, în întuneric, raza lată a unui reflector îndreptată spre o estradă rotundă ca la circ, la reprezentațiile cu animalele dresate, și acolo, imediat după aceea, doi acrobați umani goi și de sexe opuse care au început să desfășoare în public ceea ce oamenii desfășoară de obicei în intimitate. Laborios. Mecanic. O muncă la fel ca oricare alta. Și făcînd ca gîndul la crearea oamenilor de către Tatăl Ceresc după chipul și asemănarea lui să pară cel puțin jalnic.

El s-a întors s-o privească în întunericul din local. Cu chipul ei, impasibil în bezna destrămată de reflector, nezguduit nici de spectacolul de pe estradă, nici de mișcările furișe de la mesele din jur.

Atunci a ieșit s-o aștepte. Afară din local.

În căldura nopții, întrerupîndu-și o clipă chemările adresate mulțimii care se îngrămădea pe străduță, portarul, cu chipiul sub braț, își ștergea sudoarea de pe frunte cu o batistă purpurie, la fel ca uniforma. Dacă eleganța înseamnă coerență, nimeni nu i-ar fi putut reproșa nimic în această privință. Apoi a ieșit și ea. Singură. Înaintea celorlalți spectatori. Rămînînd nemișcată în ușa localului și țintuindu-l concentrată cu privirea. În tăcere. Cu sarcina autoimpusă evident încheiată. Sau, oricum, epuizînd toate posibilitățile oferite de acele *ramblas*.

Nemișcați în picioare în noaptea catalană. Privindu-se. Cu nimic altceva între ei pe străduța închisă de zidul de cărămizi.

2

A treia ipoteză

A doua zi, în animația unei dimineți catalane necunoscute, scăldată de soare dincolo de parbrizul Porsche-ului alb, părăseau Barcelona, orașul fericit că fusese construit. Cu cafenele și magazine unde n-o să bea sau să cumpere niciodată nimic și totuși cu ușile larg deschise și inutil de ispititoare. Și cu trotuarele pline de oameni cu fețe liniștite, care aveau dreptul să trăiască unde trăiau, ocupați să ia tramvaie și autobuze spre itinerare neștiute, care pentru ei vor rămîne veșnic neștiute. Așa era orașul dincolo de geamurile Porsche-ului în ziua plecării lor. Cu bulevarde și piețe cu copaci pe sub care nu vor mai avea niciodată ocazia să se plimbe. În general, cu vasta și indiferenta lipsă de familiaritate a tuturor orașelor insuficient frecventate și care, așa cum au trăit fără voi, vor continua s-o facă și după aceea. Și, în fine, dincolo de parbriz și de geamurile coborîte, marea. Martorul stăruitor al poveștii lor. De data asta pe partea dreaptă și pe drumul ce urca spre nord. Mai întîi printre spațiile dintre clădirile de la periferie și apoi întinzîndu-se pe lîngă o autostradă neagră și dreaptă. Scăldată în soare și a cărei scînteiere puternică nu putea fi diminuată nici de ochelarii negri în spatele cărora căutaseră adăpost amîndoi – și nu doar de lumină.

Așa a fost a doua zi, dimineața, despărțirea lor de Barcelona, orașul fericit că fusese construit, în urma rugăminții ei din noapte de a o însoți în dichisitul Locarno, ca să nu-și supună încheieturile mîinilor bandajate la efortul celor două zile la volan. Un pretext, dată fiind starea în general acceptabilă a încheieturilor ei. Și întărind, dacă judeca după insistența ei de a fi însoțită, a treia ipoteză posibilă a etalării

cărților ei bine strînse în mînă, din care cele întîmplate în camera sordidă și apoi în plimbarea obscenă pe *ramblas* fuseseră, probabil, primele două puse pe masă. Rugămintea fiind în cele din urmă acceptată de Partenerul meu Baricadat și hotărît să continue coborîrea inițiată de trenul avîntat spre sudul Barcelonei. Ca să vadă unde avea să-l poarte acea coborîre.

* * *

Coborîre – sau, oricum, senzația clară de coborîre – care a continuat pe parcursul celor două zile de călătorie ce au urmat, în ciuda faptului că Porsche-ul urca spre nord. Cu ore lungi petrecute de ea pe scaunul pasagerului, ascunzîndu-se în tăcere în spatele ochelarilor negri, și, în prima seară a călătoriei, cu o noapte petrecută în singurul hotel scăpat de invazia estivală a litoralului: barocul, luminatul Hotel de la Ville din Monaco, plasat deasupra tăcutelor sale săli de joc. O noapte petrecută pe un pat mare și în aceeași neclintire a nopților lor îndepărtate din vila de pe colină sau de pe albastra insulă Capri. Pînă dimineața. Cînd, în timpul micului dejun din fastuosul restaurant al hotelului, cu ferestrele larg deschise spre mare, a venit rugămintea ei de a continua călătoria părăsind autostrada și luînd-o în schimb pe drumurile din interiorul ținutului. Rugăminte făcută fără vreun alt motiv decît o inexplicabilă dorință de a amîna sosirea la destinație.

Atunci, după ce martorul stăruitor al poveștii lor a fost lăsat în urmă ca să lingă ușor plajele aglomerate de turiști, au început să urce prin regiunea îndepărtată de coastă de la stînga lor. Pe întreg parcursul unei zile foarte lungi. Urcînd spre munți înalți și arizi din depărtare și traversînd păduri dese și mici localități retrase în izolata intimitate a tuturor localităților de graniță. Și care, pe măsură ce ziua înainta spre amiază, s-au făcut tot mai intime, pînă cînd au devenit complet intime și acolo era Elveția.

Dichisitul Locarno a apărut aproape pe neașteptate dintre munți. Adunat în jurul lacului său de un albastru uniform,

scăldat în soare. Cu străzi înguste și sinuoase care coborau din munți spre lac flancate de terasele hotelurilor, sub ale căror copertine întinse te puteai adăposti de soarele liniștitei după-amiezi elvețiene. Acela a fost momentul în care hotărîrea de a o însoți ca s-o vadă punînd pe masă și celelalte cărți i s-a clătinat. Cu certitudinea subită că, odată ce ea, care controla partida din dosul ochelarilor negri, niciodată scoși pe parcursul întregii călătorii, va pune definitiv pe masă cărțile rămase, ele nu aveau să aducă nimic bun în partida lor. De aici și tentația de a se mulțumi cu motivația călătoriei făcute împreună din pricina încheieturilor ei bandajate. Și, cum de fapt ajunseseră de-acum la destinație, tentația de a o lăsa să continue singură, de a rămîne peste noapte într-unul dintre hotelurile cu copertinele întinse spre lac și apoi de a urca a doua zi în trenul spre Capitală, luîndu-și adio de la partida lor.

Apoi – cu vechea, tenacea și misterioasa încăpățînare a tuturor jucătorilor de a nu părăsi masa de joc pînă la sfîrșitul partidei – a urmat indicațiile laconice venite din dosul ochelarilor ei negri. Continuînd să coboare spre lac. Printre zidurile împrejmuitoare ale unor vile, acoperite de plante agățătoare și cu porțile zăvorîte. Pînă la o poartă mai monumentală decît celelalte, pe care ea a deschis-o folosindu-se de un interfon ascuns în zidul acoperit de plante agățătoare.

* * *

I-a întîmpinat o alee care traversa un parc impunător, suficient de întins încît să nu permită vederea zidurilor împrejmuitoare. Pînă la o esplanadă de pietriș, în fața unei vaste, palide și discrete catedrale cu etaj, plasată deasupra unei scări ample și joase, cu trei trepte, și cu ferestre mari, cu jaluzele din lemn, care îi accentuau aerul discret de catedrală. O construcție care, împreună cu parcul întins, îi furniza vechea și cunoscuta ostentație a ceea-ce-contează, cea care îi caracterizase lumea din orașul de reședință din Liguria, fiind, prin urmare, un soi de prevestire străină a întoarcerii lui acasă și a încheierii partidei lui de zece ani cu existența. Apoi

evenimentele care au urmat l-au făcut să dea uitării acest gînd.

Odată oprit motorul Porsche-ului, mai întîi i-a întîmpinat un șofer nevoit în mod clar să se întrerupă din alte treburi la sunetul interfonului, dat fiind că a coborît puținele trepte concentrîndu-se încă să-și încheie deferent uniforma și cămașa. Au urmat scurtele și respectuoasele lui saluturi înainte să se ocupe de bagajul din Porsche și, după ce au urcat puținele trepte ale casei, descinderea lor într-un vestibul larg pentru o altă primire respectuoasă. A unui pluton nesemnificativ numeric – o bucătăreasă și două infirmiere, toate trei în uniformă albă – de la picioarele unei scări din lemn lucios și marmură solidă, ducînd la etajul de sus și lăsînd să se întrevadă un salon care dădea spre pajiștea întinsă, străbătută de o cărare cu flori ce ducea spre lac.

În ansamblu, socotindu-l și pe șoferul intrat cu bagajul din Porsche, era o primire făcută de patru clerici respectuoși și discreți, aflați în slujba unei zeități invizibile ascunse pe undeva prin catedrală. Tatăl ei, țintuit în scaunul lui cu rotile în urma zborului îndepărtat de la o fereastră de hotel, cel a cărui prezență era făcută aproape palpabilă de politețea clericilor lui. Apoi au urcat scara. Pînă la etajul de sus. Întîmpinați de un coridor lung și larg, cu bucăți din lac întrezărite dincolo de ferestrele cu jaluzele, unde șoferul – în mod evident pe baza unor instrucțiuni primite în singura convorbire telefonică pe care o purtase ea în timpul călătoriei – dusese valizele în două camere diferite. Asta înainte ca ea să dispară într-a ei. Fără să rostească vreun cuvînt.

* * *

În descoperirea stilului de joc al unui adversar decis să arunce pe masă carte după carte există întotdeauna un moment în care dezvăluirea progresivă a combinației de joc elimină orice alternativă în afară de așteptarea inevitabilă a finalului. Așa că asta s-a limitat să facă Partenerul meu Baricadat, odată întins pe patul din camera mare care îi fusese alocată. Să aștepte curgerea evenimentelor. Dar și să-și refacă

măcar parțial energia consumată într-o călătorie epuizantă, care – cu cele douăzeci de ore cu trenul, coborînd spre sud pînă la Barcelona, și apoi, în următoarele două zile, urcînd spre nord cu Porsche-ul pînă în camera respectivă, precum și cu cele două nopți petrecute una într-o cameră sordidă catalană și cealaltă la Hotel de la Ville – putea fi considerată de fapt neîntreruptă încă de la plecarea lui de pe Promontoriul Verde, cu patru zile în urmă.

O călătorie în care – cum avea el senzația clară – să stea pe patul acela fără a face altceva decît să aștepte însemna doar un popas înainte de reluarea ei, indiferent unde l-ar fi dus. De aceea a stat așa în cele trei ore care au urmat. Așteptînd să-și încheie călătoria și cufundat într-o liniște deplină, datorată absenței oricărui semn de viață în catedrala aceea palidă. De parcă era moartă. O liniște atît de deplină, încît dădea senzația că ar fi ceva pregătit intenționat de ea. Parcă lăsînd în seama lui sarcina de a stîrni eventuale semne de viață în catedrala palidă și moartă.

Stăpînit de senzația aceea, a continuat să stea așa în pat. Pînă cînd – cum liniștea a devenit încetul cu încetul atît de apăsătoare, încît a creat un soi de nevoie să facă ceva – s-a hotărît să iasă din cameră. Cu intenția de a da un absurd semn de viață în casă, indiferent dacă asta va fi fost ori nu semnificația liniștii. A traversat coridorul cu ferestrele ce dădeau spre lac, care era complet pustiu. Apoi, după ce a coborît scara de marmură, cu absența stăruitoare a oricărei prezențe făcînd cumva și mai evidentă prezența Zeului ascuns pe undeva prin casă, a ocolit-o, intrînd în salonul întrezărit în momentul sosirii, cel ce dădea spre pajiștea de lîngă lac.

N-ar fi știut să spună ce anume a ajuns să-l îndemne inițial să se oprească în salon în loc să se mărginească la a-l traversa ca să iasă pe pajiște. Poate aerul venit dinspre lac, care intra pe glasvandurile larg deschise, dîndu-i senzația că e deja afară. Sau, poate, mobilierul masiv, vechi, de culoare închisă, care – împreună cu covoarele și tablourile mari de pe pereți, în culori la fel de închise – făceau din el sufletul evident al casei. Apoi și-a dat seama. Era numărul ieșit din comun de fotografii răspîndite pe mobile, cu ramele lor de argint strălucind

intermitent în lumina mlăștinoasă care venea dinspre lac și alcătuind un fel de galaxie vastă și nemișcată, indiferentă la adierea ușoară care flutura perdelele. Necunoscută și cuprinsă în semnificațiile personale ale tuturor fotografiilor de familie. Dar și accentuînd, prin vastitatea sa, invitația mută și implicită la profanarea tuturor acelor fotografii de familie, ce parcă voiau să supraviețuiască în continuare prin intermediul unor priviri străine.

Și-a început profanarea cu planetele aflate în exteriorul a ceea ce părea să constituie nucleul central al galaxiei. O măsuță pregătită să aibă o singură funcție. Aceea de a găzdui două fotografii mari, în alb-negru, cu rame mai masive decît ale celorlalte și separate de un vas de cristal greu, plin cu aceiași trandafiri albi pe care îi putuse vedea de la fereastra camerei lui în tufele cărării ce cobora spre lac.

S-a învîrtit calm prin vasta galaxie. Luînd în mînă și ținînd de picioarele lor de sprijin catifelate ramele cu fotografii. Fotografii care, dincolo de faptul că erau departe de nucleul central al galaxiei, erau – așa cum a observat treptat – îndepărtate și în timp. Ca să constate care se dovedea a fi adevărata motivație a existenței galaxiei. Consemnarea diverselor faze progresive a trei existențe. A unui bărbat – în mod evident Zeul Invizibil al casei –, a soției și a fiicei lui. Fotografii care, dacă în cazul bărbatului consemnau mai ales transformarea lui progresivă dintr-un adolescent înalt, robust și nezîmbitor într-un tip de cincizeci de ani cu o privire sfidătoare și un trup masiv – trup care (nu putuse să nu bage de seamă) îi amintea cumva celui care îl observa de al lui însuși –, în cazul celor două femei prezentau ceva diferit.

Nu atît consemnarea a două evoluții fiziologice și în curgerea timpului, cît mărturia unei asemănări surprinzătoare între mama și fiica din fotografii. Asemănare care, pornind de la una dintre fotografiile mai îndepărtate în timp – o fetiță surîzătoare pe o plajă, cu părul ud de la apa mării și primită de brațele dotate cu prosop ale unei mame la fel de surîzătoare –, devenea tot mai evidentă pe măsură ce fiica creștea. Pînă cînd ajungea la uluitoarea realizare a unei asemănări perfecte între cele două femei.

La o primă vedere, fotografiile de pe măsuța cu vaza plină de trandafiri albi erau două cópii ale aceleiași imagini. Bărbatul – fizicul masiv al unui trunchi înfipt bine în suprafața dură a lumii și niște ochi îndreptați sfidător spre obiectiv – lîngă soția sa, în fața intrării unui hotel al cărui număr mare de stele se putea deduce după coloanele care îi decorau fațada.

Cu o singură diferență între cele două fotografii și o unică mărturie a trecerii timpului între una și cealaltă: părul rărit al bărbatului. În rest, același hotel, aceleași haine. Un compleu cu sacou și fustă gri la femeie și același costum – tot gri – la bărbat. Dar mai ales aceeași postură de fotografie oficială. Părînd consemnarea unui ritual stabil, în care numai anacronismul părului rărit al bărbatului îți permitea într-un final să stabilești că, dacă într-o fotografie era portretizată soția, cealaltă în schimb era portretizarea fiicei.

Aparent, un ritual în mare măsură inocent, oficiat pentru a celebra atingerea unei similitudini perfecte între mamă și fiică, consemnate de cele două fotografii. În mare măsură chiar romantic, dacă voiai s-o iei așa. Cu condiția să nu deții informații precise despre bărbatul care își viola fiica în camere de hotel, potrivit informațiilor primite de la ea într-o bucătărie inundată cu arome de cafea.

Le-a pus la loc pe altarul lor cu vază cu trandafiri. Apoi, hotărînd că aflase destule în urma explorării galaxiei, a ieșit pe pajiște. Parcurgînd în lumina după-amiezii tîrzii cărarea mărginită de felinare încă stinse și de tufe cu trandafiri albi. Pînă ce a ajuns la lac. Acolo a stat și-a privit vilele de pe cealaltă parte a malului, pe care circulația de pe șoseaua ce se întindea de-a lungul coastei, ducînd în oraș, le făcea să pară cumva mai vii în comparație cu catedrala palidă. A rămas mult timp pe mal. Gîndindu-se la bărbatul care își viola fiica. Dreptul tacit de castă la iertarea faptelor lor, acordat oamenilor dotați cu ceea-ce-contează. Apoi, nemaiavînd la ce să se gîndească, a intrat înapoi în catedrală.

Era tot pustie. Parcă părăsită. După care, odată ajuns în camera lui, i-a răsărit în minte ideea neașteptată că lipsa totală de viață a casei se datora exclusiv acestui fapt. Că ea i-a pus la dispoziție catedrala în mod deliberat, ca să-i încurajeze

eventualele explorări, în care galaxia ar fi fost ceva imposibil de ignorat, lucru pe care probabil că ea contase. Așadar, un fel de deschidere asupra vieții ei, făcută fără ca ea să fie nevoită să recurgă la cuvinte, asta fiind – după cum a avut el senzația bruscă și clară – o a doua carte jucată de ea în dezvăluirea progresivă a celor pe care le mai ținea în mînă.

Într-adevăr, merita tot mai mult să ia în seamă a treia ipoteză privind convocarea lui cu acel triplu *te rog* în camera sordidă din Barcelona. Nu ca să fie salvată din camera sordidă după ce-și tăiase venele de la încheieturile mîinilor, nici ca să-i achite o datorie conjugală amînată prea mult timp, ci ca să înceapă să-și arate cărțile. Așa că s-a întors să se întindă pe pat și să aștepte – cum simțea el cu certitudine – dezvăluirea următoarei cărți. Care a avut loc odată cu lăsarea serii atît pe pajiște și pe lac, cît și în camera unde el, așteptînd-o, nu aprinsese nici o lumină. Cînd șoferul care îi întîmpinase a bătut la ușă, transformat de o uniformă adecvată din șofer în valet.

Ca să-l cheme la cină.

* * *

L-a urmat mai întîi pe coridor, apoi pe scară în jos și, în fine, pe covoarele din salonul galaxiei. Cu ramele de argint scînteietoare în lumina a două candelabre elegante de cristal atîrnînd din tavanul împodobit cu scene clasice. Pînă la o ușă neobservată în vizita de după-amiază. Unde, odată ușa deschisă de șoferul-valet, a intrat într-o sufragerie luminată de un alt candelabru mare și mobilată doar cu un bufet greu și maroniu, plin cu obiecte. Și cu o singură altă piesă de mobilier, o masă lungă și îngustă, la fel de maronie. Cu locurile din cele două extremități ocupate unul de ea – în rochie albă cu mîneci lungi și încheiate – și celălalt de o a doua prezență, într-un scaun cu rotile. Tipul robust de cincizeci de ani din fotografiile aflate în salon.

Sau, mai exact, ce mai rămăsese din el, aşa cum a putut stabili în timpul cinei frugale ce a urmat după ce, fără nici o

prezentare, a fost invitat de șoferul-valet să se așeze pe singurul loc pregătit pe latura lungă a mesei. O cină începută și continuată în aceeași tăcere cu care fusese întîmpinată și sosirea lui. Sub privirea fixă a Zeului casei.

Parcă expulzat din galaxia salonului în urma unei explozii îndepărtate și transformat într-un meteorit inert, ajuns într-un scaun cu rotile, de unde etala de sub o cămașă albă, descheiată la piept, un torace cavernos, aproape imobil și de-acum potrivit doar unor funcții aproximativ cardiovasculare. Așa arăta la masă tipul robust de cincizeci de ani din fotografii. Cu o fragilitate de-acum aproape vegetală a unui trup stors de anii aceia de imobilitate completă la care îl condamnase Doamna cu Coasa cînd refuzase să-l primească. Lăsîndu-l doar să poată mișca pleoapele. Parcă lustruindu-i privirea în decursul unei lungi și necruțătoare despărțiri de tot ce avusese și de-acum devenise imposibil de obținut, chiar dacă se afla doar la distanță de un gest. Un meteorit inert, venit dintr-un univers de fotografii moarte, răspîndite pe mobile de epocă, și prăbușit într-o lume pe care de-acum o mai putea doar observa. Da, așa era Zeul casei. Dar și implacabil în abilitatea lui de a difuza imobilitatea lui astrală și contagioasă din catedrala aceea palidă pînă în paturi îndepărtate din apartamente plasate în vile de pe coline cu copaci sau din insule albastre.

Așa era Zeul Invizibil al catedralei în epifania lui. Un comesean de piatră pe care, pe toată durata cinei frugale și în liniștea deplină de la masă – accentuată de zgomotele slabe de tacîmuri și de tamponările gurilor cu șervete –, o infirmieră așezată alături avea grijă să-l hrănească la fiecare gest al lui din pleoape cu punctualitatea unui cleric îndeplinind o misiune sacră. Pînă la încheierea ceremoniei. Cînd, după o neașteptată, lungă și impenetrabilă privire ridicată din farfurie ca s-o țintească asupra Partenerului meu Baricadat – singura privire îndreptată spre cineva în timpul cinei –, la o altă comandă a pleoapelor, infirmiera a întors scaunul cu rotile, tamponîndu-i gura pentru ultima oară. Pentru ca apoi, tot în tăcere, să-l împingă spre salonul galaxiei împreună cu povara sa. Încredințîndu-l din nou invizibilității lui.

Nimic altceva în scurta epifanie a Zeului catedralei. În afară

de moștenirea lăsată la masă de dispariția lui: o tăcere și mai apăsătoare, aproape solidă și greu de străbătut. Cel puțin judecînd după lentoarea cu care ea – odată dispărut scaunul cu rotile împreună cu povara sa – a ridicat ochii peste masă spre el. Cu o privire la fel de impenetrabilă ca aceea pe care i-o adresase Zeul. Pînă cînd, de vreme ce jucase cartea următoare aflată la ea în mînă, s-a ridicat de la masă. Brusc. Aproape în grabă. Dispărînd și ea, la fel ca Zeul, înspre salonul cu fotografii.

Marcînd revenirea lor comună în galaxie, ca să zicem așa.

Partenerul meu Baricadat a rămas singur, doar în compania șoferului-valet, ce se concentra să curețe cu un făraș și o mătură de argint firimiturile de pe fața de masă. Și s-a întrebat dacă nu cumva acesta ar fi sfîrșitul coborîrii începute în trenul ce gonea spre Barcelona. Firimiturile măturate de pe o masă. Apoi s-a ridicat. Părăsind și el masa.

Cînd a traversat salonul, galaxia imobilă și-a repetat invitația mută și de-acum inutilă la profanare. Acum făcută și mai explicită de candelabrele aprinse, care luminau ramele de argint. Cu, pînă la urmă, consistenta și imobila stupiditate a tuturor galaxiilor.

* * *

După ce a ieșit din salon, a avut impresia că luminile felinarelor care se întindeau de-a lungul cărării spre lac, văzute de pe pajiște, vor să se contopească cu cele care străluceau pe partea cealaltă a coastei. Ca într-un fel de jalnică și inutilă încercare de a se integra acolo și de a scăpa de atmosfera apăsătoare a catedralei. A străbătut din nou cărarea și a ajuns la lac. Rămînînd apoi suficient de mult timp pe mal și în noaptea elvețiană răcoroasă ca să se întrebe care ar fi următoarea carte pe care ea i-ar putea-o rezerva după cea a epifaniei Zeului – presupunînd că ar exista una, dar el era oricum sigur de asta. Pînă cînd, în lipsa vreunei alternative, a intrat înapoi în catedrala palidă.

Din nou scara. Din nou ușile închise ale camerelor de pe

coridorul pustiu. Coridor pe care singura noutate față de momentul cînd îl străbătuse în urma șoferului-valet, ca să meargă la cină, era prezența scaunului cu rotile al Zeului, parcat aproape de ultima ușă. Unde, conform structurii casei, era, probabil, o cameră mai mare decît celelalte și cu ferestrele dînd spre lac. Apoi întoarcerea în camera lui.

A văzut plicul mare, dreptunghiular și galben de cum a aprins lumina. Pus pe mijlocul patului. Foarte vizibil. Imposibil de ignorat. Și atunci, brusc, l-a străfulgerat rapid o imagine cu Porsche-ul alb lăsat de ea sub felinarul din fața Timpului regăsit în seara reapariției ei în piață împreună cu travestiții, cu baloanele și tot restul. Plicul avînd aceeași funcție de mesaj plasat pe teritoriul lui.

Și dîndu-i senzația imediată că asta era ultima carte pe care o arunca ea pe masă în partidă. Într-un plic. Pusă cu fața în jos pe postavul verde, ca să zicem așa. Lăsîndu-i lui sarcina s-o întoarcă.

Nu a întors-o imediat. Mai întîi s-a așezat pe pat și a citit antetul de pe plic. Numele unei clinici din apropierea Zürichului. Apoi, cu senzația acută că linoleumul străbătut pe coridorul hotelului din Barcelona ca să ajungă la ușa ei și să înfrunte ceva ce nu știa dacă voia să înfrunte continua de fapt pînă în camera aceea, l-a deschis. Încet. Cu mușchiul cardiac pulsîndu-i în torace cu un calm lent, cum i se întîmpla întotdeauna în momente cruciale. Și, în cele din urmă, s-a trezit că ține în mîini o fișă de observație clinică, însoțită de fotografii și de foi scrise de mînă, smulse dintr-un caiet de școală.

Nu i-a trebuit mult ca să-și dea seama ce erau acele foi de caiet. Fragmente de jurnal, cu date și referințe ce îi permiteau să meargă în trecut pînă în anii petrecuți de ea la colegiul elvețian. A citit cu același calm întreg conținutul plicului. Și dacă filele jurnalului dezvăluiau solitudini adolescentine comune, firești pentru orice licean – deși acutizate de nostalgii morbide pentru nucleul ei familial restrîns de oameni dotați cu ceea-ce-contează, format doar din ea, o mamă mitică sechestrată de Doamna cu Coasa și un tată pe care depărtarea îl făcuse mitic –, conținutul fișei clinice era unul mai puțin

obișnuit. Concret, conținea buletine de analize și fotografii referitoare la o serie de intervenții de chirurgie estetică de mică importanță, realizate pe chipul ei, deja foarte asemănător cu al mamei, cu un scop precis, conform filelor de jurnal. Să-l facă întru totul identic cu al ei.

Aceasta era documentația inclusă în plic. Plus un certificat de naștere contrafăcut, dată fiind vîrsta ei minoră, ca să se poată supune intervențiilor fără autorizarea necesară a tatălui, care nu avea deloc habar de întreaga poveste, tot conform filelor de jurnal. Acest mic detaliu, intervențiile ilegale, nemenționate de ea în cronica evenimentelor făcută în bucătăria inundată cu arome de cafea, dovedea existența unei strategii premeditate. Să se întoarcă acasă de la colegiu și să stea alături de tatăl ei, întru totul identică mamei.

A rămas așezat pe pat și s-a gîndit iar la fotografia în care era împreună cu tatăl ei în nucleul central al galaxiei, în timp ce mușchiul cardiac îi pulsa cu calmul obișnuit din momentele cruciale. Așadar, dintr-un anumit punct de vedere, unul demn de luat în calcul, fotografia care îi portretiza împreună putea fi un soi de complicitate romantică între tată și fiică împotriva Doamnei cu Coasa, cea care sechestrase al treilea element al nucleului lor familial restrîns. Ea cu veșmintele mamei și în fața aceluiași hotel. De ce nu. Era și ăsta un mod de a vedea situația. Romantică, într-un anume fel. Bineînțeles, cu condiția să consideri detaliile legate de cele întîmplate între ei în camerele de hotel ca fiind nesemnificative.

* * *

A pus scrisoarea înapoi în plic. Cu calm. Imediat după aceea, un impuls neașteptat: să iasă din catedrala palidă și să se liniștească stînd afară cel puțin cît să-și pună ordine în gînduri. Din nou coridorul pustiu și scara de marmură. Din nou salonul, unde între timp cineva stinsese candelabrele – cu galaxia, luminată doar de felinarele pajiștii, devenind aproape evanescentă. Apoi din nou, aproape fără să se gîndească, pe malul lacului.

A stat în răcoroasa noapte elvețiană și a privit luminile de pe partea cealaltă a coastei. Cu palida catedrală stinsă în spate, parcă ocrotindu-și cumva conținutul: un bărbat imobilizat de un zbor de la fereastra unui hotel și, cum știa acum, complicea involuntară la acel zbor. În esență, doi inși din lumea lor restrînsă de oameni dotați cu ceea-ce-contează, foarte izolați în catedrala palidă din spatele lui. Dreptul tacit de castă la iertarea tuturor faptelor, da. Dar, din cîte se părea, poate nu chiar toate. *Mda, poate nu chiar toate*.

Partenerul meu Baricadat a rămas nemișcat în răcoroasa noapte elvețiană, cu ochii ațintiți la luciul negru al lacului ca la un ecran cu imagini ale poveștii lor, căreia plicul găsit în cameră îi conferea noi semnificații ulterioare. Începînd cu întîlnirea lor de la Timpul regăsit și cu ea în căutare de îmbrățișări frenetice pe străduțele cartierului, cu surîsurile ei sfidătoare și apoi cu fugile ulterioare din brațele lui provocînd ceremonii pe coline cu împărați călare. Dar numai pentru ca după aceea să urmeze nopți tulburate, cu ei încremeniți în paturile de pe colină sau de pe albastra insulă Capri. Imobilitatea trupului ei plin de promisiuni secrete, care era, într-un fel, tot o fugă. Înainte de alte fugi – de Navigatoare Masculine și de asediatori britanici insistenți – și provocînd alte fugi pe însorite diguri catalane, cu ea disputată de asediatori exasperați că le scapă printre degete. Apoi vene tăiate, fugi în hoteluri catalane sordide, de unde expedia telegrame cu cereri de ajutor și provoca înfruntări în camere sordide, cu plimbări ulterioare obscene și autoflagelante pe toate acele *ramblas*. Da, fuga, cheia existenței ei. Dreptul tacit de castă la iertarea faptelor, da, dar nu și la cea de a fi fost călăul tatălui ei.

Trebuia stabilit doar de ce ea considerase oportun să-l pună la curent cu faptele acelea, să îl convoace în sordidul hotel din Barcelona, să doboare zidul care îi separa și apoi să-l aducă în catedrala palidă ca să-și arate toate cărțile. Apoi, brusc, ceva l-a tulburat. Asemănarea lui cu bărbatul robust de cincizeci de ani pe care îl văzuse în fotografiile galaxiei. O anumită senzație de umilire la această idee. Dar a alungat-o. Fie că asemănarea era sau nu semnificativă, *totuși el fusese pe colina aceea*.

Rămînea de stabilit cu ce scop își arătase ea cărțile. Poate pentru a încheia definitiv partida dintre ei. O amintire frumoasă. Sau, dimpotrivă, o demonstrație de loialitate conjugală și reluarea partidei cu alte reguli.

A stat să se gîndească dacă, în caz că lucrurile ar fi așa, ar accepta o asemenea dovadă de loialitate conjugală. Înainte să se decidă, mai întîi era necesară o dezafectare atentă a generatorului de duritate care se pusese în funcțiune de la sine înăuntrul lui încă din momentul deschiderii plicului găsit pe pat. Nu i-a trebuit mult timp. Generatorul de duritate s-a oprit de la sine, lăsînd loc vechii certitudini dintotdeauna: ea era singura parteneră ce se înălța la nivelul lui, *indiferent cum ar fi stat lucrurile între ei și indiferent cum ar fi evoluat*. Și atunci, odată ce-a stabilit asta, pînă la urmă exista un singur mod de a afla dacă partida se încheiase sau nu.

* * *

S-a întors spre catedrala palidă, lăsînd în urmă luciul negru al lacului. A urmat coridorul pustiu, cu scaunul cu rotile al Zeului Invizibil lîngă ultima ușă. S-a oprit în fața camerei unde șoferul dusese după-amiază valiza ei. Apăsînd cu hotărîre clanța camerei – ca mai demult, în luminoasa după-amiază de aprilie. Fără să bată. L-a întîmpinat o încăpere cu toate luminile rămase aprinse și patul cu o cuvertură șifonată de urma trupului care, cum se vedea clar, doar se odihnise un pic. Apoi haine împrăștiate prin jur și valiza ei deschisă pe suportul adecvat, sub fereastra care dădea spre lac. Și baia era pustie. Cu alte lumini lăsate aprinse peste obiecte sanitare strălucitoare și borcane cu cosmetice împrăștiate pe etajere. În ansamblu, pustietatea dezordonată și indiferentă a unei camere folosite doar pentru o ședere temporară înainte de a obține o alta, alternativa neputînd fi decît una dintre celelalte două camere ocupate de pe coridor.

Din nou, în torace, mușchiul cardiac cu bătăile lui lente din momentele cruciale, de data asta atît de puternice, încît le putea percepe chiar și în mîini în timp ce, revenit pe coridor, a

apăsat clanța camerei lui. Unde l-a întîmpinat încăperea goală și plicul rămas în același loc de pe pat unde îl lăsase. Neatins de nimeni. Cu rolul lui de-acum consumat. Pentru o clipă a sperat în prezența lui în vreun alt loc din casă, care să nu fie neapărat a treia cameră din cele ocupate pe coridor.

De ce nu. Era posibil. Oricum, trebuia să verifice.

Așa că s-a întors pe coridor. Parcurgîndu-l pînă la ușa lîngă care se afla scaunul cu rotile. Apăsînd încă o dată clanța fără să bată. Și l-a întîmpinat, cum era previzibil după structura casei și poziția ușii pe coridor, o cameră mai mare decît celelalte. Cufundată într-un întuneric în care se decupau chenarul luminii de pe coridorul din spatele lui și reflexiile a trei ferestre, prin care se întrevedeau luminile coastei de pe cealaltă parte a lacului.

Luminată slab, totuși suficient ca să permită vederea unui pat matrimonial mare, cu două siluete întinse pe el. Una nemișcată sub un așternut alb și cealaltă purtînd aceeași rochie albă de la cină. Adormită lîngă cea dintîi. Într-o poziție aproape fetală. În ansamblu, răspunsul mut la întrebarea pe care, stînd pe malul lacului, își propusese să i-o pună despre partida jucată de ei. Înainte de a începe să deschidă și să închidă uși. Ca un personaj dintr-un scheci comic.

Partenerul meu Baricadat a stat și s-a uitat la cele două siluete. Întinse una lîngă alta. Pe un pat matrimonial. Într-un anumit sens, era o dovadă de loialitate conjugală. Desigur, nu față de el, totuși loialitate conjugală. Asta a fost constatarea lui rece. Preț de o clipă, deși era de-acum în posesia răspunsului pe care se dusese să-l caute, ceva l-a împiedicat să închidă ușa la loc. Poziția ei dezarmată, aproape fetală. Ca într-o regresie prin somn în niște regiuni profunde și îndepărtate. Lîngă aproapele ei, la adăpost de fugi și provocări. În sfîrșit liniștită de întoarcerea într-o matcă la care îi ceruse s-o readucă. După ce își luase un adio mînios și definitiv de la el într-o sordidă cameră catalană. Înainte să-l aducă în casa asta. Și să-l pună la curent cu secrete pe care le-ar fi putut trece sub tăcere.

Așa că te puteai întreba de ce o făcuse. Poate din onestitate. Și atunci, în fața acelor secrete dezvăluite, în ciuda a tot și toate, a venit impulsul de a o smulge din patul acela. Chiar și

cu forța dacă era nevoie. Impuls anulat apoi de poziția ei aproape fetală. Ocupînd ilegitim patul care i s-ar fi cuvenit unei alte femei admirate și iubite pînă la intervenția Doamnei cu Coasa și în care aceasta chiar sălășluise. Înainte de a ieși să se descurce și ea cu lumina. Singură. Ca noi toți.

Nu, era ceva prea complicat și prea adînc înrădăcinat pentru vreo smulgere. Și atunci, cu mușchiul cardiac pulsîndu-i tot mai lent înăuntrul toracelui, ducînd chiar cu gîndul la o rece, autonomă voință de a se opri, mîinile lui au închis ușa pe care o deschiseseră.

* * *

Odată cele două siluete redate întunericului lor, s-a întors în camera lui ca să-și ia valiza. Apoi, parcurgînd coridorul și coborînd scara, a lăsat un bilet scris în grabă pe o masă din marele vestibul al catedralei în care strălucea o singură lumină aprinsă. Pe urmă a ieșit din palida catedrală, cu zgomotul pietrișului sub pași, și a ajuns la Porsche-ul parcat pe esplanadă. Zgomotul motorului în liniștea nocturnă a parcului. Cauciucurile fîşîind pe pietrișul aleii. Pe sub copacii din parc, negri pe cerul nopții. Apoi butonul care deschidea poarta.

Ajuns în dichisitul Locarno, nu i-a trebuit mult să găsească gara. Străzi pustii, bine luminate, și panouri cu indicații clare în noaptea elvețiană. Era aproape de lac. Întunecat și nemișcat în noapte și fără nici un fel de imagini. Apoi, odată Porsche-ul lăsat în parcare, conform celor scrise pe biletul rămas în vestibulul catedralei, sala de așteptare goală a gării. Tot restul nopții. În așteptarea primului tren al dimineții.

Pentru a coborî spre sud.

3
Dincolo de rîu

Bun, deci ca să rămînem – aici, pe coasta Rivierei, unde pescărușii planează fără oprire peste plaje iernatice pustii, în căutare de resturi, după ce furtunile de pe mare s-au liniștit – la partea aceasta a poveștii și la evoluțiile ei ulterioare, să zicem că am putut obține într-o măsură mai mare sau mai mică toate detaliile călătoriei catalano-elvețiene a Partenerului meu Baricadat de la un Santandrea ocupat să pună în ordine facturi și să facă inventarul localului, profitînd de persistenta deșertificare estivală a cartierului. Asta la întoarcerea de pe Promontoriul Verde, după o deplasare cu cărți plasate la locul potrivit cu o asemenea precizie – lucru legat sau nu de divorțul meu de Idolul Aztec –, încît păreau unse de Tatăl Ceresc însuși, avînd ca rezultat obținerea unor resurse financiare suficient de mari ca să-mi permită inițierea primelor tratative diplomatice cu creditorii mei de temut, pentru a putea părăsi cartierul și a mă întoarce în nord.

La sfîrșitul relatării lui Santandrea aflasem că ulterior călătoria catalano-elvețiană a Partenerului meu Baricadat decisese și încheierea cu doi ani mai devreme a partidei lui existențiale decenale și că-și făcea bagajele ca să revină în orașul lui de reședință din Liguria. Veste care m-a îndemnat să pun mîna pe telefonul de la tejghea și să-l sun de cîteva ori. Fără nici un rezultat. De unde și hotărîrea de a merge să-l caut în apartamentul din fața cupolei.

* * *

M-am dus să-i fac o vizită, străbătînd mai întîi piața aproape pustie în bătaia soarelui, cu puținii clienți aflați la adăpostul umbrelelor de la Caffè coi Portici rezistînd temperaturii unei veri ce nu părea dispusă să depună armele. A urmat liniștea ireală a străduțelor pustii și a prăvăliilor meșteșugarilor, cu ușile ferecate și tăblițele cu datele cînd aveau să se redeschidă încinse sub soarele arzător și, pe toată lungimea străduțelor, cu ferestrele la fel de ferecate ale apartamentelor golite de vacanțe. Apoi sosirea la bloculețul din fața cupolei. Cu vocea Partenerului meu Baricadat auzindu-se cu întreruperi din interfonul lui cîrîitor, funcționînd la fel de prost ca întotdeauna, și, în fine, mușchiul cardiac disprețuind riscurile și începînd urcușul pînă la apartamentul lui.

În ciuda deselor noastre întîlniri, era prima dată cînd îi vedeam apartamentul. M-a întîmpinat un vestibul mic, cu peretele din stînga acoperit de un scrin vechi, ros de cari, și ceilalți trei pereți ocupați de ușile băii, o bucătărie îngustă și un dulap în perete. Ocolind scrinul și trecînd pe sub o arcadă joasă și îngustă – deci se putea ușor intui ce neplăcute erau trecerile pe sub arcada aceea pentru cineva cu tonajul lui –, intrai în camera care alcătuia apartamentul propriu-zis. O cameră mare, cu un glasvand ce dădea spre o terasă cu pardoseala ciobită, plasată în fața acoperișurilor caselor din jur, printre care se puteau vedea porțiuni scurte din rîu și, la vreo treizeci de metri în linie dreaptă, o cupolă mare și solid, ce se reliefa masiv și armonios pe cer.

În ce privește amenajarea terasei, erau acolo vaze cu flori îngrijite de menajera plătită cu ora, vreo jumătate de duzină de fotolii de răchită și o copertină extensibilă, care să te apere de soare. Locul te făcea să înțelegi foarte ușor de ce oaspetele lui rămînea în casă – fie că întîmpina sau nu greutăți cu romanul lui – și stătea acolo zile întregi, fără nici o intenție să-și caute alte locuințe.

Mobilierul interiorului era redus drastic la esențial. Un pat lat de vreun metru și jumătate în colțul cel mai îndepărtat de glasvand și, pe peretele opus, un divan cu spătarul întors spre terasă. Apoi o masă veche, cu două fotolii de lemn tapițate, o etajeră pentru cărți, dar, fapt surprinzător pentru un pianist,

nici măcar umbra vreunui pian care să arate legătura lui cu acel instrument, ce ținea doar de munca în studiourile de înregistrări și nimic mai mult.

În fine, așa arăta apartamentul. Și cufundat în dezordinea tuturor apartamentelor în curs de eliberare: în colțuri, cutii de carton deja sigilate, așteptînd să fie expediate, iar pe podea, o geantă de pînză cu mînerele unor rachete de tenis ce se ițeau prin fermoarul deschis, împreună cu două valize deschise în care el a continuat să pună îmbrăcăminte pe toată durata vizitei mele. Cu gesturile precise și sigure ale unui expert în călătorii, dată fiind activitatea lui de pianist nomad din primii ani ai partidei lui cu existența, ce creau impresia că se străduiește mai degrabă să monteze un echipament decît să facă un bagaj. În esență, un jucător fără mese verzi, care se pregătea să-și continue parcursul pe traseele existenței inclusiv în orașe de reședință din Liguria. Așa era atunci Partenerul meu Baricadat.

Cît timp s-a ocupat de echipamentul lui, n-a apărut nici o aluzie la evenimentele catalano-elvețiene, el mulțumindu-se, la fel ca întotdeauna – odată ce a aflat de vizita mea la Santandrea, la Timpul regăsit –, să știe că eu știam ce era de știut și eu, ca întotdeauna, nepunînd întrebări inutile. De aceea, în ciuda momentului de încheiere evidentă a relației dintre noi, despărțirea noastră s-a mărginit încă o dată la cuvintele esențiale. Și mai ales fără nici o declarație de prietenie mai mult sau mai puțin retroactivă. Știam amîndoi perfect vechea regulă conform căreia orice declarație de prietenie între oameni stabilește în mod inevitabil și sfîrșitul acesteia, dat fiind că prietenia pretinde un singur lucru. Să fie pusă în practică și-atîta tot.

Apoi, după cîteva aluzii la deplasarea mea pe Promontoriul Verde, la călătoria lui cu trenul spre nord de a doua zi – a treia pe aceeași porțiune de traseu feroviar în mai puțin de o săptămînă, dată fiind călătoria lui dus-întors la Barcelona – și la munca ce-l aștepta în uzina siderurgică, ne-am dat o ultimă întîlnire mai pe seară, la Caffè coi Portici.

* * *

Partenerul meu Baricadat a venit la Caffè coi Portici purtînd o haină safari. Avînd parcă presentimentul deșertului african ce îl aștepta într-un viitor deocamdată necunoscut, dar în mod evident deja plasat pe undeva pe traseele existenței lui și despre care urma să aflu după vreun an. Apoi, fixîndu-și tonajul între brațele scaunului, le-a comandat o bere ospătarilor fără ocupație de printre mesele pe jumătate goale. Și a început s-o bea. În tăcere. Cu privirea lui care-i înregistra pe toți jucătorii ațintită spre piața aproape goală după dispariția revoluționarilor și spre obeliscul fîntînii arteziene centrale, ce se înălța cu o fermitate reînnoită spre cerul nocturn, brăzdat de pescăruși în zbor. Cu aripile larg deschise. Parcă dorind să-i apere cu o albă și misterioasă compasiune pe oamenii din piață de intențiile incognoscibile ale cerului. În esență, un jucător care își părăsise definitiv masa de joc. Cu toate jetoanele consumate. Așa era Partenerul meu Baricadat în ultimul nostru ritual din piață.

A devenit evident că acum, de vreme ce își încheiase cu totul partida, voia să elimine chiar și ritualul nostru atunci cînd, după ce am plecat de la masă, am pornit pe trotuarul central ca să ajungem la stația de taxiuri, de unde, în ciuda deșertificării generale din vară, urma să plec și în seara aceea spre mesele surselor mele de subzistență. În timp ce mergea tăcut alături de mine pe trotuar, a încetinit pasul puțin cîte puțin. Pentru ca la un moment dat să se oprească. Rămînînd cu privirea ațintită spre mine, ca să-mi dea de înțeles clar ce însemna oprirea lui: o invitație explicită de a continua singur. Confirmarea încheierii partidei lui prin abolirea oricărui ritual.

Așa că de data asta între noi n-au existat nici măcar cuvintele necesare. Doar privirile noastre. Apoi doar o fluturare de mînă din partea amîndurora și eu am început să traversez iar piața. Cît despre el, cu sau fără abolirea ritualului, a așteptat oricum să dispar eu primul, la fel ca întotdeauna. Ceea ce am și făcut, ajungînd la capătul trotuarului central, dar, înainte s-o apuc pe străduțe ca să merg la stația de taxiuri,

m-am răsucit ca să-l privesc încă o dată.

Înfipt zdravăn pe trotuar și cu mîinile în buzunarele hainei lui safari, mă urmărea și el, fără să dea atenție unui vînzător de baloane care stătea degeaba pe o bancă din apropierea lui. Ținînd de fire ciorchinele lui colorat, îndreptat spre cer. Așadar, iată ultima imagine a Partenerului meu Baricadat la despărțirea de cartier: haina safari premonitorie, pescărușii în zbor, cu aripi deschise și compasiune albă, și baloane înălțate spre cerul boreal.

* * *

Nu foarte diferită de evacuarea mea din cartier. După aproape o lună. La capătul tratativelor diplomatice necesare pentru revenirea în nord. O lună în care am vizitat rareori Caffè coi Portici, preferînd, la fel ca la sosirea mea în cartier și la începutul întregii povești, să revin să-mi beau paharul revigorant de seară la Timpul regăsit, care se întorsese la activitatea normală după ce vara măturase totul în jur. În spatele tejghelei, cu mușțiucul pipei între dinți, Santandrea păstra aproape exclusiv pentru sine puținele informații despre mai tînărul lui fost asociat, obținute de la acesta în sporadicele lor contacte telefonice, legate în primul rînd de dizolvarea firmei lor.

Laconismul lui Santandrea era justificat atît de caracterul general al informațiilor obținute de la fostul lui asociat în respectivele convorbiri – nimic care să iasă din cadrele activității lui neprecizate din uzina siderurgică aflată în orașul de reședință din Liguria –, cît și de decizia noastră comună de a evita să zgîndărim inutil o poveste care de-acum trebuia considerată definitiv încheiată. Deci evacuarea mea din cartier s-a petrecut în acea penurie de informații despre Partenerul meu Baricadat. Într-o după-amiază tîrzie de sfîrșit de vară. Înainte de o ultimă tură de cumpărături prin cartier, cu biletul de tren deja în buzunar și valizele făcute în camera de hotel.

A fost o despărțire chiar ușor sentimentală. Am trecut pe străduțele cu meșteșugari la lucru pe pavajul din fața

prăvăliilor și, în piețele mai mici, pe lîngă tarabele cu tot felul de mobile și obiecte casnice, ce urmau să fie demontate odată cu încheierea muncii matinale. Cu marfa rămasă pusă în cărucioare. Care erau apoi împinse spre depozitele de pe străduțe pînă a doua zi. În ce privește bisericile și clădirile îndesate unele în altele, după atîtea secole de despărțiri, ele validau imperturbabile evacuarea mea. Cu un singur salut: zgomotul apăsător și argintiu al jeturilor de apă de la fîntînile arteziene. Ca și cum ele știau – mai bine decît clădirile și bisericile – că totul curge. Lucru care m-a îndemnat să arunc o ultimă privire spre rîu de pe unul din podurile care îl traversau. Am stat să-l privesc. Deja salutat de fîntîni, el curgea tăcut și impasibil. Spre mare. Urmat, ca întotdeauna, de pescărușii. Atîta tot.

* * *

A trebuit să accept ca, în urma misterioaselor combinații de cărți ale Tatălui Ceresc din urmă cu mai bine de un an, să fiu informat despre evenimentele ce au urmat încheierii catalano-elvețiene a poveștii dintre Partenerul meu Baricadat și iubita lui cu rochii albe. Cînd m-am întors pentru prima oară în cartier, într-un septembrie cu o toamnă timpurie chiar și pentru Capitală. Cu apusuri grăbite, care parcă voiau să pună repede capăt verii, și cu platanii înșirați de-a lungul rîului deja pe jumătate dezgoliți, pierzînd miliarde de frunze pe pavaj. Ca și cum, din cine știe ce motive misterioase – dar în anumite privințe copacii sînt mai șireți decît oamenii –, ar fi vrut și ei să pună repede capăt verii. Cît despre întoarcerea mea, ea se datora invitației de a sta la o masă cu niște oameni cunoscuți în timpul exilului meu și care combinau resurse importante de ceea-ce-contează cu o pricepere la joc suficient de redusă încît să-mi garanteze cel puțin recuperarea cheltuielilor de călătorie și cazare.

În ce privește descinderea mea pe taburetele de la Timpul regăsit, ea a fost întîrziată de faptul că mă întîmpinase un cartier neașteptat de diferit. Ocupat, în iminența toamnei, să-și

promoveze toate atracțiile turistice cu expoziții de tablouri pe spațiile din curțile bisericilor și cu panouri publicitare gigantice pe schelele a zeci de case în curs de restaurare. Și, în consecință, cu o surpriză neplăcută: hotelul de pe străduțe restaurat și plin. La fel ca toate celelalte din cartier, conform unei verificări făcute dînd o serie de telefoane. Ceea ce m-a silit să caut un loc dincolo de poduri. Apoi să revin spre seară. Unde senzația generală de expulzare din cartier mi-a fost întărită de plutoanele de turiști de diverse naționalități, așezați la mesele cafenelelor din piață și serviți de ospătari ce făceau eforturi să se lupte cu noi cunoștințe lingvistice rudimentare. Fără a-i pune la socoteală pe numeroșii pictori cu pensule și scaune rabatabile, așezați pe trotuarul central și oferindu-le trecătorilor portrete la minut foarte proaste.

Timpul regăsit era printre puținele locuri ce rezistaseră noii invazii după cea a revoluționarilor din urmă cu un an. Prea cuibărit pe străduțe ca să fie cucerit cu ușurință. Dar, oricum, nu complet imun la turiștii mai aventuroși, judecînd după prezența în local a multor fețe necunoscute între cele, mai reduse la număr, de exilați cosmopoliți. O altă noutate: un ucenic în spatele tejghelei. Prezență care i-a permis lui Santandrea să-și părăsească locul și să vină la masa mea. Și cu acest prilej am fost informat, cu el pentru ultima oară pe post de portavoce, despre evenimentele ulterioare călătoriei catalano-elveține a fostului meu Partener Baricadat.

Evenimente care, dacă în cazul lui constaseră pur și simplu în dispariția totală și definitivă din Capitală, nu fuseseră la fel și pentru ea. Apăruse de cîteva ori în local în timpul unor scurte șederi în Capitală, în vederea vînzării apartamentului cu divane albe de pe colină. Vizitîndu-l mereu și exclusiv în compania unor reprezentante ale aceluiași sex și, cum Santandrea nu putuse să nu observe, mereu cu un surîs sfidător pe gura ferm conturată, da, dar și aruncînd priviri insistente în jur. Parcă în căutarea cuiva. Însă și fără să pună vreodată întrebări legate de. Doar cu o ușoară înțepenire a surîsului sfidător cînd, odată explorarea încheiată, îi acorda din nou atenție lui Santandrea sau însoțitoarei ei, pentru ca apoi să părăsească localul aruncînd o ultimă privire în urmă,

deși știa că nu era nimic de văzut.

Așa era ea în revenirile ei. Ca și cum toate întîmplările declanșate în local ar fi alunecat peste ea fără să lase vreo altă urmă în afară de ușoara-i înțepenire a surîsului sfidător după explorările ei inutile. Nimic altceva. În orice caz, nimic care să dea de bănuit că ar putea urca pe o pistă de lansare a ei, privată, personală, oricum.

* * *

Santandrea a fost anunțat la telefon de mai tînărul lui fost asociat în iarna ce a urmat imediat după încheierea poveștii lor. Iarnă blîndă în Capitală, dar în nord cea mai grea după un număr considerabil de ani, după cum se putea citi în ziare. Telefonul a determinat îmbarcarea imediată a lui Santandrea într-un avion care l-a dus din Capitală în iarna grea despre care vorbeau ziarele, într-un Locarno dominat de un cer feroce de cristalin, cu lespezi masive de gheață pe suprafața lacului și un strat compact de zăpadă pe munții din jur. Loc unde mai tînărul lui fost asociat îl aștepta pe esplanada din fața aeroportului. Așezat pe scaunul șoferului unei mașini potrivite cu tonajul lui și cu noul lui statut social de șef al unei uzine siderurgice. Mașină ce îl adusese pe esplanada aceea prin trecători montane, pe autostrăzi înzăpezite și eliberate de utilajele care le curățau.

Așa l-a găsit Santandrea pe mai tînărul lui fost asociat la sosirea în înghețatul Locarno. Așezat în spatele unui volan și cu gulerul paltonului ridicat, ca să se apere de frigul din mașina cu motorul oprit. Cu gerul iernii elveține care cobora de pe munții din jur, împingînd în ferestre. De parcă și-ar fi dorit anume să simtă totul. Și cu ochii ațintiți asupra troienelor de zăpadă murdară înșirate de-a lungul esplanadei în timp ce-i relata evenimentele care provocaseră întîlnirea lor.

Evenimente declanșate cu aproximativ două săptămîni în urmă. Cînd – cu complicitatea asprei ierni elveține – bătrîna și încăpățînat de democratica Doamnă cu Coasa sfîrșise prin a-i concede Zeului palidei catedrale primirea în brațelor ei osoase.

Cu fiica prezentă în cameră, întoarsă cu fața spre ferestrele dînd spre lac, în timp ce în spatele ei clericii palidei catedrale se îngrijeau de ultimele nevoi corporale ale Zeului lor. Așa a fost ea la moartea tatălui.

Aflată la începutul unei așteptări de ordin tehnic, ca să zicem așa, în vederea utilizării unei piste de lansare personale. Așteptare care a durat paisprezece zile, toate petrecute cu paltonul pe ea, inclusiv în palida catedrală, de parcă nu voia să piardă timpul îmbrăcîndu-l în permanentele ei dispariții fără bagaje la volanul Porsche-ului alb. Străbătînd iarna feroce care o încercuia pe străzi menținute deschise de utilaje cu o eficiență elvețiană și călătorind fără țintă pînă în a paisprezecea zi, cînd – după ce a obținut o cameră de hotel anume, pe care o tot cerea și nu o găsea niciodată liberă – și-a desfășurat zborul de la aceeași fereastră aleasă cu ani în urmă de tată și, spre deosebire de el, a găsit-o pe Doamna cu Coasa dispusă să o primească în brațele ei miloase și osoase.

Acestea au fost evenimentele relatate de mai tînărul lui fost asociat în mașina cu motorul oprit și cu gerul care cobora de pe munții din jur și împingea în ferestre. Evenimente de care fostul meu Partener Baricadat aflase la telefon de la echipajul de poliție care reconstituise scena și găsise în pumnul ei, rămas strîns într-unul din buzunarele paltonului chiar și în timpul zborului, un bilet conținînd doar un număr de telefon anonim, ce se dovedise a fi al lui. Pentru că așa arăta biletul extras din pumnul ei. Doar un număr de telefon. Fără nici un nume. Părînd a fi ceva ce îi privea exclusiv pe ea, pe posesorul numărului și pe nimeni altcineva.

Acestea au fost evenimentele relatate lui Santandrea de mai tînărul lui fost asociat, cu ochii ațintiți la troienele de zăpadă murdară înșirate de-a lungul esplanadei.

* * *

Cînd mai tînărul lui fost asociat a pornit din nou motorul, s-a simțit un suflu de aer cald ce a alungat huruind gerul din jur. După care botul mașinii a străbătut mai întîi o autostradă

curățată de utilaje și apoi străzile înguste și sinuoase care coborau spre lac, devenite de nerecunoscut în comparație cu vara din cauza mormanelor de zăpadă îngrămădite de-a lungul zidurilor de la hoteluri și vile. Sub discul de gheață al unui soare elvețian inutil de strălucitor. Călătoria s-a încheiat la poarta palidei catedrale, deschisă spre parc, după parcurgerea aleii. Curățată bine de gheață. Cu ramurile copacilor mari aplecate sub greutatea zăpezii.

Nici o dubă pentru transporturi speciale parcată pentru respectiva ocazie pe esplanada din fața palidei catedrale. Doar cîteva mașini mari, lucioase în ciuda zăpezii și parcate ordonat de șoferi în așteptare, concentrați să se apere de aerul înghețat venit dinspre lac bătînd din picioare pe pietriș. Cu cozoroacele șepcilor lăsate peste ochi. Cu țigări aprinse în căușul mîinilor înmănușate.

Apoi au intrat în salonul galaxiei cu fotografii. Printre privirile moderat interesate a vreo zece persoane, bărbați și femei, toate cu aerul unor oameni căptușiți cu ceea-ce-contează și purtînd paltoane și blănuri. Adunați parcă la o ceremonie pe care o voiau cît mai scurtă posibil, fără ca apoi să fie nevoiți să piardă timpul îmbrăcîndu-se.

Apoi ea. În paltonul de lemn lunguieț și definitiv. Așezat pe trepiede într-un spațiu obținut prin deplasarea unor mobile, ceea ce conferea întregii ambianțe – inclusiv prin prezența a patru angajați de la transporturi speciale în uniforme negre, așteptînd lîngă capacul lucios al paltonului de lemn, sprijinit de un perete – un vag aspect de mutare.

N-a trebuit să-și facă loc printre oameni ca să se apropie de paltonul lunguieț. Apoi ea. În rochie albă. La aterizare, în mod surprinzător, chipul îi fusese cruțat. Ca printr-o concesie a Doamnei cu Coasa de a-i lăsa umbra surîsului sfidător pe gura ferm conturată. Da, ea. Dar și – ca întotdeauna și pentru toți într-o asemenea ocazie – doar statuia ei de ceară neclintită și străină.

Stînd lîngă Santandrea, mai tînărul lui fost asociat a rămas la fel de neclintit. Ca ea și ca galaxia de fotografii de pe mobile, lucrurile cele mai neclintite din salon. Pînă cînd, întrerupîndu-și neclintirea și răsucindu-se brusc pe călcîie, s-a dus solitar

spre nucleul central al galaxiei. Pe măsuță, ca întotdeauna, trandafiri albi, sosiți prin gerul iernii elveține nu din grădina acoperită de zăpadă, ci de cine știe unde. Apoi, luînd cele două fotografii mari, el s-a întors solitar printre ceilalți și le-a pus în paltonul lunguieț. Operațiune făcută cu hotărîre. Sub privirile moderat uimite ale tuturor celor prezenți. Dar – poate și din cauza calmului și a tonajului cu care o făcuse – fără obiecții din partea nimănui. Apoi ieșirea lui din salon. Iute. Hotărîtă. Precum cineva la sfîrșitul unei sarcini pentru îndeplinirea căreia a avut de înfruntat trecători printre munți înzăpeziți, la care era nevoit să se întoarcă.

Nici un alt eveniment demn de remarcat vreme de vreun sfert de oră după aceea. Poate erau așteptați alți eventuali oaspeți, care nu sosiseră încă. Pînă cînd, la un moment dat, unul dintre cei prezenți – avînd în mod evident autoritatea necesară – le-a făcut un semn celor patru în uniforme spre capacul de lemn sprijinit de perete. Și atunci ei, luînd capacul, l-au pus la locul lui. Avînd în mîini șurubelnițe electrice.

Restul s-a petrecut în parc. După ieșirea pe esplanadă a celor patru în uniforme. Cu povara lor împărțită pe umeri și urmați de restul lumii. Toți, oameni ocupați să se apere de aerul înghețat ce venea dinspre lac ridicîndu-și gulerele și încheindu-și nasturii la paltoane și blănuri. Cu buzele strînse. Parcă apărîndu-se de un eveniment jignitor de democratic, căruia i te puteai opune doar strîngînd buzele disprețuitor.

Așa că în urma celor patru în uniforme a venit prin parcul înghețat un cortegiu plăpînd de buze strînse, gulere ridicate, paltoane și blănuri cu nasturii bine încheiați. Mai întîi pe cărarea care cobora spre lac – cu tufele de trandafiri uscate și acoperite de zăpadă, dar oricum bine înfipte în terenul înghețat, parcă în așteptarea unor viitoare și greu de imaginat renașteri – și apoi pe o potecă laterală. Pînă la zidul împrejmuitor al parcului. În fața unei mici construcții cu geamuri, împodobită cu imagini și cu o portiță de fier forjat, de ale cărei bare erau prinse cu șuruburi două plăcuțe de bronz cu două nume și cu datele nașterii și morții aferente. Ale Zeului palidei catedrale și ale soției căreia poate că el încă îi dădea explicații.

Apoi, odată deschisă portița, cei patru au intrat în clădirea aceea mică pentru a-și depune povara. Sarcină care – din cine știe ce motiv – n-a durat atît de puțin pe cît te-ai fi așteptat și de care șoferul-valet, pînă în momentul acela imposibil de recunoscut fără uniforme și înfășurat într-un palton negru, a profitat ca să fixeze în șuruburi a treia placă de bronz, cu numele și datele nașterii și morții ei. Totul într-o reuniune de familie a cărei discreție extremă părea subliniată de gulerele ridicate ale spectatorilor din jur. Pînă cînd cei patru au ieșit fără povara lor. Și atunci au mai rămas doar întoarcerea micului cortegiu la esplanada de pietriș și împrăștierea lui spre mașinile mari. Lucioase în ciuda zăpezii. Cu dreptul tacit de castă la strălucire, ca să zicem așa. Cu portierele ținute deschise de șoferi.

* * *

Altceva nimic în scurta întîlnire elvețiană dintre Santandrea și mai tînărul lui fost asociat. Treburile personale ale unor oameni dotați cu ceea-ce-contează și-atîta tot. Apoi, după o masă grăbită într-unul dintre bufeturile expres de pe aeroport, despărțirea lor. Printre troienele de zăpadă înghețată ale esplanadei aerogării. Unde mai tînărul lui fost asociat a plecat din nou la drum, urcînd în mașină după ce și-a scos paltonul și l-a aruncat cu un gest brusc pe bancheta din spate. Pentru ca apoi, pornind motorul, să dispară în direcția panourilor care indicau autostrăzile înzăpezite.

Un gest – paltonul acela scos brusc de pe el – căruia în următoarele săptămîni Santandrea a ajuns să-i atribuie un fel de relevanță simbolică. Semnul unei eliberări de ceva ce numai intervenția decisivă a Doamnei cu Coasa ar fi putut valida. În săptămînile ce au urmat întîlnirii lor elvețiene Santandrea a putut începe să se convingă că, dacă despre eliberare era vorba, gestul putea prevesti și alte eliberări, mai radicale, din partea fostului lui asociat mai tînăr. Asta cînd a sunat la uzina siderurgică, iar în locul lui a început să răspundă o secretară laconică, care nu a mers niciodată mai

departe de expeditiva și, poate, un pic stînjenita afirmație că persoana pe care o căuta e plecată într-o călătorie și că ea nu știe cînd o să se întoarcă. Totul la începutul unei perioade în care veștile lipseau atît de complet și radical, încît Santandrea a fost împins spre singura concluzie posibilă: o altă relație ruptă foarte ferm, relația cu el. Cumva, fusese aruncat și el pe bancheta din spate a unui automobil.

Abia după cîteva luni – cu iarna, deși aspră, deja alungată de aerul călduț de primăvară al Capitalei –, complet întîmplător și deci și în acest caz printr-una dintre acele combinații de cărți imposibil de înțeles ale Tatălui Ceresc, Santandrea a primit vești despre mai tînărul lui fost asociat.

De la unul dintre clienții cosmopoliți ai localului. Un american de profesie fotograf-călător, care, la întoarcerea dintr-una din expedițiile lui repetate, a susținut că îl descoperise așezat în spatele unui pian de bar dintr-un hotel pentru turiști, la marginea deșertului egiptean. Unde, la întrebarea stupidă ce face într-un asemenea loc, el, fără să-și desprindă mîinile de pe claviatură, se limitase să răspundă *Cînt la pian*, considerînd astfel conversația încheiată. Asta a fost toată întîlnirea, conform aserțiunii fotografului-călător. Aserțiune însoțită de o fotografie pe care s-a dus să o pună sub blatul de sticlă al tejghelei.

Fotografie făcută, în mod evident, fără știrea subiectului. Și înfățișînd o figură masivă, surprinsă din spate, așezată la un pian și îmbrăcată cu o haină safari. Îmbrăcăminte într-un contrast total cu stucaturile și marmurele unui salon vast, decorat cu plante tropicale. Îmbrăcămintea cuiva aflat doar în trecere prin salonul acela. Așa era Partenerul meu Baricadat. Atunci i-am înapoiat fotografia lui Santandrea. Care s-a dus să o pună la loc sub tejghea.

Și asta a fost tot ce am aflat din poveste pe filiera Timpului regăsit cînd m-am întors pentru prima oară într-o vizită în cartierul cufundat într-o toamnă timpurie chiar și pentru Capitală, cu copacii pierzînd miliarde de frunze, de parcă voiau să pună grabnic capăt verii. Filiera elvețiano-saharianã, ca să zicem așa.

* * *

Cît despre Santandrea, în cei trei sau zece ani care au urmat l-am mai întîlnit și în alte dăți, atunci cînd am revenit în Capitală în scopuri profesionale. Cu vizite punctuale la Timpul regăsit, dar cu tot mai puține referiri la fostul meu Partener Baricadat. Doar cu cîteva scurte aluzii la el în primele mele vizite și apoi nici măcar atît. Fotografia lui din hotelul saharian s-a decolorat pe unul dintre pereții localului, împreună cu cele ale altor exilați cosmopoliți, dispăruți și ei sub vechile și inevitabilele cingători ale timpului. Nimic altceva. În cartierul tot mai. Absorbit de orașul din jur. Pe cale să-și piardă caracterul de insulă, în ciuda podurilor, și să devină doar una dintre multele vitrine turistice inserate în țesutul urban al Capitalei. Adică, în esență și în final, un cartier transformat. Într-un loc ca oricare altul.

Timpul regăsit – singurii metri pătrați ce rezistau înduioșător la inevitabilele cingători. Cu inscripția firmei ca un drapel neclintit, încăpățînat, deasupra intrării localului. Și cu el, Santandrea, divinitate a alcoolului în costum de tweed, în dosul tejghelei, îmbătrînind treptat și elegant, cum fac barmanii în spatele altarelor lor de sticle și pahare. Cu maturizarea iremediabilă a trupului acceptată cu o eleganță inoxidabilă și ajutat în decursul anilor la binecuvîntările lui lichide de novici de toate soiurile. Fețe uneori simpatice, alteori nu. Iar ultimul dintre ei mi-a vestit întinderea lui, ce vine la momentul oportun pentru toată lumea, la umbra chiparoșilor înșirați cu vîrfurile spre cerul Capitalei ca într-un onor militar, printre puținii și grizonanții exilați cosmopoliți iviți cine știe de unde și cum putuserăm și noi. Cum am putut verifica în călătoria mea de rămas-bun, făcută anume în Capitală.

Pentru ca apoi, așa cum s-a spus deja, să mă întorc aici. Pe acest litoral în extrasezon, printre palmieri zgîlțîiți de furtunile iernatice de pe mare. Cu crupieri de la Riviera aranjîndu-și unghiile la frizeri și, în ce mă privește, fără altă treabă decît să-mi petrec zilele făcînd inutile considerații antropologice asupra tenebroșilor mușchi cardiaci ai oamenilor. Considerații tot mai extrasistolice. Cu mușchiul meu. Cardiac de la o zi la

alta tot mai. Slăbit.

* * *

E ceva ce. Îți vine în minte privind marea. Nu de pe plajă. De pe înălțimile coastei. De unde se poate vedea lărgindu-se spre orizont și ascunzîndu-și tot ce e al ei. Abisuri profunde. Vorbesc despre modul ei de a-și sfida aproapele cu trupul plin de promisiuni secrete pe sub rochii albe și zîmbet zeflemitor pe gura ferm conturată, de parcă ar vrea să vă măsoare capacitatea de a ști să stați pe această rocă obtuz de rotitoare în jurul soarelui, unde combinațiile de cărți imposibil de înțeles ale Tatălui Ceresc au dorit să vă plaseze pentru o scurtă. Temporară coabitare cu ea. În aventura voastră comună în lumină, ca să zicem așa. Zîmbet capabil să-i prindă cu harponul și să-i ducă în larg chiar și pe cei mai bine ancorați de țărm, să-i tîrască după ea ca să viziteze cele mai. Personale abisuri. Ale tenebrosului lor mușchi cardiac, unde întunericul tuturor celor de mai devreme și al tuturor celor de mai tîrziu continuă să locuiască între una și alta dintre iraționalele. Încăpățînatele sale bătăi. Înainte de ultima. Decisivă.

Abisuri personale pe care, complici fiind, poate, și toamna timpurie a Capitalei, și copacii care se desfrunzeau, parcă voind să pună capăt grabnic verii, mă trezisem deja că le analizez atunci cînd mă întorsesem prima oară în cartier. După exilul meu. Așezat la Caffè coi Portici și auzind de la Santandrea tot ce era de auzit despre această poveste. În cartierul aflat la începutul ireversibilei lui transformări. Cu rîul din spatele clădirilor care închideau piața continuînd să curgă, chiar dacă știa, cum știu dintotdeauna rîurile, tot ce e de știut despre iraționalii, tenebroșii mușchi cardiaci ai oamenilor, totuși fără a înceta să curgă din pricina asta.

Și gîndindu-mă din nou la ea. Închis pînă în ziua de azi în cutia mea, ultima rămășiță a colecției ei, chiar dacă ea era de-acum întinsă definitiv în dosul micilor porți de fier forjat de pe malul unui lac, indiferentă la. Orice fel de provocări. Și gîndindu-mă din nou cînd o văzusem ultima oară. În noaptea

din Benghazi, cînd siajul amplu de naufragiu din urma ei îl tîrîse pe Partenerul meu Baricadat în fața fîntînii arteziene luminate din piață, ca să-i ceară să o scape de Marinarul Alb. Cu stropii de la jeturile artezienei traversînd aerul cald al nopții nord-africane și ajungînd pe profilul ei bronzat ca niște lacrimi întîmplătoare, neașteptate. Scufundată în abisurile în care revanșa arogantă luată împreună cu tatăl ei față de Doamna cu Coasa o făcuse să se scufunde și căutînd în tonajul Partenerului meu Baricadat. Singurul punct de sprijin în încercarea de a ieși din nou la suprafață.

Și, în consecință, gîndindu-mă iarăși la el. La Partenerul meu Baricadat și la lupta lui împotriva eternelor senzații de gol dinainte să le înfrunte din nou la o altă masă, de la hotarele unui deșert. Poate ca să simtă curgîndu-i mai bine prin vene toată energia trupului lui mătăhălos în vara sa veșnică și să utilizeze cu încăpățînare jetoanele dobîndite drept zestre de la Tatăl Ceresc. Da, m-am gîndit iarăși și la Partenerul meu Baricadat. La seara despărțirii noastre. El în picioare pe trotuarul central al pieței, cu haina lui safari premonitorie pe el și cu baloanele colorate înălțate spre cerul boreal, brăzdat de pescăruși. Cu aripile larg deschise. Și o compasiune albă.

Atunci mă ridicasem să plec. În seara aceea de toamnă timpurie chiar și pentru Capitală. Da, vara murea și în acel an la fel ca în toți anii. Doar că mai grăbit. Atîta tot. Așa că traversasem piața. Pe trotuarul central. Cu obeliscul fîntînii arteziene înălțat spre cerul serii ca un protest și cu pescărușii zburînd la înălțime, cu aripile larg deschise, în jurul cupolei bisericii ca într-o. Insistentă și inutilă măgulire a intangibilei atitudini impasibile a Tatălui Ceresc și, în ce mă privea, fără nici o altă alternativă decît să traversez în continuare piața. Cu un mers hotărît și cu un mușchi cardiac deocamdată încă departe de a fi slăbit. Gata de aventură. Fiecare răsuflare, o. Victorie facilă. Apoi lăsasem în urmă piața. Ca să merg pe sub cerul boreal brăzdat de pescăruși spre stația de taxiuri. Să ajung la mesele. Surselor mele de subzistență. Dincolo de poduri.

De cealaltă. Parte. A. Rîului.

Acest roman le este îndatorat în mod clar Reginei Franceschini pentru descifrarea nenumăratelor corecturi făcute pe text, lui Giorgio San Martin, alias Santandrea, și celorlalți prieteni care m-au așteptat cu încredere și statornicie.